

J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.

**Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση
1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016
(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007)**

J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.

Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 913601000 (πρώην αρ.Μ.Α.Ε. 14303/06/Β/86/26)

Αμαρουσίου-Χαλανδρίου 16, 151 25, Μαρούσι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

	Σελίδες
A) Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	3
B) Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	4
Γ) Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	50
Δ) Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016	52
Ε) Στοιχεία και πληροφορίες	57

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας από σελίδα 1 έως και την σελίδα 121 εγκρίθηκαν κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 28 Απριλίου 2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Α.Δ.Τ. 889746	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΒΑΡΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 597426	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΙΤΖΑΛΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΝ 033558	ΑΘΗΝΑ ΗΛΙΑΔΗ Α.Δ.Τ. 550801	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 109515

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2γ του Ν.3556/2007)

Ως εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (η «Εταιρεία»), και εξ όσων γνωρίζουμε, οι

1. Ιωάννου Χρήστος, Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
2. Κουβαράς Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
3. Μιτζάλης Κωνσταντίνος, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

δηλώνουμε ότι:

- οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο από 01.01.2016 έως 31.12.2016 οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση του Ομίλου εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση του Ομίλου εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 28 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ &
ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ &
ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
Δ.Τ.Α. 889746

ΚΟΥΒΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 597426

ΜΙΤΖΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΝ 033558

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 01.01.2016-31.12.2016

[σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007, τα άρθρα 1 & 2 της Απόφασης 7/448/11.10.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το άρθρο 2 του Ν.3873/2010 και το άρθρο 1 του Ν.4403/2016]

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

η παρούσα Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρήση 2016 συντάχθηκε σύμφωνα με την εταιρική και χρηματιστηριακή νομοθεσία και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά τρόπο ώστε να απεικονίζει την πραγματική εξέλιξη και τις επιδόσεις του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ κατά το 2016, καθώς και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει.

Λειτουργώντας συνοδευτικά προς τις οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2016, η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζει μία ισορροπημένη και ολοκληρωμένη ανάλυση των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Προς τούτο, παρατίθενται χρηματοοικονομικά και μη-χρηματοοικονομικά βασικά στοιχεία για τις επιδόσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά το 2016, πληροφορίες για τα γεγονότα που επηρεάζουν τον επιχειρηματικό Όμιλο και τους κινδύνους που αναγνωρίζονται, εκτιμήσεις για την προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη των κλάδων δραστηριότητας του Ομίλου, και στοιχεία για τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη. Επίσης, συμπεριλαμβάνεται Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης και Επεξηγηματική Έκθεση για το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Δεδομένου ότι πέρα από τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σε επίπεδο ομίλου, η παρούσα Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης είναι ενιαία με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ. Αναφορά στα εταιρικά οικονομικά στοιχεία της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ γίνεται μόνο όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της Έκθεσης.

A. Σημαντικά Γεγονότα κατά την κλειόμενη χρήση 2016

Ανάληψη Νέων Έργων

Στο χαρτοφυλάκιο έργων του Ομίλου προστέθηκαν ορισμένα μεγάλα έργα σε Ελλάδα και εξωτερικό, καθώς και αρκετά έργα χαμηλής αξίας, συμπληρωματικές συμβάσεις και συμφωνίες παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση έργων κατά τη διάρκεια του 2016, το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υπογεγραμμένων έργων του Ομίλου στα τέλη του 2016 ανερχόταν σε €2,0 δις περίπου, σχεδόν αμετάβλητο έναντι της προηγούμενης χρονιάς.

Ενδεικτικά, μερικά από τα μεγάλα έργα που αναλήφθηκαν το 2016 είναι τα εξής:

- ❖ *Ενεργειακό έργο στο Ιράκ* : Η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση αξίας περίπου \$400 εκατομμυρίων με τον ιδιωτικό όμιλο Mass Global Holdings για τη μελέτη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία ενός σταθμού ενέργειας ισχύος 1.500 MW στα περίχωρα της Βαγδάτης στο Ιράκ. Το έργο είναι στρατηγικής σημασίας και αποτελεί το μεγαλύτερο ενεργειακό έργο που ανατέθηκε ποτέ σε εταιρεία Ελληνικών συμφερόντων. Η συνολική αξία του έργου, μαζί με τον τεχνικό εξοπλισμό που θα αγορασθεί από ευθείας από τον ιδιοκτήτη και θα εγκατασταθεί και θα τεθεί σε λειτουργία από την J&P-ABAΞ, είναι της τάξης του ενός δις δολαρίων.
- ❖ *Ανάληψη Κοινοπρακτικής Σύμβασης για τον αγωγό TAP* : Σε κοινοπραξία με την Ιταλική εταιρεία Bonatti SpA, η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την «Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου / Trans Adriatic Pipeline (TAP AG)» για τη μελέτη & κατασκευή (EPC) χερσαίου αγωγού φυσικού αερίου μήκους περίπου 360 χιλιομέτρων στη βόρεια Ελλάδα. Ο αγωγός TAP αποτελεί το Ευρωπαϊκό σκέλος του αποκαλούμενου «Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που περιλαμβάνει τον αγωγό φυσικού αερίου Ανατολίας (TANAP) στην Τουρκία, και τον Αγωγό Νότιου Καυκάσου (SCPX) στο Αζερμπαϊτζάν και τη Γεωργία.
- ❖ *Αναθεώρηση Εργολαβικού τιμήματος για οδικές παραχωρήσεις* : Το Ελληνικό Δημόσιο συμφώνησε με τους παραχωρησιούχους στα μεγάλα οδικά έργα της Ολυμπίας Οδού και του Μορέα στα οποία συμμετέχει ο Όμιλος J&P-ABAΞ, σχετικά με τον προσδιορισμό νέων χρόνων παράδοσης των έργων εντός του 2017 και την αναθεώρηση του εργολαβικού τιμήματος λόγω πρόσθετων αμοιβών και διευθέτησης οικονομικών εκκρεμοτήτων.

Πώληση δραστηριοτήτων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ

Η θυγατρική ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ συμφώνησε με τον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd τη μεταβίβαση από 30.06.2016 όλων των δραστηριοτήτων της στην περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, συμπεριλαμβανομένου όλου του ενεργητικού, παθητικού, καθώς και των έργων υπό εξέλιξη και διεκδίκηση. Το τίμημα καθορίστηκε βάσει αποτίμησης που διενήργησε ελεγκτική εταιρεία για τον καθορισμό του εύλογου τιμήματος των προς μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Η συναλλαγή εξυγίανει τον ισολογισμό και βελτίωσε σημαντικά τα ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα της J&P-ABAΞ, καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων αποτελούσαν την βασική πηγή των ζημιών της τα τελευταία χρόνια.

Απομείωση Αξίας Συμμετοχών

Στον ισολογισμό 31.12.2016 της Εταιρείας περιλαμβάνεται απομείωση αξίας συμμετοχών θυγατρικών και λοιπών συμμετοχών συνολικού ύψους €47,6 εκ. Σε επίπεδο Ομίλου, το αντίστοιχο κονδύλι απομείωσης ανέρχεται σε €28,8 εκ.

Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ

Στις 28.03.2016 αποφασίσθηκε από την Εκτακτη Γενική Συνέλευση της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ μία σειρά μετοχικών μεταβολών, με σκοπό την ενίσχυση της μετοχικής της διάρθρωσης. Ειδικότερα αποφασίστηκε:

- ❖ αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής της Εταιρείας από €0,80 σε €8,00 με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των μετοχών της (reverse split) από 134.652.904 σε 13.465.290, με αναλογία 1 νέας μετοχής για κάθε 10 παλαιές
- ❖ μείωση του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από €8,00 σε €0,30 προς απόσβεση λογιστικών ζημιών ύψους €103.682.736
- ❖ αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €30 εκατομμύρια με κεφαλαιοποίηση ισόποσων υποχρεώσεων προς τον βασικό πιστωτή και μέτοχο J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ.

Εντός του 2016, ολοκληρώθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για τη διαγραφή λογιστικών ζημιών και το reverse split των μετοχών, ενώ το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει επίσης εγκρίνει την αύξηση κεφαλαίου, κατόπιν της οποίας το ποσοστό συμμετοχής της J&P-ΑΒΑΞ στην ΑΘΗΝΑ αυξήθηκε από 92,90% σε 99,16%. Το σχετικό ενημερωτικό δελτίο για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των νέων μετοχών που εκδόθηκαν έχει κατατεθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις αρχές του 2017 και εκκρεμεί η έγκρισή του, με το περιεχόμενό του να τελεί υπό διαμόρφωση σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ανανέωση Σύμβασης Ειδικού Διαπραγματευτή για τη μετοχή της Εταιρείας

Η Εταιρεία ανανέωσε την 14.12.2016 την ετήσιας διάρκειας σύμβαση με την Eurobank Equities ΑΕΠΕΥ για την ειδική διαπραγμάτευση επί των μετοχών της προς ενίσχυση της ρευστότητάς τους.

Ανακοίνωση για κράτος-μέλος καταγωγής της Εταιρείας

Η Εταιρεία γνωστοποίησε βάσει του Ν.4374/2016 ότι το κράτος-μέλος καταγωγής της είναι η Ελλάδα.

Παραίτηση Εκτελεστικού Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο κος Στέλιος Γεωργαλλίδης υπέβαλλε την παραίτησή του από τη θέση του Εντεταλμένου Συμβούλου της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ, με ισχύ από την έναρξη του 2016.

B. Κυριότεροι Κίνδυνοι & Αβεβαιότητες για το 2017

1. Οικονομικές & Πολιτικές Εξελίξεις

Το επιχειρηματικό περιβάλλον στη χώρα μας είναι δέσμιο της αυξημένης πιστωτικής και δημοσιονομικής ασφυξίας που προέκυψε το 2015 με την επιβολή capital controls, την αναστολή λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και την επιβολή νέων φορολογικών μέτρων ως απόρροια του 3^{ου} Μνημονίου Συνεννόησης που υπέγραψε η χώρα μας με τους διεθνείς δανειστές της. Το 2016 διαφάνηκαν ορισμένες ενδείξεις αισιοδοξίας για βελτίωση των οικονομικών συνθηκών από την προώθηση ιδιωτικοποιήσεων και άλλων διαρθρωτικών αλλαγών στο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό σύστημα, που εντάσσονται στις προαπαιτούμενες ενέργειες του 3^{ου} Μνημονίου.

Όμως από τα τέλη του 2016, και κυρίως από τις αρχές του 2017, έχει επανακάμψει προβληματισμός για τη δυνατότητα επίτευξης ουσιαστικής και διατηρήσιμης ανάκαμψης του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος εντός του 2017, καθώς καταγράφεται σημαντική καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της β' αξιολόγησης της Ελληνικής Οικονομίας από τους διεθνείς δανειστές της. Παράλληλα, η εξέλιξη των μακροοικονομικών δεικτών είναι χειρότερη της αναμενόμενης ενώ έχουν προαναγγελθεί νέα φορολογικά μέτρων για τα επόμενα έτη.

2. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, οι οποίες σχετίζονται με τη φύση των εργασιών, τις επικρατούσες γεωπολιτικές, πιστωτικές και συναλλαγματικές συνθήκες, τις σχέσεις με τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους υπεργολάβους. Σε μεγάλο βαθμό, ο κίνδυνος που απορρέει από αυτές τις σχέσεις και συναλλαγές είναι προβλέψιμος ή μπορεί να αντιμετωπισθεί με την επιλογή της κατάλληλης πολιτικής διαχείρισής τους λόγω της συσσωρευμένης εμπειρίας των στελεχών και των θεσμικών διαδικασιών του Ομίλου. Το ζητούμενο πάντα είναι ο κίνδυνος να αμβλύνεται και να περιορίζεται σε ανεκτά πλαίσια και διαχειρίσιμα επίπεδα για τη λειτουργία του Ομίλου. Κανένα όμως σύστημα και πολιτική διαχείρισης κινδύνου δεν μπορεί να προσφέρει απόλυτη ασφάλεια και να αποκλείσει κάθε κίνδυνο, καθώς το συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον μπορεί να ανατρέψει όλες τις καταστάσεις που θεωρούνται δεδομένες και διαχειρίσιμες εκ των προτέρων.

Οι παράγοντες των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων, οι πολιτικές διαχείρισης αυτών καθώς και η επίπτωσή τους στις δραστηριότητες του Ομίλου έχουν ως εξής:

α. Πιστωτικός κίνδυνος

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου του Ομίλου έχει υιοθετήσει μία πιστωτική πολιτική σύμφωνα με την οποία κάθε νέος πελάτης εξετάζεται ατομικά ως προς την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προσφέρει επισήμως τους τυποποιημένους όρους και συνθήκες πληρωμής και παράδοσης. Όσον αφορά στα δημόσια έργα, μέχρι να επέλθουν βελτιώσεις στο οικονομικό περιβάλλον, πολιτική του Ομίλου είναι να συμμετάσχει μόνο σε διαγωνισμούς όπου η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Όμιλος ανά πάσα χρονική στιγμή εκτελεί ένα μεγάλο αριθμό έργων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με πελάτες τους οποίους επιλέγει ούτως ώστε να είναι κατά τεκμήριο φερέγγυοι και αξιόπιστοι. Στην εγχώρια αγορά, παραδοσιακά ο μεγαλύτερος πελάτης είναι το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς ο ιδιωτικός τομέας ιστορικά δεν έχει ισχυρή παρουσία στην υλοποίηση κτηριακών εγκαταστάσεων και υποδομών στα οποία εξειδικεύεται ο Όμιλος. Η συμμετοχή σε έργα αυτοχρηματοδότησης με τη μορφή παραχώρησης λειτουργίας και Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) έχει περιορίσει πάντως τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα γενικότερα έσοδα του Ομίλου. Στις διεθνείς αγορές, ο Όμιλος εκτελεί έργα κυρίως για τον ιδιωτικό τομέα. Υπό αυτό το πρίσμα της διασποράς του πελατολογίου του, ο Όμιλος παρουσιάζει μέτριου επιπέδου συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου.

Λόγω της διεθνούς πρακτικής για τον κλάδο των κατασκευών, οι συναλλαγές του Ομίλου αναγκαστικά διασφαλίζονται σε μεγάλο βαθμό με τη διαμεσολάβηση του τραπεζικού τομέα και διεθνών εταιριών ασφάλισης πιστώσεων για την έκδοση εγγυήσεων σε κάθε στάδιο της διαδικασίας εκτέλεσης των υπογεγραμμένων συμβάσεων, από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό έως την λήψη προκαταβολής, την τμηματική υλοποίηση του έργου και την τελική παράδοσή του.

Για τη διενέργεια της πρόβλεψης απομείωσης των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς εμπορικούς χρεώστες, ο Όμιλος προσδιορίζει το επίπεδο επισφάλειας ανά πελάτη με κριτήρια την χρονική ενηλικίωση των ανείσπρακτων υπολοίπων και την ευρύτερη φερεγγυότητά του, ενώ εφαρμόζει και γενικότερο συντελεστή κινδύνου επισφάλειας στο σύνολο των απαιτήσεων ανάλογα με τις επικρατούσες επιχειρηματικές συνθήκες.

Προκειμένου να υπάρχει ρεαλιστική απεικόνιση των σχετικών κονδυλίων στις οικονομικές του καταστάσεις και να διατηρεί σε ελεγχόμενα επίπεδα τις τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στις επόμενες οικονομικές περιόδους, ο Όμιλος τα τελευταία χρόνια διενεργεί αυξημένες προβλέψεις απομείωσης επί των απαιτήσεων του από πελάτες και χρεώστες, όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα.

<i>ποσά σε € '000</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Πελάτες & Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις από Χρεώστες (Α)	463.753	346.852	388.248	275.070
Πρόβλεψη Επισφαλειών για Πελάτες & Χρεώστες (Β)	54.359	53.519	26.677	24.408
Ποσοστό Προβλέψεων (Β / Α)	11,7%	15,4%	6,9%	8,9%

β. Κίνδυνος Μεταβολής Τιμών:

Ο Όμιλος εκτίθεται σε μεταβλητότητα των τιμών των πρώτων υλών και λοιπών υλικών που προμηθεύεται, στις περισσότερες περιπτώσεις των οποίων έχουν διεθνώς καθοριζόμενες τιμές («commodities»), όπως για παράδειγμα το τσιμέντο, ο μεταλλικός οπλισμός και τα καύσιμα. Ο Όμιλος ελέγχει κεντρικά τις προμήθειες υλικών για τις ανάγκες των εταιριών που ελέγχει, προκειμένου να επιτύχει οικονομίες κλίμακος και να «κλειδώσει» την τιμή προμήθειας μέσω προ-αγοράς μεγάλων ποσοτήτων.

γ. Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται στο ενδεχόμενο ανεπάρκειας των άμεσα ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία λήξης τους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, στο τέλος του 2016 ο Όμιλος παρουσιάζει θετικό καθαρό κυκλοφορούν ενεργητικό.

<i>ποσά σε € '000</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Κυκλοφορούν Ενεργητικό, πλην ταμειακών διαθεσίμων (Α)	678.495	676.016	611.038	559.786
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις, πλην τραπεζικών δανείων (Β)	527.630	456.176	460.042	348.773
Καθαρό Κυκλοφορούν Ενεργητικό (Α – Β)	150.865	219.840	150.996	211.013

Πολιτική του Ομίλου είναι η ανά πάσα χρονική στιγμή εξασφάλιση ταμειακής επάρκειας για την κάλυψη των υποχρεώσεων που προκύπτουν. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρεί επαρκές υπόλοιπο σε μετρητά (ή σε συμφωνηθείσα πιστωτική γραμμή) ώστε να καλύπτει τις αναμενόμενες υποχρεώσεις αναλυτικά για περίοδο ενός μηνός. Η Οικονομική Διεύθυνση ετοιμάζει αναλυτικό μηνιαίο και συνοπτικό 12μηνιο ταμειακό προγραμματισμό, καθώς επίσης και αναθεωρημένο σε τριμηνιαία βάση συνοπτικό 5ετή προϋπολογισμό και κατάσταση ταμειακών ροών

Βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση της πορείας της ρευστότητας είναι η ανάλυση της χρονικής ενηλικίωσης ή «ληκτότητας» των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου, από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων έως την χρονική ωρίμανση αυτών των υποχρεώσεων.

Οι παρακάτω πίνακες αναλύουν τα στοιχεία «ληκτότητας» των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31.12.2016 και την συγκρίσιμη ημερομηνία του 2015.

Χρονική Ανάλυση Λήξης Δανεισμού

<i>ποσά σε € '000</i>	ΟΜΙΛΟΣ	< 1 έτος	1 - 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
	31.12.2016				
Ομολογιακά Δάνεια	0	365.328	15.712		381.040
Δάνεια Jessica/EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	3.462	29.326		32.789
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	49.613	0	0		49.613
Leasing	3.538	6.658	0		10.196
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	98.364	0	0		98.364
Σύνολο	151.515	375.448	45.038		572.001
	31.12.2015				
Ομολογιακά Δάνεια	0	390.404	16.713		407.117
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	2.382	9.669		12.051
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	52.075	0	0		52.075
Leasing	0	0	0		0

Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	120.371	0	0	120.371
Σύνολο	172.446	392.786	26.382	591.614

<i>ποσά σε € '000</i>				
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	< 1 έτος	1 - 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
31.12.2016				
Ομολογιακά Δάνεια	0	357.694	12.000	369.694
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	0	0	0
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	48.450	0	0	48.450
Leasing	496	819	0	1.315
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	76.088	0	0	76.088
Σύνολο	125.034	358.513	12.000	495.547
31.12.2015				
Ομολογιακά Δάνεια	0	381.610	13.000	394.610
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	0	0	0
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	52.075	0	0	52.075
Leasing	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	67.399	0	0	67.399
Σύνολο	119.474	381.610	13.000	514.084

Χρονική Ανάλυση Προμηθευτών & Λοιπών Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

<i>ποσά σε € '000</i>	< 1 έτος	1 - 2 έτη	> 2 έτη	Σύνολο
ΟΜΙΛΟΣ				
31.12.2016	428.392	19.294	54.314	502.000
31.12.2015	355.278	28.847	54.130	438.255
ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31.12.2016	359.438	25.578	54.862	439.879
31.12.2015	253.925	39.852	41.374	335.151

δ. Κίνδυνος Ταμειακών Ροών

Ο Όμιλος κατά περίπτωση κάνει χρήση σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων κατόπιν συνεργασίας με τον τραπεζικό τομέα προκειμένου να αντισταθμίσει την ταμειακή ροή κυρίως σε συγκεκριμένες επενδύσεις σε αυτοχρηματοδοτούμενα έργα. Το μέρος της αντιστάθμισης των ταμειακών ροών αυτών των επενδύσεων που ήταν άκρως αποτελεσματικό καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της

κατάστασης μεταβολής των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιρειών παραχώρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα των εταιριών. Επομένως ο Όμιλος στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί το μερίδιό του αντίστοιχα με το πώς έχει καταχωρηθεί στις συνδεδεμένες εταιρείες, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 28.

ε. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος εισπράττει μεγάλο μέρος των εσόδων του από την εκτέλεση έργων στο εξωτερικό, και αρκετά σημαντικό μέρος των εσόδων αυτών προέρχεται από χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης έργων εκτός Ευρωζώνης, ο Όμιλος φροντίζει κατά το δυνατόν να συνδέει τις απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα με υποχρεώσεις στο αντίστοιχο νόμισμα, αντισταθμίζοντας στην πράξη ένα τμήμα του σχετικού συναλλαγματικού κινδύνου. Παράλληλα, ο Όμιλος προβαίνει σε μερική έστω χρηματοοικονομική αντιστάθμιση («hedging») των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα, μέσω κατάλληλων συμβάσεων με πιστωτικά ιδρύματα.

Σύμφωνα με την ανάλυση της ευαισθησίας της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ως προς τις ενδεχόμενες μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου με συναλλαγματικό κόστος ανέρχεται σε -€0,69 εκ / +€0,74 εκ στο τέλος του 2016 για κάθε μεταβολή κατά $\pm 1\%$ των συναλλαγματικών ισοτιμιών στις οποίες είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έναντι -€2,32 εκ / +€2,88 εκ στο προηγούμενο έτος. Επισημαίνεται ότι η σημαντικότερη επίδραση στα αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου από μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών για το 2016 προερχόταν από τα νομίσματα του Κατάρ, της Ιορδανίας και της Πολωνίας, ενώ για το 2015 σημαντική επίδραση είχαν τα νομίσματα των Η.Α.Ε., της Ιορδανίας και του Κατάρ.

στ. Ασφαλιστικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της καλύπτονται από αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρίες έναντι βασικών κινδύνων που απορρέουν από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, σχετιζόμενων με βλάβες και ζημιές του μηχανολογικού εξοπλισμού, ατυχημάτων του προσωπικού, αλλά και γεγονότων ανωτέρας βίας. Η ασφαλιστική κάλυψη διέπεται από τους συνήθεις όρους των επιμέρους συμβολαίων και κρίνεται επαρκής στο σύνολό της. Οι βασικές ασφαλίσεις παρέχουν πλήρη κάλυψη της αναπόσβεστης λογιστικής αξίας των παγίων στοιχείων του ενεργητικού από καταστροφικούς και λοιπούς κινδύνους, με έμφαση στον μηχανικό εξοπλισμό στην Ελλάδα και το εξωτερικό, αλλά και τα εκτελούμενα έργα, κατά περίπτωση. Τα επιμέρους ασφαλιστήρια συμβόλαια των έργων καλύπτουν και την αστική ευθύνη της Εταιρείας έναντι Τρίτων.

ζ. Γεωπολιτικός Κίνδυνος

Ο γεωπολιτικός κίνδυνος είναι υπαρκτός σε όλη την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη διάφορες συγκρούσεις και αναταραχές οι οποίες συνδέονται με την ανατροπή παλαιών πολιτικών καθεστώτων, την ανάδειξη νέων φανατικών θρησκευτικών ομάδων και τη διαμάχη για τον έλεγχο φυσικών πόρων και πλούτου.

Η διεθνής δραστηριότητα και επέκταση του Ομίλου εκτός Ευρώπης έχει επικεντρωθεί σε χώρες με μειωμένο γεωπολιτικό κίνδυνο, όπως η Ιορδανία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Κατάρ, πάντα σε συνεργασία με τον στρατηγικό μας επενδυτή όμιλο Ιωάννου & Παρασκευαΐδη ο οποίος έχει μακρά γνώση αυτών των τοπικών αγορών.

Ο Όμιλος έχει αποχωρήσει από κάποιες υπεργολαβίες μικρής κλίμακας που εκτελούσε στη Λιβύη μέχρι την ομαλοποίηση της πολιτικής κατάστασης. Επίσης, ο Όμιλος έχει αναστείλει τις εργασίες κατασκευής του θερμικού σταθμού παραγωγής ενέργειας ισχύος 590MW στο Deir Aamar (Phase II) κοντά στην πόλη Τρίπολη του Λιβάνου, και βρίσκεται σε διαδικασία διεθνούς διαιτησίας έχοντας εγείρει απαίτηση αποζημίωσης έναντι της κυβέρνησης του Λιβάνου.

η. Χρηματοπιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος χρηματοδοτεί τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού του με μακροπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια και τις εργασίες του με κεφάλαια κίνησης, ενώ επίσης υποβάλλει τραπεζικές εγγυητικές επιστολές προκειμένου να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς έργων και να διασφαλίζει την απρόσκοπτη εκτέλεση των έργων των πελατών του. Οι όροι και η τιμολόγηση αυτών των χρηματοοικονομικών προϊόντων, δηλ τα επιτόκια δανεισμού και οι προμήθειες έκδοσης εγγυητικών επιστολών, απορρέουν από διεθνείς και εγχώριες συνθήκες ρευστότητας οι οποίες δεν ελέγχονται από τον Όμιλο, παρά την διατήρηση καλών σχέσεων με το εγχώριο τραπεζικό σύστημα εν γένει. Η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών, και ειδικότερα οι συνθήκες που οδήγησαν στα μέσα του 2015 στην επιβολή capital controls στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα και κατέστησαν αναγκαία την ανακεφαλαιοποίησή τους, έχουν δημιουργήσει συνθήκες ασφυκτικής πίεσης στη ρευστότητα των τραπεζών, και κατ' επέκταση των εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου.

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου την 31.12.2016 ανερχόταν σε €572,0 εκ έναντι €591,6 εκ στο τέλος του 2015, με το μακροπρόθεσμο σκέλος του να αποτελεί το 73,5% του συνόλου το 2016 έναντι 70,9% το 2015. Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, ο συνολικός δανεισμός ανερχόταν σε €495,5 εκ στο τέλος του 2016 έναντι €514,1 εκ ένα έτος νωρίτερα.

Σύμφωνα με την ανάλυση της ευαισθησίας της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ως προς τις ενδεχόμενες μεταβολές του επιτοκίου Euribor, η επίδραση του χρηματοοικονομικού κόστους επί των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου ανέρχεται σε -€4,86 εκ / +€4,86 εκ στο τέλος του 2016 για κάθε μεταβολή κατά ± 100 μονάδες βάσης (δηλ $\pm 1\%$) των επιτοκίων στα οποία είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έναντι -€4,88 εκ / +€4,88 εκ στο προηγούμενο έτος.

3. Μερισματική Πολιτική

Λόγω του ζημιογόνου οικονομικού αποτελέσματος της χρήσης 2016, η διοίκηση της Εταιρείας οφείλει να προτείνει στους μετόχους τη μη διανομή μερίσματος κατά την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση για τα πεπραγμένα του 2016, η οποία θα πραγματοποιηθεί εντός της εκ του νόμου προβλεπόμενης προθεσμίας το 2017.

4. Ίδιες Μετοχές

Στο τέλος της χρήσης 2016, τόσο η μητρική εταιρεία όσο και οι θυγατρικές της δεν κατέχουν ίδιες μετοχές. Οι γενικές συνελεύσεις των μετόχων της μητρικής εταιρείας J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ και των θυγατρικών της ουδέποτε έχουν λάβει σχετική απόφαση για την αγορά ιδίων μετοχών, και δεν έχουν πραγματοποιήσει σχετική συναλλαγή.

Γ. Σημαντικές Συναλλαγές της Εταιρείας με Συνδεδεμένα Μέρη

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας κατά την περίοδο 01.01.2016-31.12.2016 με συνδεδεμένα με αυτή μέρη κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, αφορούν συναλλαγές με θυγατρικές της (συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42 του Κ.Ν.2190/20), οι οποίες εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

Όμιλος (ποσά σε χιλιάδες €)	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΤΕ		59	174	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	882		28	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.037		124	700
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε.	189		38	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				143
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	1.101		502	105
SALONICA PARK Α.Ε.	1		14	
POLISPARK Α.Ε.	2		24	
VOLTERRA Α.Ε.	80		52	246
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	28		110	
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			2	
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.			2	
5N Α.Ε.			129	
SC ORIOL REAL ESTATE SRL			903	
DRAGADOS – J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD – GUERNSEY				63
STARWARE ENTERPRISES LTD			5.036	
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD				1

DS JOANNOU INVESTMENTS LTD			10.000
BIOENERΓΕΙΑ Α.Ε.	1	260	
LIMASSOL MARINA LTD	76	921	
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		2.841	686
	3.419	2.900	8.620
			11.943

Εταιρεία (ποσά σε χιλιάδες €)	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΕΤΕΘ Α.Ε.	433	488	20	2.456
TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	1	489	1.218	1.426
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε.			4	12
ΠΡΟΕΤ Α.Ε.	15	580	308	64
J&P DEVELOPMENT Α.Ε.	45		820	3
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	18.466		15.336	25
E-CONSTRUCTION Α.Ε.			212	112
MONDO TRAVEL Α.Ε.	58		123	172
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	22.153	995	8.146	1.291
ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	580		512	
J&P-ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.			2	20
J&P-AVAX INTERNATIONAL LTD		4.335		
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	882		28	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.037		124	700
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε.	147		24	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				143
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	683		462	105
SALONICA PARK Α.Ε.	1		8	
POLISPARK Α.Ε.	2		24	
VOLTERRA Α.Ε.	80		52	246
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	28		110	
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			2	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P(O) -J&P-AVAX J/V - QATAR				13.000
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
J/V J&P-AVAX - J&PARASKEVAIDES OV.LTD (JORDAN)			15.687	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63

JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD			1
LIMASSOL MARINA LTD		32	
DS JOANNOU INVESTMENTS LTD			10.000
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	12.435	14.938	2.432
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		1.081	182
	57.068	7.969	58.472
			32.451

Δ. Επεξηγηματική Εκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει)

Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €45.039.813 και διαιρείται σε 77.654.850 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,58 η κάθε μία. Όλες οι μετοχές είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες σε άυλη μορφή προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Περιορισμοί στην μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει η σχετική χρηματιστηριακή νομοθεσία και δεν υφίστανται περιορισμοί από το Καταστατικό της.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του Ν.3556/2007

Σύμφωνα με το μετοχολόγιο της Εταιρείας, την 25.04.2017 οι παρακάτω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό άνω του 5% επί του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας:

Όνομα Μετόχου	Συμμετοχή
Joannou & Paraskevaides (Investments) Ltd	44,18%
Κωνσταντίνος Μιτζάλης	13,93%
Κωνσταντίνος Κουβαράς	5,97%

Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν προβλέπει περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου.

Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Κανόνες διορισμού και αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου & τροποποίηση του καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπονται από το Καταστατικό της Εταιρείας τόσο για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου όσο και για τις τροποποιήσεις του, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείας εξουσιοδοτείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων της να αυξάνει το μετοχικό της κεφάλαιο μέσω έκδοσης νέων μετοχών και να αποκτά ίδιες μετοχές μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών της για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα. Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν διαφοροποιείται από την σχετική νομοθεσία στην παροχή των παραπάνω αρμοδιοτήτων. Δεν υπάρχουν σε ισχύ αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων της Εταιρείας για αγορά ιδίων μετοχών.

Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρεία και οι οποίες τίθεται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής

Δεν υφίστανται.

Συμφωνίες που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται.

Ε. Εργασιακά και Περιβαλλοντικά Θέματα

Ο Όμιλος έχει πολυσχιδή δραστηριότητα και οι εργασίες του απλώνονται σε αρκετές χώρες εκτός Ελλάδος, απασχολώντας προσωπικό που διαθέτει μεγάλη γκάμα από δεξιότητες, ακαδημαϊκές γνώσεις και τεχνική και επιστημονική κατάρτιση. Σε όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες του ανθρώπινου δυναμικού υπάρχει συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση, είτε από στελέχη του Ομίλου είτε από εξωτερικούς εκπαιδευτές, προκειμένου να βελτιώνεται η απόδοση αλλά και η ικανοποίηση του προσωπικού. Στο ανθρώπινο δυναμικό επίσης προσφέρονται μία σειρά από πρόσθετες παροχές, όπως ομαδικό πρόγραμμα ιδιωτικής ιατροφαρμακευτικής ασφάλισης, πέρα από τα νόμιμα εργασιακά δικαιώματα.

Οι κατασκευές, ως κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, είναι στενά συνδεδεμένες με το φυσικό περιβάλλον, τόσο του αστικού χώρου όσο και απομακρυσμένων γεωγραφικών περιοχών. Η Εταιρεία εφαρμόζει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001 και υποστηρίζει έμπρακτα τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων σε επίπεδο εργοταξίου, βάσει των διαδικασιών και των πολιτικών που έχει υιοθετήσει.

ΣΤ. Χρηματοοικονομικοί και Μη-Χρηματοοικονομικοί Βασικοί Δείκτες Επιδόσεων

1. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Ομίλου

Τα βασικά ενοποιημένα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου κατά τη χρήση 2016 και την προηγούμενη αυτής τετραετία έχουν ως εξής:

<i>ποσά σε € '000</i>	2012	2013	2014	2015	2016
Κύκλος Εργασιών	473.696	410.692	518.086	456.198	541.189
<i>μεταβολή έτους</i>	<i>(31,8%)</i>	<i>(13,3%)</i>	<i>26,1%</i>	<i>(11,9%)</i>	<i>18,6%</i>
Μεικτά Αποτελέσματα	45.937	14.108	54.740	68.271	30.502
<i>μεταβολή έτους</i>	<i>(26,3%)</i>	<i>(69,3%)</i>	<i>288,0%</i>	<i>24,7%</i>	<i>(55,3%)</i>
Κέρδη / (Ζημιές) πρό φόρων	(5.893)	(60.338)	(38.315)	905	(58.299)
<i>μεταβολή έτους</i>	<i>(212,3%)</i>	<i>(923,9%)</i>	<i>36,5%</i>	<i>102,4%</i>	<i>(6540%)</i>
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους	(13.442)	(61.715)	(23.804)	(37.636)	(43.170)
<i>μεταβολή έτους</i>	<i>(261,8%)</i>	<i>(359,1%)</i>	<i>61,4%</i>	<i>(58,1%)</i>	<i>(14,7%)</i>

Οι επιδόσεις του Ομίλου σε ενοποιημένη βάση κατά την κλειόμενη χρήση 2016 και τη συγκρίσιμη χρήση 2015 προσδιορίζονται σύμφωνα με τους παρακάτω αριθμοδείκτες:

	2015	2016	Επεξήγηση
Αριθμοδείκτες Οικονομικής Διάρθρωσης			
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	59,5%	58,6%	Κατανομή στοιχείων ενεργητικού
Πάγιο Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	40,5%	41,4%	
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	15,7%	9,7%	Κεφαλαιακή Μόχλευση
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	86,5%	91,1%	Κατανομή στοιχείων παθητικού
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Παθητικού	13,5%	8,9%	
Ίδια Κεφάλαια / Πάγιο Ενεργητικό	33,4%	21,4%	Χρηματοδότηση παγίων στοιχείων από ίδια κεφάλαια
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	124,1%	112,5%	Κυκλοφοριακή ρευστότητα
Καθαρό Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Κυκλοφορούν Ενεργητικό	19,4%	11,1%	Κάλυψη ενεργητικού από κεφάλαιο κίνησης
Αριθμοδείκτες Οικονομικής Απόδοσης			
Καθαρά Αποτελέσματα Προ Φόρων / Σύνολο Κύκλου Εργασιών	0,2%	(10,8%)	Περιθώριο κέρδους πρό φόρων
Καθαρά Αποτελέσματα Προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια	0,5%	(50,4%)	Απόδοση ιδίων κεφαλαίων
Μεικτά Αποτελέσματα / Σύνολο Κύκλου Εργασιών	15,0%	5,6%	Μικτό περιθώριο κέρδους

2. Αποτελέσματα 2016

Τα αποτελέσματα του Ομίλου το 2016 επιβαρύνθηκαν με τις παρακάτω έκτακτες και μη οργανικές χρεώσεις, συνολικού ύψους €59,3 εκ (2015: €13,5 εκ):

- ❖ διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων και άλλων προβλέψεων, ύψους €30,5 εκ,
- ❖ απομείωση της συνολικής αξίας των συμμετοχών του Ομίλου ύψους €28,8 εκ,

Κατόπιν της λογιστικοποίησης των παραπάνω έκτακτων επιβαρύνσεων για το 2016, το συνολικό αποτέλεσμα του Ομίλου για το έτος ήταν ζημιογόνο.

Τα ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα της συγκρίσιμης περιόδου του 2015 αναμορφώθηκαν προκειμένου να καταγραφεί η επίδραση της διακοπής της δραστηριότητας της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα λόγω της πώλησης του τοπικού υποκαταστήματός της.

Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω αναμόρφωση, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ενισχύθηκε κατά 18,6% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα €541,2 εκ το 2016 έναντι των €456,2 εκ του 2015, μοιρασμένος σχεδόν ισομερώς μεταξύ των δύο εξαμήνων του έτους.

Το μικτό κέρδος των ενοποιημένων αποτελεσμάτων υποχώρησε στα €30,5 εκ το 2016 έναντι €68,3 εκ το 2015, με το μικτό περιθώριο κέρδους να συρρικνώνεται στο 5,6% από 15,0%. Η πτώση στη μεικτή κερδοφορία οφείλεται στη σταδιακή ολοκλήρωση των πλέον κερδοφόρων έργων του Ομίλου κυρίως στο εσωτερικό κατά το 2016, και την ταυτόχρονη εκκίνηση νέων μεγάλων έργων σε Ελλάδα και εξωτερικό, κατά την οποία βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο οικονομικής απόδοσης.

Το αποτέλεσμα πρό φόρων του Ομίλου το 2016 ήταν ζημία ύψους €58,3 εκ το 2016 έναντι οριακού κέρδους €0,9 εκ το 2015 με βάση τα αναμορφωμένα συγκρίσιμα στοιχεία, επιβαρυμένα με τις απομειώσεις στοιχείων του ενεργητικού και απομειώσεις υπεραξίας, συνολικού ύψους €59,3 εκ. Το καθαρό αποτέλεσμα μετά φόρων ήταν ζημιογόνο κατά €43,2 εκ για το έτος, έναντι ζημίας €37,6 εκ το 2015. Το καθαρό αποτέλεσμα για τους μετόχους του Ομίλου, δηλαδή μετά από φόρους & τα δικαιώματα μειοψηφίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, κινήθηκε ανάλογα, παρουσιάζοντας ζημία ύψους €42,6 εκ το 2016 έναντι ζημίας €32,7 εκ το 2015.

Το αποτέλεσμα EBITDA, δηλαδή πρό φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων και αποσβέσεων, στο σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου, εμφάνισε κέρδος ύψους €46,4 εκ το 2016 έναντι €26,4 εκ το 2015.

Το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος ανήλθε σε €29,2 εκ το 2016, παρουσιάζοντας μείωση €2,9 εκ έναντι του 2015 όταν είχε ανέλθει σε €32,1 εκ. Παρότι ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου έφτασε τα €522,9 εκ στα μέσα του 2016, ήταν σχεδόν αμετάβλητος στο τέλος του 2016 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας τα €486,3 εκ έναντι €487,8 εκ το 2015.

Η διοίκηση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσεκτική διαχείριση του ταμειακού προγραμματισμού, ταυτόχρονα όμως πραγματοποιούνται συνεχώς επενδύσεις κυρίως σε έργα παραχώρησης. Η συγκράτηση του καθαρού δανεισμού το 2016 είναι χαρακτηριστική της γενικότερης τάσης για τον δανεισμό του Ομίλου, καθώς έχει ξεκινήσει η εισροή μερισμάτων από τις εταιρίες παραχώρησης στις οποίες συμμετέχει, με αιχμή την Αττική Οδό.

Σύμφωνα με τα απλά και ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης 2016, η Εταιρεία καλύπτει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες ρευστότητας, κεφαλαιακής επάρκειας και κερδοφορίας, πλήν ορισμένων για τους οποίους παραχωρήθηκαν απαλλαγές (waiver) από τους Ομολογιούχους, οι οποίοι περιλαμβάνονται στις συμβάσεις που υπέγραψε στα τέλη του 2014 με Ελληνικές τράπεζες για την έκδοση κοινοπρακτικών ομολογιακών δανείων ύψους €238 εκατομμυρίων και €187 εκατομμυρίων.

Το κυκλοφορούν ενεργητικό μειώθηκε κατά €15,6 εκ στη διάρκεια του 2016, λόγω της περαιτέρω υποχώρησης των απαιτήσεων από κατασκευαστικά συμβόλαια και της μείωσης των ταμειακών διαθεσίμων, παρά την αύξηση που καταγράφηκε στις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις. Ειδικότερα, οι απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια σημείωσαν πτώση κατά €68,9 εκ το 2016 στα €173,9 εκ καθώς τιμολογήθηκαν σημαντικές εργασίες στις οδικές παραχωρήσεις, ενώ το κονδύλι των πελατών & απαιτήσεων κατέγραψε αύξηση €83,4 εκ εντός του 2016, ανερχόμενο σε €467,7 εκ στο τέλος του έτους από €384,3 εκ το 2015.

Παράλληλα, ο Όμιλος προχώρησε εντός του 2016 στην διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων και λοιπών προβλέψεων ύψους €30,5 εκ έναντι €11,7 εκ το 2015. Η αύξηση των απαιτήσεων από πελάτες το 2016, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και της Εταιρείας, οφείλεται στην έναρξη σημαντικών έργων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, όπως ο αγωγός TAP και το ενεργειακό έργο στο Ιράκ, αλλά και τον υψηλό ρυθμό εκτέλεσης των έργων στο Κατάρ. Σημειώνεται ότι τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου μειώθηκαν κατά €18,1 εκ εντός του 2016.

Οι μη-δανειακές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς προμηθευτές κατέγραψαν σημαντική αύξηση κατά €63,7 εκ στη διάρκεια του 2016, φτάνοντας τα €502,0 εκ στο τέλος του έτους από €438,3 εκ στο τέλος του 2015, στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής διαχείρισης της ρευστότητας του Ομίλου. Η άνοδος των προμηθευτών και των προκαταβολών το 2016, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και της Εταιρείας, οφείλεται κυρίως στον αυξημένο ρυθμό ανάληψης νέων έργων σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Στο τέλος του 2016 ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου ανήλθε σε €420,5 εκ έναντι €419,2 εκ στο προηγούμενο έτος, χρηματοδοτώντας σε μεγάλο βαθμό τις μακροχρόνιες επενδύσεις σε πάγια στοιχεία ενεργητικού και συμμετοχές σε παραχωρήσεις.

Παρά την υποχώρηση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων στα €115,8 εκ στο τέλος του 2016 έναντι €177,4 εκ στο προηγούμενο έτος λόγω της ζημιογόνου χρήσεως, η κεφαλαιακή δομή του Ομίλου επαρκεί για την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών του και αντιστοιχεί σε εσωτερική αξία €1,49 ανά

μετοχή. Η αξία των συμμετοχών του Ομίλου αυξήθηκε ελαφρά κατά τη διάρκεια του 2016, φτάνοντας τα €238,0 εκ στο τέλος του έτους έναντι €229,6 εκ το 2015.

Το κονδύλι «Λοιπές Προβλέψεις και Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις» σε επίπεδο Ομίλου αυξήθηκε στα €49,2 εκ στο τέλος του 2016 έναντι €26,9 εκ το προηγούμενο έτος.

Η ανάλυση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας για το 2016 έχει ως εξής:

<i>ποσά σε ευρώ</i>	Κατασκευές	Παραχωρήσεις	Ανάπτυξη Ακινήτων & Λοιπές Δραστηριότητες	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες Δραστηριότητες
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	550.624.245	28.088.515	16.941.232	595.653.992	
Ενδοεταιρικές	(53.540.632)	-	(924.206)	(54.464.838)	
Καθαρές Πωλήσεις	497.083.614	28.088.515	16.017.026	541.189.155	
Κέρδη Προ Φόρων, χρηματοδοτικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	13.322.143	24.135.841	440.400	37.898.384	8.478.164
Αποσβέσεις, απομειώσεις & προβλέψεις	(38.151.305)	(17.534.506)	(11.360.365)	(67.046.176)	
Χρημ/κά Αποτελέσματα				(29.150.858)	
Κέρδη / (Ζημές) προ Φόρων				(58.298.650)	8.478.164

Η ανάλυση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ανά γεωγραφικό τομέα για το 2016 έχει ως εξής:

<i>ποσά σε ευρώ</i>	Ελλάδα	Εξωτερικό	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες Δραστηριότητες
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	379.506.337	216.147.655	595.653.992	
Ενδοεταιρικές	(35.857.738)	(18.607.100)	(54.464.838)	
Καθαρές Πωλήσεις	343.648.600	197.540.555	541.189.155	
Κέρδη Προ Φόρων, χρηματοδοτικών εξόδων,	13.030.053	24.868.331	37.898.384	8.478.164

επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων				
Αποσβέσεις, απομειώσεις & προβλέψεις	(64.980.527)	(2.065.649)	(67.046.176)	
Χρημ/κά Αποτελέσματα			(29.150.858)	
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων			(58.298.650)	8.478.164

Σε επίπεδο μητρικής Εταιρείας, ο κύκλος εργασιών το 2016 σημείωσε άνοδο στα €472,2 εκ από €380,3 εκ το 2015, όμως το μεικτό κέρδος μειώθηκε σε €38,3 εκ το 2016 από €60,3 εκ το προηγούμενο έτος καθώς το κόστος πωλήσεων ήταν αυξημένο στα €433,9 εκ το 2016 από €320,0 το 2015. Η αρνητική πορεία των αποτελεσμάτων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αρνητική συγκυρία της ολοκλήρωσης ορισμένων μεγάλων κερδοφόρων έργων και την έναρξη νέων έργων, με σημαντικά κόστη στα αρχικά τους στάδια κατασκευής, περιορίζοντας το μεικτό περιθώριο κέρδους της Εταιρείας στο 8,1% το 2016 από 15,9% το 2015.

Το κονδύλι των κερδών από συγγενείς εταιρείες της μητρικής Εταιρείας μειώθηκε το 2016 φτάνοντας τα €22,8 εκ έναντι €34,6 εκ το 2015, λόγω μειωμένων κερδών από παραχωρήσεις.

Το αποτέλεσμα πρό φόρων, χρηματοδοτικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων της μητρικής Εταιρείας το 2016 κατέγραψε κέρδος €46,9 εκ έναντι €77,4 εκ κατά το προηγούμενο έτος.

3. Δραστηριότητα ανά κλάδο

Κλάδος Κατασκευών

Ο κλάδος των κατασκευών παρουσίασε άνοδο κυρίως στο β' εξάμηνο του 2016 λόγω της επιτάχυνσης των εργασιών στις κύριες οδικές παραχωρήσεις της χώρας μας, ενόψει της επίσημης παράδοσής τους τον Μάρτιο του 2017 σε σχεδόν τελικό στάδιο ολοκλήρωσης, μετά την καταβολή της συμφωνηθείσας χρηματοδοτικής συμβολής του δημοσίου στα πλαίσια της αναθεώρησης των σχετικών συμβάσεων.

Τα προβλήματα του εγχώριου κατασκευαστικού κλάδου λόγω της οικονομικής στενότητας στα δημόσια οικονομικά και της επιβολής των capital controls παραμένουν, αν και υπάρχει πλέον συγκρατημένη αισιοδοξία για την πρόωθηση από την κυβέρνηση νέων διαγωνισμών δημοσίων έργων, έργων παραχώρησης, αλλά και ιδιωτικοποιήσεων που περιλαμβάνουν σημαντικό κατασκευαστικό αντικείμενο.

Στο εξωτερικό συνεχίστηκε απρόσκοπτα η κατασκευή των έργων, ολοκληρώνοντας το έργο της επέκτασης του αερολιμένα στην Ιορδανία, αναλαμβάνοντας νέα έργα στο Κατάρ και συνεχίζοντας τις εργασίες στην Κύπρο. Κατά το 2016, το σκέλος των κατασκευών από την διεθνή αγορά εισέφερε πάνω από το ένα τρίτο των συνολικών εσόδων του Ομίλου.

Ενεργειακά (Σταθμοί Ενέργειας & LNG)

Τα κυριότερα ενεργειακά έργα του Ομίλου σε εξέλιξη είναι η κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου TAP στη βόρεια Ελλάδα και η ανέγερση σταθμού ενέργειας ισχύος 1.500MW στο Ιράκ. Σε προχωρημένο στάδιο ολοκλήρωσης βρίσκεται το έργο της επέκτασης και αναβάθμισης των εγκαταστάσεων LNG του ΔΕΣΦΑ στη νήσο Ρεβυθούσσα, ενώ ολοκληρώθηκε το έργο LNG στη Μάλτα. Ο Όμιλος ευελπιστεί ότι η εμπειρία από τα εκτελούμενα έργα θα βοηθήσει στην διεκδίκηση και άλλων ανάλογων έργων, κυρίως στο εξωτερικό όπου η ζήτηση για μελέτη & κατασκευή από εξειδικευμένους κατασκευαστές είναι πολύ υψηλή. Οι εργασίες για τον σταθμό ενέργειας στο Λίβανο έχουν ανασταλεί λόγω της διαδικασίας εξεύρεσης χρηματοδότησης από το κράτος του Λιβάνου, που είναι ο κύριος του έργου.

ΑΠΕ & Εμπορία Ενέργειας

Ο όμιλος το 2016 συμμετείχε στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας VOLTERRA ΑΕ κατά 50%, ενώ από τον Ιανουάριο 2017 ο όμιλος κατέχει πλέον το σύνολο των μετοχών της. Η εταιρία VOLTERRA ΑΕ δραστηριοποιείται στους κάτωθι τομείς:

- ❖ Ανάπτυξη έργων με στόχο την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κυρίως από ΑΠΕ
- ❖ Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην λιανική αγορά με την ιδιότητα του παρόχου
- ❖ Χονδρική αγορά στο διασυνοριακό σύστημα (εισαγωγές-εξαγωγές) κυρίως μεταξύ Ελλάδας – Ιταλίας και Βαλκανικών χωρών

Στον τομέα της Παραγωγής Ενέργειας, η Volterra διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο έργων περίπου 375MW (12 έργα), τα οποία βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης. Όλα τα έργα του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου αφορούν ανάπτυξη μονάδων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), είναι στην πλειοψηφία τους Αιολικά Πάρκα και αναπτύσσονται εσωτερικά από την εταιρία από μηδενική βάση (green-field) και σε συνεργασία με εξωτερικούς συμβούλους.

Δύο Αιολικά Πάρκα 16MW και 43MW είναι πλήρως αδειοδοτημένα (Άδεια Εγκατάστασης, Σύμβαση Σύνδεσης, Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας) και βρίσκονται σε διαδικασία ολοκλήρωσης της χρηματοδότησης με στόχο την έναρξη της κατασκευής τους το Β' τρίμηνο και το Δ' τρίμηνο του 2017 αντίστοιχα. Σε τελικό στάδιο ανάπτυξης βρίσκονται επίσης έργα ισχύος 60MW (3 Αιολικά Πάρκα), καθώς και 2,7MW (1 Φωτοβολταϊκό Πάρκο) τα οποία θα μπορούν να συμμετέχουν στην ανταγωνιστική διαδικασία που αναμένεται να πραγματοποιηθεί από τη ΡΑΕ το Φθινόπωρο του 2017. Επιπλέον, η εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις για συνεργασίες/συνέργειες με άλλες εταιρείες του κλάδου παραγωγής ενέργειας με στόχο την από κοινού υλοποίηση (κατασκευή) έργων μεγάλης κλίμακας.

Σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην λιανική αγορά με την ιδιότητα του παρόχου, η εταιρία διαθέτει στο χαρτοφυλάκιο των πελατών της βιομηχανίες, καταστήματα, μεγάλα ξενοδοχεία, βιοτεχνίες, κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και κατοικίες. Στοχεύοντας στην επέκταση της στη Χαμηλή και στη Μέση Τάση, απευθυνόμενη τόσο σε Οικιακούς όσο και Επαγγελματικούς πελάτες, δρομολογεί και υλοποιεί μια σειρά ενεργειών που μεγαλώνουν καθημερινά αλλά και προσεκτικά το

μερίδιό της στη λιανική αγορά της Ελλάδας. Στα πλαίσια αυτά το 2016 η εταιρία έθεσε στις προτεραιότητες της την ενίσχυση του ονόματος και της αναγνωρισιμότητας της στην αγορά (brand awareness) και υλοποιήθηκε διαφημιστική καμπάνια σε τοπικό και πανελλαδικό επίπεδο κυρίως μέσω της ραδιοφωνικής προβολής.

Επιπλέον, η Volterra συμμετείχε επιτυχώς από την πρώτη κιόλας δημοπρασία NOME που πραγματοποιήθηκε (πώληση ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από λιγνιτικές μονάδες της ΔΕΗ σε ιδιώτες προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας) προκειμένου να καλύψει τη ζήτηση των πελατών της.

Στην Χονδρική αγορά, που αφορά το διασυνοριακό εμπόριο, η Volterra διευρύνει τις συνεργασίες της με καινούργιες εταιρείες και αυξάνει συνεχώς τον όγκο διακινούμενης ενέργειας. Οι εμπορικές της δραστηριότητες αφορούν ετήσια, μηνιαία, αλλά και ημερήσια συμβόλαια διακίνησης ενέργειας στις διασυνδέσεις με Ιταλία, Βουλγαρία και FYROM.

Η αναπτυξιακή πορεία της εταιρίας τόσο στον τομέα των έργων όσο και στην προμήθεια και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, αντανακλάται στην αύξηση των μεγεθών και αποτελεσμάτων της, καθώς και στην ενίσχυση των δομών και της στελέχωσής της.

Ακίνητα

Η δραστηριότητα της ανάπτυξης ακινήτων του Ομίλου προωθείται μέσω της θυγατρικής J&P Development AE. Τα τελευταία χρόνια λόγω της κρίσης στην αγορά ακινήτων η Εταιρεία δεν έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη νέων ακινήτων, και εστιάζει στην προώθηση των διαδικασιών αδειοδότησης δόμησης για ορισμένες ιδιόκτητες εκτάσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, και την περιστασιακή πώληση κάποιων από τις διαθέσιμες κατοικίες που είχαν αναπτυχθεί τα προηγούμενα έτη.

Με δεδομένο ότι δεν αναμένεται σημαντική μεταβολή των οικονομικών συνθηκών στη χώρα μας το επόμενο διάστημα, η εγχώρια αγορά ακινήτων και κατ' επέκταση η J&P Development δεν προβλέπεται να ανακάμψει και να παρουσιάσει ουσιαστική βελτίωση των αποτελεσμάτων της πριν το 2018.

Παραχωρήσεις

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις του χαμηλά ποσά εσόδων από τις παραχωρήσεις στις οποίες συμμετέχει, διότι δεν κάνει ολική ενοποίησή τους πλὴν της Μαρίνας Αθηνών και του ΣΔΙΤ των σχολικών κτιρίων της Αττικής. Στα αποτελέσματα 2016 του Ομίλου περιλαμβάνεται το μερίδιο κερδών από συγγενείς εταιρείες για τη συμμετοχή του στις παραχωρήσεις, όπως της Αττικής Οδού, της Γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου, του Αυτοκινητόδρομου Αιγαίου κλπ.

Παρά τις φυσιολογικές διακυμάνσεις στα έσοδα και τα μερίσματα αυτών των παραχωρήσεων ανάλογα με την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης στη χώρα μας, η πορεία των συγκεκριμένων παραχωρήσεων κινείται ανάλογα με τις μακροχρόνιες προβλέψεις λόγω του κομβικού χαρακτήρα τους

στις τοπικές μεταφορές και κυκλοφορία οχημάτων. Επομένως δεν αναμένεται να υπάρξει πρόβλημα στην είσπραξη μερισμάτων από τις συγκεκριμένες παραχωρήσεις. Δεν υπάρχει εξασφάλιση ότι το ίδιο θα συμβεί και στα υπόλοιπα έργα παραχώρησης οδικού χαρακτήρα από το χαρτοφυλάκιο του Ομίλου όταν θα περάσουν σε φάση διανομής μερίσματος. Αντίθετα, άλλα έργα όπως η Μαρίνα Λεμεσού στην Κύπρο εμφανίζουν καλές προοπτικές.

Facility Management

Στον τομέα του Facility Management ο Όμιλος δραστηριοποιείται με ιδιαίτερη επιτυχία μέσω της θυγατρικής Task J&P –ΑΒΑΞ ΑΕ, η οποία διαθέτει ένα καλό πελατολόγιο τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Η Εταιρεία παραμένει σταθερά κερδοφόρος και εκτελεί πάσης φύσεως εργασίες για τη διαχείριση και συντήρηση εγκαταστάσεων, επιχειρήσεων και κτιρίων.

Οι προοπτικές δείχνουν θετικές καθώς η στόχευση του πελατολογίου αποτρέπει την αναγκαιότητα για υψηλές επισφάλειες και βασίζεται σε μακροχρόνιες συμβάσεις και σχέσεις με τον πελάτη.

ΣΤ. Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Στην παρούσα Οικονομική Έκθεση παρατίθενται ορισμένοι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης (ΕΔΜΑ / «Alternative Performance Measures», βάσει των ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures της 05.10.2015), εκτός Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) που απορρέουν από τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι ΕΔΜΑ δεν υποκαθιστούν άλλα οικονομικά μεγέθη και ιστορικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες του Ομίλου που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Δ.Π.Χ.Α., αλλά χρησιμοποιούνται για λόγους καλύτερης κατανόησης των οικονομικών επιδόσεων του Ομίλου από το επενδυτικό κοινό.

Οι ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται κατά την δημοσίευση των Ετήσιων και Ενδιάμεσων Εξαμηνιαίων Οικονομικών Εκθέσεων του Ομίλου είναι οι εξής:

1. Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)

<i>ποσά σε € '000</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Κέρδη πρό φόρων (Α)	(58.299)	(905)	(53.004)	(26.005)
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα (Β)	(29.151)	(32.092)	(24.742)	(28.697)
Επενδυτικά Αποτελέσματα / Προσαρμογή για Μη Ταμειακά Αποτελέσματα (Γ)	(67.744)	18.457	(70.076)	(69.287)
Αποσβέσεις (Δ)	7.780	11.907	5.074	5.416
ΕΒΙΤΔΑ, Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (Α - Β - Γ + Δ)	46.377	26.448	46.888	77.395

Τα Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) οποία ορίζονται και υπολογίζονται βάσει της Εγκυκλίου αρ. 34 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως εξής: Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) = Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων +/- Χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα + Συνολικές αποσβέσεις (ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων). Η κερδοφορία EBITDA χρησιμοποιείται ευρέως από τους χρηματοοικονομικούς αναλυτές και τις τράπεζες προκειμένου να εκτιμηθεί η δυνατότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού των επιχειρήσεων από την παραγόμενη ταμειακή ροή.

2. Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

<i>ποσά σε € '000</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Συνολικός Δανεισμός (Α)	572.001	591.614	495.547	514.084
Ίδια Κεφάλαια (Β)	115.775	177.413	253.035	329.775
Κεφαλαιακή Μόχλευση (Α / Β)	4,94	3,33	1,96	1,56

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος του αθροίσματος Βραχυπρόθεσμων Δανείων πλέον Μακροπρόθεσμων Δανείων τέλους χρήσης προς το Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων τέλους χρήσης. Ο δείκτης εξετάζει τη σχέση μεταξύ δανειακών και ιδίων κεφαλαίων προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η επιχείρηση είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένη ή παρουσιάζει υπερβολική εξάρτηση από τραπεζικό δανεισμό και ξένα κεφάλαια.

3. Καθαρός Δανεισμός

<i>ποσά σε € '000</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ομολογιακά Δάνεια	(381.040)	(407.117)	(369.695)	(394.610)
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	(32.789)	(12.051)	0	0
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός - βραχυπρόθεσμο σκέλος	(49.613)	(52.075)	(48.450)	(52.075)
Leasing	(10.196)	0	(1.315)	0
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	(98.364)	(120.371)	(76.087)	(67.399)
Συνολικός Δανεισμός (Α)	(572.001)	(591.614)	(495.547)	(514.084)
Ταμειακά Διαθέσιμα (Β)	85.699	103.795	68.123	76.803
Καθαρός Δανεισμός (Α + Β)	(486.301)	(487.819)	(427.424)	(437.281)

Ο Καθαρός Δανεισμός υπολογίζεται με την αφαίρεση των Καθαρών Διαθεσίμων από το Σύνολο του Βραχυπρόθεσμου και Μακροπρόθεσμου Δανεισμού. Ως δείκτης μέτρησης απόδοσης, ο καθαρός δανεισμός δίνει μία άμεση εικόνα της δυνατότητας μίας επιχείρησης να αποπληρώσει όλο ή μέρος του δανεισμού της κάνοντας χρήση μόνο των ταμειακών διαθεσίμων της.

Z. Εκτιμήσεις & Προοπτικές για το 2017

Η ολοκλήρωση της β' αξιολόγησης της Ελληνικής Οικονομίας από τους διεθνείς δανειστές της, προβλήθηκε αρχικά ως τυπική διαδικασία αλλά και επαρκής συνθήκη για την σταδιακή αποκατάσταση των χρηματοδοτικών ροών και της γενικότερης ρευστότητας της αγοράς με την έναρξη του 2017, μετά τη γενικότερη στασιμότητα του 2016. Όμως η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της β' αξιολόγησης, η χειρότερη των προσδοκιών εξέλιξη των μακροοικονομικών δεικτών και η προαναγγελία νέων φορολογικών μέτρων, υπερτερούν της όποιας αισιοδοξίας πηγάζει από την προώθηση ιδιωτικοποιήσεων και άλλων διαρθρωτικών αλλαγών στο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό σύστημα, που εντάσσονται στις προαπαιτούμενες ενέργειες του γ' δανειακού μνημονίου. Με τις προβλέψεις για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας να αλλάζουν επί τα χείρω έναντι προηγούμενων εκτιμήσεων, επανέρχεται ο προβληματισμός για τη δυνατότητα επίτευξης ουσιαστικής και διατηρήσιμης ανάκαμψης του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος το 2017.

Στο πλαίσιο αυτό, με την ιδιωτική οικονομία να βρίσκεται υπό διαρκή και έντονη πίεση λόγω των υψηλών φορολογικών συντελεστών και των παρατεταμένων κεφαλαιακών περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές, και τα δημόσια οικονομικά να αδυνατούν να στηρίξουν μία αναπτυξιακή προοπτική για την ευρύτερη οικονομία, επηρεάζεται αναπόφευκτα και ο κατασκευαστικός κλάδος. Η έντονη δραστηριότητα που παρατηρήθηκε στο μεγαλύτερο μέρος του 2016 και μέχρι το τέλος του α' τριμήνου του 2017 για την ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών παραχωρήσεων, θα μειωθεί καθώς οι υπολοιπούμενες εργασίες που έχουν προγραμματιστεί για τα επόμενα δύο τρίμηνα είναι περιορισμένες. Ο ρυθμός δημοπράτησης και ανάθεσης νέων δημοσίων έργων παραμένει χαμηλός και οι εξαγγελίες για νέα έργα, όπως η 4^η γραμμή του Αττικού Μετρό και τα έργα που σχετίζονται με ιδιωτικοποιήσεις, δεν επαρκούν για να συντηρήσουν τον όγκο εργασιών και τη δυναμική του κατασκευαστικού κλάδου από την εγχώρια αγορά στα επίπεδα των προηγούμενων ετών. Σε μεγάλο βαθμό, οι εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών θα καθοριστούν από τη δυνατότητα ανάληψης και εκτέλεσης έργων με προϋποθέσεις κερδοφορίας στο εξωτερικό.

Για τον Όμιλο J&P-ABX, η πώληση στα μέσα του 2016 των δραστηριοτήτων της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αποτελεί μία σημαντική εξέλιξη, καθότι απομάκρυνε οριστικά μία πηγή σημαντικών ζημιών. Από το 2017 θα αρχίσουν να καταγράφονται σημαντικά αποτελέσματα από ορισμένα μεγάλης κλίμακας έργα που έχουν αναληφθεί το τελευταίο διάστημα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ιδίως στο Ιράκ και το Κατάρ. Επίσης, αναμένονται τα αποτελέσματα από τη διεκδίκηση νέων έργων και συμβάσεων παραχώρησης στις αγορές της Μέσης Ανατολής και του Περσικού Κόλπου.

Επισημαίνεται ότι στο τέλος του 2016 το ανεκτέλεστο υπόλοιπο του Ομίλου, δηλαδή το τμήμα των υπογεγραμμένων συμβάσεων που δεν έχει αποτυπωθεί στις οικονομικές καταστάσεις ως προς την παραγωγή εσόδων και εξόδων, ανερχόταν σε €2,0 δις περίπου, σχεδόν αμετάβλητο έναντι της προηγούμενης χρονιάς. Από το παραπάνω ποσό του ανεκτέλεστου υπόλοιπου, τα έργα στην εγχώρια αγορά αντιπροσωπεύουν ποσοστό 68,5% ενώ τα διεθνή έργα ποσοστό 31,5%. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο του Ομίλου κρίνεται επαρκές για τη αδιάλειπτη λειτουργία του Ομίλου σε μεσοπρόθεσμο τουλάχιστον ορίζοντα, όμως είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένο και με μεγάλη πιθανότητα απόκλισης να

καταγραφεί πρόβλεψη για την πορεία των βασικών οικονομικών μεγεθών του Ομίλου το 2017 ή σε ακόλουθη περίοδο.

Η. Σημαντικές Εξελίξεις & Γεγονότα από τη λήξη της χρήσης 2016 μέχρι την ημέρα υποβολής της Έκθεσης

Αυτεπάγγελτη Έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η J&P-ΑΒΑΞ και οι θυγατρικές της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ και ΕΤΕΘ ΑΕ περιελήφθησαν σε αυτεπάγγελτη έρευνα της Επιτροπής σε διαγωνισμούς δημοπράτησης δημοσίων έργων υποδομής, για ενδεχόμενη παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Μάιο 2016 επιδόθηκε στις ανωτέρω εταιρείες του Ομίλου μη δεσμευτική Εισηγητική Έκθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και Κλήση για παράσταση ενώπιον της Ολομέλειας της Επιτροπής. Τον Αύγουστο 2016, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ανακοίνωσε την κίνηση της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών και την υπαγωγή των εταιρειών του Ομίλου σε αυτήν. Η εν λόγω διαδικασία διέπεται από το άρθρο 25α του Νόμου 3959/2011 και την υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η κίνηση της Διαδικασίας καθ' αυτή δεν συνεπάγεται παραδοχή συμμετοχής σε παράβαση και ανάληψη ευθύνης για τέτοια παράβαση, η δε επιτυχής ολοκλήρωσή της συνεπάγεται ευεργετικές διατάξεις οικονομικής και άλλης φύσεως. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω Διαδικασία περιβάλλεται από αυστηρές θεσμικές εγγυήσεις εμπιστευτικότητας, των οποίων η παράβαση μπορεί να επισύρει μέχρι και την ανάκληση της όλης Διαδικασίας.

Η Εταιρεία υπέβαλλε Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς τον Μάρτιο 2017 και κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων 2016 τελεί σε αναμονή της τελικής κρίσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού περί αποδοχής της και έκδοσης Απόφασης Διευθέτησης της εν θέματι διαφοράς. Με βάση την εξέλιξη της διαδικασίας, και σε εφαρμογή των οριζόμενων από το ΔΛΠ 37, ο Όμιλος καταχώρησε στις οικονομικές καταστάσεις 31.12.2016 επαρκή πρόβλεψη με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2016. Αν και η τελική έκβαση της Διαδικασίας δεν μπορεί να προεξοφληθεί, εκτιμάται ότι με τα έως σήμερα γνωστά δεδομένα η σχετική επιβάρυνση δεν θα υπερβαίνει το ποσό των €18,3 εκατομμυρίων.

Εξαγορά συμμετοχής της Sorgenia στη Volterra

Η J&P-ΑΒΑΞ προέβη σε εξαγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας Volterra το οποίο κατείχε ο Όμιλος Sorgenia, ανεβάζοντας το ποσοστό συμμετοχής του στο 100%. Η συναλλαγή δεν είχε σημαντική επίπτωση στα οικονομικά μεγέθη του ομίλου J&P-ΑΒΑΞ.

Έναρξη διαδικασίας απορρόφησης θυγατρικών από την Εταιρεία

Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών «J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ», «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ», εκ των οποίων η δεύτερη και τρίτη είναι 100% θυγατρικές της πρώτης, αποφάσισαν την έναρξη της διαδικασίας συγχώνευσης δι' απορρόφησης των εταιρειών «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ» από την εταιρεία «J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ». Η συγχώνευση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 78 του κ.ν. 2190/1920, το άρθρο 54 του Ν.4172/2013 και το άρθρο 61 του Ν.4438/2016, τελώντας υπό την αίρεση

έγκρισης των αρμόδιων αρχών. Ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού ορίσθηκε η 31.12.2016. Η σκοπούμενη συγχώνευση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στα οικονομικά μεγέθη της εισηγμένης Εταιρείας J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ.

Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση

α. Επιχειρηματικό Μοντέλο

Η τρέχουσα δομή του Ομίλου έχει προκύψει από τη συνένωση των κατασκευαστικών εταιρειών ΑΒΑΞ ΑΕ και J&P ΕΛΛΑΣ ΑΕ στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Οι μετοχές του Ομίλου διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών καθώς η πρώην ΑΒΑΞ ΑΕ είχε εισαχθεί στο χρηματιστήριο το 1994. Ο όμιλος της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ δραστηριοποιείται κυρίως στους κλάδους των κατασκευών και της διαχείρισης παραχωρήσεων, ενώ μέσω θυγατρικών παρουσιάζει μία σειρά από συμπληρωματικές δραστηριότητες, όπως η ανάπτυξη ακινήτων, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η εμπορία ενέργειας, ο τεχνικός έλεγχος οχημάτων και η διαχείριση εγκαταστάσεων (Facility Management). Ο Όμιλος της J&P-ΑΒΑΞ έχει σημαντική παρουσία στα μεγαλύτερα έργα της χώρας μας, αλλά και στη διεθνή αγορά με έμφαση στην Κύπρο, τη Μέση Ανατολή και τον Περσικό Κόλπο.

Η οικονομική και τεχνική αξιολόγηση τεχνικών έργων και επενδύσεων σε παραχωρήσεις, προκειμένου να κατατεθούν οι σχετικές προσφορές κατά τη διαγωνιστική φάση των έργων αυτών, αποτελεί θεμελιώδη δραστηριότητα της Εταιρείας. Το στελεχιακό δυναμικό στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου ασχολείται επίσης με τον νομικό έλεγχο των συμβάσεων, την ασφαλιστική κάλυψη των έργων, του μηχανολογικού εξοπλισμού και του εργατικού δυναμικού, καθώς επίσης με τη λογιστική και ταμειακή παρακολούθηση των έργων. Οσον αφορά όμως στην εκτέλεση των εργασιών, είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία στελεχών του τεχνικού και του οικονομικού τομέα στα κατά τόπους εργοτάξια σε μόνιμη και περιοδική βάση.

β. Εφαρμοζόμενες Πολιτικές της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει την συνολική ευθύνη για το προσδιορισμό των στόχων και των πολιτικών της διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου, και έχει εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου να σχεδιάζει και να εφαρμόζει τις διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν την αποτελεσματική επίτευξη αυτών των στόχων και των πολιτικών, αν και διατηρεί την απώτερη ευθύνη για αυτά τα ζητήματα. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει μηνιαίες και τριμηνιαίες αναφορές, μέσω των οποίων ελέγχει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, καθώς και την καταλληλότητα και την διαχείριση των στόχων και των πολιτικών που έχει θέσει. Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Ομίλου επίσης επισκοπούν τις πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, και υποβάλλουν τα ευρήματά τους στην Επιτροπή Ελέγχου.

Η Εταιρεία εφαρμόζει μία σειρά από πολιτικές πάνω σε θέματα σχετιζόμενα με την Εταιρική Ευθύνη και την Εταιρική Διακυβέρνηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Περιβάλλον

Η Περιβαλλοντική Πολιτική της Εταιρείας αποτελεί ένα σύνολο αρχών, που εκφράζονται ως δεσμεύσεις, με τις οποίες η Ανώτατη Διοίκηση περιγράφει την μακροπρόθεσμη κατεύθυνση της Εταιρείας όσο αφορά την υποστήριξη και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής επίδοσης. Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001.

Διαχείριση Ενέργειας

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η Εταιρεία έχει σχεδιάσει και εφαρμόζει Προγράμματα και Διαδικασίες για την μείωση κατανάλωσης ενέργειας στα έργα που εκτελεί και στις εγκαταστάσεις της.

Διαχείριση Αποβλήτων

Σε όλα τα έργα που εκτελεί η Εταιρεία συμμορφώνεται με την τοπική, εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία (όπως απαιτείται ανάλογα με το κράτος εκτέλεσης έργων). Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η Εταιρεία έχει σχεδιάσει και εφαρμόζει Προγράμματα και Διαδικασίες για την Διαχείριση Αποβλήτων. Στα πλαίσια ορθής εφαρμογής περιβαλλοντικής διαχείρισης, έχει συνάψει συνεργασίες με αδειοδοτημένες εταιρίες και φορείς διαχείρισης και ανακύκλωσης αποβλήτων.

Κοινωνική Πολιτική

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει έντονη δράση στον τομέα της κοινωνικής ευθύνης, συνειδητοποιώντας την αλληλεπίδραση με τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η προσφορά της J&P-ABAΞ εκδηλώνεται κατ' αρχήν μέσα από την οικονομική συμπαράσταση των πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων διαφόρων φορέων και τοπικών κοινοτήτων, αλλά και σε πλήθος άλλων εκδηλώσεων πάντα με επίκεντρο τον άνθρωπο. Για την Εταιρεία όμως, η κοινωνική ευθύνη αποτελεί μία ευρύτερη έννοια, όπου στόχος δεν είναι μόνο η ενίσχυση συγκεκριμένων ομάδων ανθρώπων αλλά και η βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ασφάλειας των εργαζομένων της, των περιοίκων των εργοταξίων της και των χρηστών των έργων της.

Εργασιακή Πολιτική

Στο τέλος του 2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία απασχολούσαν 1.539 και 1.080 άτομα αντίστοιχα, έναντι 1.435 και 863 το προηγούμενο έτος.

Υγεία & Ασφάλεια Εργαζομένων

Η Εταιρεία λειτουργεί οργανωμένο τμήμα Διαχείρισης Ποιότητας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος το οποίο υποστηρίζει την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας, ασφάλειας και υγιεινής και περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω του κεντρικού συστήματος μηχανογράφησης του Ομίλου. Διαθέτοντας επί σειρά ετών πιστοποίηση ως προς ISO-9001/2008 για την ποιότητα, ISO-14001/2009 για το περιβάλλον και OSHAS-18001/2007 για την ασφάλεια, ο Όμιλος κινείται στα πλαίσια εφαρμογής συστήματος Ολικής Ποιότητας (Total Quality Management), γεγονός που τον καθιστά πρωτοπόρο στον χώρο των κατασκευών.

Η Εταιρεία επίσης έχει συνάψει σύμβαση με ιατρό, ο οποίος σε εβδομαδιαία βάση παρίσταται στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας επί δώρο καλύπτοντας τις ιατρικές ανάγκες του προσωπικού και παρέχοντας ιατρικές συμβουλές.

Παροχές προς Εργαζομένους

Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική συγκεκριμένων παροχών προς το προσωπικό, όπως:

- ❖ άτοκα δάνεια και προκαταβολές μισθοδοσίας για κάλυψη έκτακτων αναγκών
- ❖ ιδιωτική ιατροφαρμακευτική και νοσηλευτική κάλυψη, για τους εργαζομένους και τα μέλη των οικογενειών τους
- ❖ τράπεζα αίματος μέσω προγράμματος τακτικής εθελοντικής αιμοδοσίας, για τους εργαζομένους και τα μέλη των οικογενειών τους
- ❖ γυμναστήριο στο κεντρικό κτίριο γραφείων του Ομίλου στο Μαρούσι
- ❖ σύμβαση με ψυχολόγο για συγκεκριμένες ανάγκες εργαζομένων

Εκπαίδευση & Ανάπτυξη Εργαζομένων

Η Εταιρεία επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της και εφαρμόζει Διαδικασία Εκπαίδευσης σε όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες. Σκοπός της διαδικασίας είναι ο καθορισμός των διεργασιών με τις οποίες διασφαλίζεται η πλέον εποικοδομητική επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού, μέσα από μία πλήρη αξιοποίηση των εγκεκριμένων κονδυλίων επιμόρφωσης, και με απώτερο στόχο την αύξηση της απόδοσης και ικανοποίησης του προσωπικού στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Τα εκπαιδευτικά Προγράμματα συμπεριλαμβάνουν in-house και εκπαιδεύσεις από εξωτερικούς εκπαιδευτικούς φορείς.

Η Διαδικασία εφαρμόζεται, σε όλο το προσωπικό της Εταιρείας, όταν προκύπτει ανάγκη για εκπαίδευση. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Κατά την πρόσληψη νέου προσωπικού, όπου υπάρχει η ανάγκη εξειδικευμένων γνώσεων
2. Όπου υπάρχει ανάγκη βελτίωσης του εργαζόμενου στην υφιστάμενη θέση εργασίας
3. Κατά την ανάληψη νέων καθηκόντων (προαγωγή)
4. Σε περιπτώσεις αλλαγών της νομοθεσίας /εισόδου νέων τεχνολογιών/νέες διαδικασίες
5. Όπου υπάρχει ανάγκη αντιμετώπισης εξειδικευμένης εργασίας

Σεβασμός Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

Η Εταιρεία ενσωματώνει στις εταιρικές της αξίες τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ που αφορούν ειδικότερα στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων στην εργασία, την διασφάλιση και προαγωγή της ευημερίας σε όλες τις ηλικίες, την ισότητα των φύλων, την μείωση της ανισότητας εντός και μεταξύ των χωρών. Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας συμπεριλαμβάνει τις παραπάνω αξίες και δίνει κατάλληλες οδηγίες προς στους εργαζομένους καλλιεργώντας τον Σεβασμό των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων.

γ. Αποτελέσματα Εφαρμοζόμενων Πολιτικών της Εταιρείας

Η επιτυχημένη εφαρμογή των πολιτικών και Συστημάτων Διαχείρισης της Εταιρείας έχει πολλαπλά οφέλη τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Συνοπτικά μπορούν να αναφερθούν τα παρακάτω:

- ❖ Διασφάλιση διαφάνειας σε όλες τις δραστηριότητες της Εταιρείας
- ❖ Συστηματική παρακολούθηση της νομοθεσίας και τεκμηρίωση της συμμόρφωσής της με τους εκάστοτε νόμους και κανονισμούς στις χώρες που δραστηριοποιείται
- ❖ Βελτίωση συνθηκών ασφαλούς εργασίας σε υγιεινό περιβάλλον σε όλα τα έργα και τις εγκαταστάσεις της
- ❖ Μείωση της έκθεσης των εργαζομένων και τρίτων σε επισφαλείς καταστάσεις, με ταυτόχρονη μείωση των εργατικών ατυχημάτων όσο είναι εφικτό.
- ❖ Προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση φυσικών πόρων
- ❖ Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των εργαζομένων
- ❖ Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και διασφάλιση της ικανότητας της Εταιρείας να αναλαμβάνει έργα μεγάλης κλίμακας και υψηλών απαιτήσεων
- ❖ Διασαφήνιση ρόλων, αρμοδιοτήτων και υπευθυνοτήτων των εργαζομένων και βελτίωση επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας της Εταιρείας.
- ❖ Καλές σχέσεις εργαζόμενου-εργοδότη με ταυτόχρονη αύξηση της εμπιστοσύνης και βελτίωσης της συνεργασίας
- ❖ Σταδιακή βελτίωση της οργάνωσης της Εταιρείας με έμμεση βελτίωση και τυποποίηση των λειτουργιών και δραστηριοτήτων της
- ❖ Βελτίωση της φήμης και της εικόνας της Εταιρείας στην αγορά
- ❖ Βελτίωση της παραγωγικότητας και της βιωσιμότητας της Εταιρείας, με ταυτόχρονη μείωση των διαφυγόντων κερδών ή/ και του λειτουργικού κόστους
- ❖ Βελτίωση της ικανότητας για αναγνώριση και εκτίμηση επισφαλών καταστάσεων και εργασιακών συνθηκών
- ❖ Βελτίωση των διαδικασιών αντιμετώπισης κρίσεων

Η Εταιρεία δεσμεύεται μέσω των πολιτικών της και των Συστημάτων Διαχείρισης που εφαρμόζει για την συνεχή βελτίωσή της. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, βελτιώνει τα Συστήματά της σχεδιάζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίσει απειλές και ευκαιρίες, θα ενσωματώσει και θα εφαρμόσει τις ενέργειες στο Σύστημα Διαχείρισης και το πώς θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα αυτών.

δ. Κίνδυνοι

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία για την εφαρμογή των παραπάνω πολιτικών και Συστημάτων Διαχείρισης είναι

- ❖ η επιβάρυνση του περιβάλλοντος με στερεά, υγρά απόβλητα και αέριους ρύπους από τις κατασκευαστικές εργασίες
- ❖ ο υψηλός κίνδυνος εργατικών ατυχημάτων
- ❖ διαφανείς συναλλαγές με τους προμηθευτές και υπεργολάβους της

Για την αντιμετώπιση των κινδύνων αναφορικά με το περιβάλλον, η Εταιρεία προβαίνει στην λήψη όλων των μέτρων για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων της όπως αναφέρθηκαν ανωτέρω (βλ. Πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με το περιβάλλον), αναλαμβάνει δράσεις οι οποίες περιορίζουν τις επιπτώσεις, άμεσες και έμμεσες, που προκαλούνται από την κατασκευαστική της δραστηριότητα και υιοθετεί πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος.

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων που εκτελεί η εταιρεία υπάρχει μηχανισμός αναγνώρισης των επαγγελματικών κινδύνων, εκτίμησης της επικινδυνότητας και ελέγχου του υπολειπόμενου κινδύνου.

Για το σχεδιασμό των μέτρων ασφάλειας λαμβάνονται κατά περίπτωση υπόψη:

- ❖ Η κατά τόπους εθνική νομοθεσία για την ασφάλεια
- ❖ Διεθνή πρότυπα για την ασφάλεια
- ❖ Η πολιτική ασφάλειας της εταιρείας
- ❖ Οι απαιτήσεις του πελάτη
- ❖ Οι απαιτήσεις των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών
- ❖ Οι προδιαγραφές ασφάλειας υλικών και εξοπλισμού των προμηθευτών
- ❖ Καλές πρακτικές και τεχνολογικές λύσεις, που έχουν εφαρμοστεί σε άλλα έργα
- ❖ Τα αποτελέσματα ελέγχων και επιθεωρήσεων
- ❖ Τα αποτελέσματα των διερευνήσεων ατυχημάτων.

Η διεξαγωγή των προμηθειών μέσω ανταγωνιστικών προσφορών είναι κρίσιμος παράγοντας για την διατήρηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του Ομίλου.

Οι αιτήσεις για προσφορά γίνονται με αυστηρούς κανόνες που εγγυώνται ελεύθερο ανταγωνισμό και υγιή σχέση μεταξύ του Ομίλου και των προμηθευτών του. Ουσιώδεις προϋποθέσεις προς τούτο είναι η ύπαρξη σαφών και λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών και εμπορικών όρων καθώς και καταλόγου αξιόπιστων υποψηφίων προμηθευτών για κάθε περίπτωση, ο οποίος συνεχώς εμπλουτίζεται και ανανεώνεται ανάλογα με τις εξελίξεις στην αγορά.

Οι μακροπρόθεσμες συμφωνίες είναι συμβατές με τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού εφόσον έχουν συναφθεί κατόπιν ανταγωνιστικής διαδικασίας, διέπονται από αμοιβαίες υποχρεώσεις και δικαιώματα των δύο μερών και ελέγχονται περιοδικά για το κατά πόσον παραμένουν ανταγωνιστικές.

Οι τεχνικές προδιαγραφές ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας πρέπει να ανταποκρίνονται ακριβώς σε αυτό που απαιτείται συμβατικά.

Οι αιτήσεις για προσφορά που αποστέλλονται στους υποψηφίους προμηθευτές και υπεργολάβους προκειμένου να υποβάλουν τις προσφορές τους επιβάλλεται να είναι όμοιες, να παρέχεται ο ίδιος χρόνος προετοιμασίας των προσφορών σε όλους και οι τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις δίδονται σε όλους τους υποψηφίους προμηθευτές/υπεργολάβους ταυτόχρονα.

Ο Όμιλος ζητά προσφορές από υποψηφίους προμηθευτές/υπεργολάβους που κρίνει ότι έχουν την απαραίτητη εμπειρία και το παραγωγικό δυναμικό για να υλοποιήσουν την προμήθεια/εργασία. Δεν ζητούνται προσφορές από προμηθευτές/υπεργολάβους οι οποίοι δεν πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

ε. Μη Χρηματοοικονομικοί Βασικοί Δείκτες Επιδόσεων

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τα βασικά στοιχεία των οικονομικών, περιβαλλοντικών και εργασιακών επιδόσεων του Ομίλου:

<i>ποσά σε € '000</i>	2015	2016
Οικονομικά Στοιχεία		
Κύκλος Εργασιών	456.198	541.189
Κέρδη / (Ζημιές) πρό φόρων	905	(58.299)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους	(37.636)	(43.170)
Λειτουργικές Δαπάνες	(31.782)	(25.090)
Χρηματοιστηριακή Κεφαλαιοποίηση, τέλος έτους	22.986	30.052
Σύνολο Ενεργητικού	1.311.026	1.304.964
Μέρισμα ανά μετοχή, σε ευρώ	0,00	0,00
Φόροι	(6.213)	6.651
Κέρδη / (Ζημιά) ανά μετοχή, σε ευρώ	(0,4217)	(0,5484)
Αποσβέσεις	8.522	7.780
Εργαζόμενοι		
Αριθμός Εργαζομένων	1.435	1.539
Αριθμός Γυναικών σε διευθυντικές θέσεις	4	4
Αριθμός Γυναικών στο Διοικητικό Συμβούλιο	2	2
Προστασία Περιβάλλοντος, σε τόνους		
Ανακύκλωση Μπαταριών ΑΦΗΣ	0,05	0,06
Ανακύκλωση Ηλεκτρικών Συσκευών	0,10	0,20
Οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους	26,82	9,17
Ανακύκλωση μπαταριών μολύβδου	1,68	1,63
Σιδηρούχα μέταλλα	5,3	8,95
Ελαστικά στο τέλος του κύκλου ζωής τους	3,23	0

στ. Υποκαταστήματα

Λόγω της φύσης των εργασιών και της γεωγραφικής διασποράς των δραστηριοτήτων του Ομίλου, η σύσταση υποκαταστημάτων στο εξωτερικό ενδείκνυται προκειμένου να γίνεται καλύτερη διοικητική και λογιστική παρακολούθηση των έργων στις χώρες αυτές. Στα τέλη του 2016, ο Όμιλος διέθετε

υποκαταστήματα στην Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Πολωνία, Κύπρο, Μάλτα, Λίβανο, Ιορδανία και Κατάρ.

Ζ. Έρευνα & Ανάπτυξη

Μολονότι η δραστηριότητα του Ομίλου μέσω των θυγατρικών του εταιρειών είναι διαφοροποιημένη σε τομείς πέρα από τις παραδοσιακές του εργασίες στην κατασκευή έργων και τη διαχείριση παραχωρήσεων, η έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών δεν αποτελεί αντικείμενο των εργασιών του.

Θ. Εκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

- 1.1 Γνωστοποίηση συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που περιγράφονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της
- 1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής
- 1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

2. Διοικητικό Συμβούλιο

- 2.1 Σύσταση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου
- 2.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
- 2.3 Επιτροπή Ελέγχου
- 2.4 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων

3. Γενική Συνέλευση των μετόχων

- 3.1 Τρόπος Λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής
- 3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους

4. Κύρια χαρακτηριστικά των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- 4.1 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου
- 4.2 Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων).

5. Λοιπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

6. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» (corporate governance) περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ειδικότερα ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι

της Εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά της λειτουργίας της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

Η αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζει ουσιαστικό και πρωτεύοντα ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και, στην ενδυνάμωση των εσωτερικών δομών της λειτουργίας τους, ενώ η αυξημένη διαφάνεια που προάγει έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση στο σύνολο της οικονομικής τους δραστηριότητας με προφανές όφελος για τους μετόχους αλλά και για τους λοιπούς εμπλεκόμενους (stakeholders).

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που περιγράφονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της

Η δήλωση αυτή αφορά το σύνολο των αρχών και πρακτικών της Εταιρείας και γίνεται για τη συμμόρφωση με το Ν 3873/2010.

Η Εταιρεία συμμορφώνεται με τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που περιγράφονται στο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησής της, ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.jp-avax.gr

Με τον όρο εταιρική διακυβέρνηση εννοούμε το σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους Μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εταιρική διακυβέρνηση συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά την λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης και αποτελεσματικότητας της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των ανωτέρω.

Το Νομικό πλαίσιο που διέπει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της J&P-ΑΒΑΞ είναι:

1. Ο Ν.3016/2002 που επιβάλλει:

- Τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα ΔΣ των Ελληνικών Εισηγμένων Εταιριών
- Τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εταιρικού ελέγχου
- Την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας.

2. Ο Ν.3693/2008 που επιβάλλει την σύσταση επιτροπών ελέγχου καθώς και διάφορες σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας Εταιρείας
3. Ο Ν.3884/2010 που αφορά στα δικαιώματα μετόχων και τις πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης προς τους μετόχους στα πλαίσια της προετοιμασίας της Γενικής Συνέλευσης.
4. Ο Ν.3873/2010 που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την υπ' αριθ. 2006/46/EC οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργώντας με τον τρόπο αυτό ως υπενθύμιση της ανάγκης θέσπισης Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αποτελώντας ταυτόχρονα τον θεμέλιο λίθο του.

Τέλος αναφέρεται ότι οι βασικοί κανόνες διακυβέρνησης της J&P-ΑΒΑΞ διέπονται από το Νόμο περί Ανωνύμων Εταιριών (Ν.2190/20) μετά και την τροποποίησή του από το Ν.3604/2007.

Η Εταιρεία μέσα από το κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, εκπληρώνει όχι μόνο τη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία αλλά και αναπτύσσει εταιρική κουλτούρα που θεμελιώνεται στις αξίες της επιχειρηματικής ηθικής, της προάσπισης των συμφερόντων των μετόχων καθώς και όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

1.2 Αποκλίσεις από τον ΚΕΔ και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η J&P-ΑΒΑΞ και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής.

Βάσει του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Άρθρο 2, Τεύχος Α' 125/07.07.2016) καθώς και σημαντικό στοιχείο του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί η υιοθέτηση του προτύπου της εξήγησης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές του ΚΕΔ της. Αυτό σημαίνει ότι η κείμενη νομοθεσία καθώς και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της εταιρίας ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί είτε τη συμμόρφωση με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του ΚΕΔ της, είτε την παράθεση των μερών του ΚΕΔ από τα οποία αποκλίνει και σχετική αιτιολόγηση των λόγων απόκλισης.

Σε σχέση με τις εν λόγω πρακτικές και αρχές του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή ορισμένες αποκλίσεις (συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων της μη εφαρμογής), για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που τις δικαιολογούν.

- Το ΔΣ δεν έχει συστήσει Επιτροπή Αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του ΔΣ υπό την προεδρία . Η επιτροπή θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μέλη και η προεδρία να γίνεται από ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, ενόψει της δομής και της εν γένει λειτουργίας της J&P-ΑΒΑΞ δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα και τούτο γιατί η Διοίκηση της Εταιρείας που επιμελείται της διαδικασίας καθορισμού των αμοιβών και της υποβολής

των σχετικών, φροντίζει ώστε αυτή (διαδικασία καθορισμού αμοιβών) να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό, απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων. Όσον αφορά τον καθορισμό των αμοιβών των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, η Διοίκηση της J&P-ΑΒΑΞ ενεργεί με γνώμονα της δημιουργία μακροπρόθεσμης εταιρικής αξίας, την διατήρηση των αναγκαίων ισορροπιών και την προώθηση της αξιοκρατίας, ώστε η επιχείρηση να προσελκύει στελέχη που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική λειτουργία της Εταιρείας.

Το ΔΣ κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των μελών του ΔΣ και ιδιαίτερα των εκτελεστικών, λαμβάνει υπόψη τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της Εταιρείας, το ύψος των αμοιβών για παροχή παρόμοιων υπηρεσιών σε ομοειδείς εταιρείες καθώς και το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην Εταιρεία και σε ολόκληρο τον Όμιλο.

Από την περιγραφόμενη κατά τα ανωτέρω διαδικασία καθορισμού των αμοιβών των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, και των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό αυτών, προκύπτει με σαφήνεια ότι δεν παρίσταται ανάγκη σύστασης ιδιαίτερης επιτροπής αμοιβών, καθόσον τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες αυτής ασκούνται αποτελεσματικά από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

- Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του ΔΣ δεν εγκρίνεται από το ΔΣ μετά από πρόταση της Επιτροπής Αμοιβών.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση.

Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του ΔΣ και των βασικών ανώτατων στελεχών, όπως αποτυπώνεται ιστορικά και στις οικονομικές της καταστάσεις είναι πάγια, συνεπής, σταθερή και λελογισμένη, προσαρμόζεται πάντοτε στις εκάστοτε κρατούσες οικονομικές συνθήκες και διασφαλίζεται η πιστή και απαρέγκλιτη τήρησή της από το ΔΣ, προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα καταβολής αμοιβών που δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία αφενός με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου και ιδίως με την γενικότερη οικονομική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα.

Η έκθεση αμοιβών των μελών του ΔΣ δεν συμπεριλαμβάνεται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης για λόγους ίσης μεταχείρισης και ανταγωνισμού. Η έκθεση αμοιβών θα αρχίσει να δημοσιοποιείται σε συμμόρφωση με την Εταιρική Διακυβέρνηση όταν καταστεί τούτο υποχρεωτικό και βάσει νομοθεσίας.

- Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι μη εκτελεστικός.

Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται καθόσον κατά την παρούσα χρονική στιγμή αξιολογείται ως προεξάρχουσας σημασίας η καθημερινή συνδρομή του Προέδρου και η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας προς το ΔΣ προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τα εκτελεστικά του καθήκοντα και να συμβάλει τα μέγιστα στην επίτευξη των εταιρικών στόχων προς όφελος όλων, ήτοι των μετόχων και

των εργαζομένων αυτής, των πελατών της, του ΔΣ, των διευθυντικών και λοιπών ανωτάτων στελεχών της.

- Η επιτροπή ελέγχου δεν συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές τον χρόνο.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από την σύγκληση και την συνεδρίαση της επιτροπής ελέγχου όταν ανακύπτουν ουσιώδη ζητήματα που αφορούν την διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Άλλωστε το ζητούμενο δεν είναι η πραγματοποίηση συνεδριάσεων άνευ αντικειμένου, αλλά η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, η εξέταση σε περιοδική βάση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αυτής, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται και αντιμετωπίζονται με ορθό τρόπο, η διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων κατά την διενέργεια συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη και η απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης αναφορικά με την χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας. Ωστόσο, ο εσωτερικός έλεγχος ενημερώνει το ΔΣ της Εταιρείας, τέσσερις (4) φορές το χρόνο σύμφωνα με το νόμο, για τα αποτελέσματα του ελέγχου του. Επισημαίνεται συναφώς ότι, ούτε ο πρόσφατος νόμος 4449/2017 που αναφέρεται και στην Επιτροπή Ελέγχου και έχει προέλθει από σχετική Κοινοτική Νομοθεσία, περιλαμβάνει οποιαδήποτε πρόβλεψη για τον ελάχιστο αριθμό συνεδριάσεων της Επιτροπής κατ' έτος.

1.3 Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Οι πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, τις οποίες εφαρμόζει η Εταιρεία είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του νόμου και αναφέρονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επιπλέον, η Εταιρεία έχει διαχωρίσει τα καθήκοντα του Προέδρου από αυτά του Διευθύνοντος Συμβούλου, και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου στην Εταιρεία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Επιπροσθέτως, έχει θεσπίσει Κώδικα Δεοντολογίας, με σκοπό να εφαρμόσει τα πρότυπα που επιβάλλει η σύγχρονη διακυβέρνηση των εταιριών και ο αποτελεσματικός Εσωτερικός Έλεγχος.

Το ποσοστό των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου υπερβαίνει το κατ' ελάχιστον δια νόμου ποσοστό του 1/3 επί του συνολικού αριθμού των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 3016/2002 από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη τουλάχιστον δύο θα πρέπει να είναι Ανεξάρτητα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας υπάρχουν πέντε Μη Εκτελεστικά Μέλη, εκ των οποίων δύο είναι και Ανεξάρτητα.

Η θητεία των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής ενώ η οριζόμενη εκ του Κ.Ν. 2190/1920 είναι έως έξι έτη.

2. Διοικητικό Συμβούλιο

2.1 Σύσταση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

- Τα μέλη 1 έως 5 είναι Εκτελεστικά
- Τα μέλη 6 έως 8 είναι Μη Εκτελεστικά
- Τα μέλη 9 και 10 είναι Μη Εκτελεστικά και Ανεξάρτητα
- Τα μέλη 1 έως 4 απαρτίζουν την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων
- Τα μέλη 7, 9 και 10 απαρτίζουν την Επιτροπή Ελέγχου

Από τα 10 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2016, πέντε (5) είναι Εκτελεστικά, τρία (3) είναι Μη Εκτελεστικά, και δύο (2) είναι Μη εκτελεστικά και Ανεξάρτητα μέλη. Εκτελεστικά μέλη είναι οι παρακάτω:

- Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
- Αναπληρωτής Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
- Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
- Δύο Εντεταλμένοι Σύμβουλοι

Μη Εκτελεστικά μέλη είναι:

- 3 Σύμβουλοι

Μη Εκτελεστικά & Ανεξάρτητα μέλη είναι:

- 2 Σύμβουλοι

Οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών μελών καθορίζονται και περιγράφονται αναλυτικά σε σχετικό πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα μη εκτελεστικά και τα ανεξάρτητα μέλη είναι επιφορτισμένα με την εποπτεία των εταιρικών δραστηριοτήτων. Επιλέγονται μεταξύ επαγγελματικώς καταξιωμένων ατόμων στον επιχειρηματικό και στον ακαδημαϊκό χώρο, τα οποία διαθέτουν εγχώρια και διεθνή εμπειρία, με κριτήρια το μορφωτικό τους επίπεδο και το κοινωνικό τους κύρος. Συνεπώς, τα μέλη αυτά, κατά τεκμήριο, είναι σε θέση να έχουν μια αμερόληπτη σφαιρική θεώρηση και να είναι εκφραστές αντικειμενικών απόψεων για τα εταιρικά πράγματα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε ζήτημα που αφορά την Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη, εκτός από εκείνες για τις οποίες είτε από το Νόμο, είτε από το καταστατικό είναι αρμόδια η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Συλλογική ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου απαιτείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Οι απαιτούσες, σύμφωνα με το νόμο, συλλογική ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

- Η πώληση ή άλλως διάθεση μετοχών της Εταιρείας, η εξαγορά οποιασδήποτε επιχείρησης ή η πρόταση συγχώνευσης της Εταιρείας με άλλη επιχείρηση.
- Η πώληση ή αγορά από την Εταιρεία περιουσιακών στοιχείων (κινητών ή ακινήτων) με αξία ίση ή μεγαλύτερη του 1.000.000 Ευρώ.
- Η κατάρτιση συμβάσεων ή η ανάληψη υποχρεώσεων με αξία ίση ή μεγαλύτερη των 3.000.000 Ευρώ.
- Η παροχή δανείων, πιστώσεων ή άλλης οικονομικής διευκόλυνσης, εγγύησης, αποζημίωσης ή άλλης ασφάλειας σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο εκτός της συνήθους πορείας των συναλλαγών της Εταιρείας με αξία ίση ή μεγαλύτερη των Ευρώ 3.000.000, καθώς και η παροχή εμπορικής πίστωσης σε πελάτες εκτός της συνήθους πολιτικής της Εταιρείας με αξία ίση ή μεγαλύτερη των Ευρώ 3.000.000.
- Η σύναψη δανειακών συμβάσεων ποσού ίσου ή μεγαλύτερου των Ευρώ 3.000.000.
- Η δημιουργία εμπράγματων βαρών επί περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας για ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των Ευρώ 3.000.000.
- Η μεταβολή στις λογιστικές αρχές που ακολουθεί σήμερα η Εταιρεία.
- Η σύναψη ή ουσιαστική τροποποίηση σημαντικών συμβάσεων ή σύναψη συμβάσεων με μη εμπορικούς όρους εφόσον αυτές έχουν αξία ίση ή μεγαλύτερη των Ευρώ 3.000.000.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατ' έτος συντάσσει έκθεση στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι συναλλαγές της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920. Η έκθεση αυτή γνωστοποιείται στις εποπτικές αρχές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται με ειδικές αποφάσεις του να αναθέτει εκάστοτε την άσκηση όλων ή μέρους των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του, που προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρείας και τον νόμο ως και την εκπροσώπηση της Εταιρείας, ανεξαρτήτως ποσού, σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπαλλήλους της Εταιρείας ή τρίτους, ενεργούντες από κοινού ή κατ' ιδίαν έκαστος ορίζοντας ταυτόχρονα της έκταση των εξουσιών τους.

Όλες οι πρακτικές που διέπουν το ρόλο και της αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνονται στην Εταιρική Διακυβέρνηση της Εταιρείας.

2.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η θητεία του οποίου λήγει στις 30.06.2018, απαρτίζεται την 31.12.2016 από τους κάτωθι :

1	Χρήστος Ιωάννου	Πρόεδρος, Εκτελεστικός Σύμβουλος
2	Κωνσταντίνος Κουβαράς	Αναπληρωτής Πρόεδρος & Εντεταλμένος Σύμβουλος
3	Κωνσταντίνος Μιτζάλης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
4	Κωνσταντίνος Λυσαριδής	Εντεταλμένος Σύμβουλος

5	Αθηνούλλα Δημητρίου-Ηλιάδη	Εντεταλμένη Σύμβουλος
6	Ευθύβουλος Παρασκευαΐδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
7	Λεώνη Παρασκευαΐδου Μαυρονικόλα	Μη Εκτελεστική Σύμβουλος
8	Ιωάννης Πιστιόλης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
9	Αλέξιος Σωτηρακόπουλος	Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
10	David Watson	Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Βιογραφικά του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Εταιρείας,

2.3 Επιτροπή Ελέγχου

1.	David Watson	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
2.	Αλέξιος Σωτηρακόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
3.	Λεώνη Παρασκευαΐδου Μαυρονικόλα	Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Η Ελεγκτική Επιτροπή συγκροτείται από ανεξάρτητα και μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με μεγάλη διοικητική και λογιστική γνώση και εμπειρία. Στις ευρύτερες ελεγκτικές της δικαιοδοσίες περιλαμβάνονται, η άσκηση εποπτείας επί των εργασιών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, η οποία υπάγεται ιεραρχικά σε αυτήν, και η παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Ελεγκτικής Επιτροπής και ο κανονισμός λειτουργίας της αναλύονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρείας www.jp-avax.gr

Εντός του 2017, ο νόμος 3693/2008, αντικαταστάθηκε από το Νόμο 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις». Σύμφωνα με το νεότερο νόμο, ως προς τα θέματα της Επιτροπής Ελέγχου, τα μέλη αυτής είναι ανεξάρτητα από την Εταιρεία, βάσει του ορισμού περί ανεξαρτησίας που προβλέπεται στις διατάξεις του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, η δε εποπτεία της τήρησης των διατάξεων σχετικά με την εν λόγω Επιτροπή, ασκείται πλέον από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η εταιρεία αναμένεται να προσαρμοστεί άμεσα στις διατάξεις του νέου νόμου, στα σημεία όπου απαιτείται η προσαρμογή.

Η Ελεγκτική Επιτροπή πραγματοποιεί τουλάχιστον 4 τακτικές συνεδριάσεις ετησίως για την παρακολούθηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, καθώς και έκτακτες, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Στις συνεδριάσεις της Ελεγκτικής Επιτροπής με το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου μπορούν να παρίστανται και οι Εξωτερικοί Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας.

2.4 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων

Το Συμβούλιο Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων συγκροτείται από τα κάτωθι τέσσερα (4) Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προς Εταιρείας:

1	Κωνσταντίνος Κουβαράς	Πρόεδρος
2	Κωνσταντίνος Μιτζάλης	Μέλος
3	Κωνσταντίνος Λυσαρίδης	Μέλος
4	Χρήστος Ιωάννου	Μέλος

Το Διοικητικό Συμβούλιο προς Εταιρείας δύναται με νεώτερη απόφαση να αποφασίζει την αλλαγή του αριθμού των μελών του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων και την αντικατάσταση μελών του.

Οι αποφάσεις στο Συμβούλιο Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.

Η θητεία του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων λήγει με την λήξη προς θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου. Επομένως η θητεία των ανωτέρω μελών του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων είναι τριετής και λήγει προς 30.06.2018.

Αρμοδιότητες προς Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων:

- Εν γένει στρατηγική προς Εταιρείας και επιχειρηματικά σχέδια
- Ανάπτυξη σε νέους επιχειρηματικούς τομείς ή σε νέες χώρες όπου δεν δραστηριοποιείται η Εταιρεία
- Εξαγορές και συγχωνεύσεις
- Καθορισμός προς μερισματικής πολιτικής προς Εταιρείας
- Διαμόρφωση και τροποποίηση του οργανογράμματος προς Εταιρείας και η υποβολή του στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση
- Αλλαγές στο επίπεδο στελεχών πρώτης γραμμής (ήτοι στελέχη που απευθύνονται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο) μετά από εισήγηση του Διευθύνοντα Συμβούλου
- Περιοδικός έλεγχος προς πορείας των εργασιών προς Εταιρείας και προς υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί από υπηρεσιακά και επενδυτικά προγράμματα προς Εταιρείας και τυχόν αναγκαίες διορθωτικές αποφάσεις και ενέργειες
- Λήψη αποφάσεων για όποια άλλα θέματα παραπέμπονται στο Συμβούλιο Στρατηγικού Σχεδιασμού με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή από το Διευθύνοντα Σύμβουλο ή από προς Εντεταλμένους Συμβούλους.
- Άσκηση κάθε προς αρμοδιότητας που θα του εκχωρείται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο με σχετικές αποφάσεις του.
- Η εισήγηση του καθορισμού των αντικειμενικών στόχων και επιχειρηματικών κινδύνων προς Εταιρείας, για την εκπόνηση σχεδίων δράσεως και τον έλεγχο των αποτελεσμάτων

- Η διαμόρφωση και τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού προς Εταιρείας και η υποβολή του προς έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο
- Τροποποίηση στο κανονισμό λειτουργίας του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων καταρτίζεται και εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Γενική Συνέλευση των μετόχων

3.1 Τρόπος Λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και ν' αποφαινεται για όλα τα ζητήματα, που υποβάλλονται σ' αυτήν. Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση είναι αποκλειστικώς αρμόδια να αποφασίζει για:

- α) τροποποιήσεις του Καταστατικού. Ως τροποποιήσεις νοούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο έξι (6) του Καταστατικού καθώς και τις επιβαλλόμενες από τις διατάξεις άλλων νόμων,
- β) την εκλογή των Ελεγκτών,
- γ) την έγκριση ή μεταρρύθμιση του ισολογισμού και των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας,
- δ) τη διάθεση των ετησίων κερδών,
- ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας,
- στ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας ,
- ζ) την παράταση ή συντόμευση της διάρκειας της Εταιρείας,
- η) τη λύση της Εταιρείας και το διορισμό εκκαθαριστών,
- θ) την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 11 του Καταστατικού και
- ι) την έγκριση της εκλογής σύμφωνα με το Καταστατικό, των προσωρινών συμβούλων σε αντικατάσταση συμβούλων που παραιτήθηκαν, πέθαναν ή εξέπεσαν κατ' άλλο τρόπο από το αξίωμά τους.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικές και για τους μετόχους που είναι απόντες ή διαφωνούν.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, συγκαλείται πάντοτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου Δήμου εντός του νομού της έδρας, ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μια φορά σε κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10^η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση την Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν το κρίνει σκόπιμο ή αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το κατά νόμο και το Καταστατικό απαιτούμενο ποσοστό.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, που εκπροσωπούνται σ' αυτή. Εξαιρετικώς όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν: α) τη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας, β) τη μεταβολή της έδρας της Εταιρείας, γ) τη μεταβολή του σκοπού ή του αντικειμένου της επιχειρήσεως της Εταιρείας, δ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας, ε) την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εξαίρεση τις αυξήσεις του άρθρου 6 του Καταστατικού ή επιβαλλόμενη από διατάξεις νόμων, ή γενομένη με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920, ζ) την έκδοση ομολογιακού δανείου κατά τις διατάξεις των άρθρων 3α και 3β κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, η) τη μεταβολή του τρόπου διαθέσεως των κερδών, θ) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας, ι) την παράταση ή μείωση της διάρκειας της Εταιρείας, ια) τη διάλυση της Εταιρείας, ιβ) την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του Καταστατικού, και ιγ) κάθε άλλη περίπτωση, κατά την οποία ο νόμος ορίζει ότι για την λήψη ορισμένης αποφάσεως από την Γενική Συνέλευση απαιτείται η απαρτία της παραγράφου αυτής, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της ημερησίας διατάξεως όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή, όταν αυτός κωλύεται ο νόμιμος αναπληρωτής του, και ορίζει ως Γραμματέα ένα από τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους που είναι παρόντες, μέχρι να επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση ο κατάλογος των μετόχων, που δικαιούνται να μετάσχουν σ' αυτή και εκλεγεί το τακτικό προεδρείο.

3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους.

Σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ.2, 2β και 28^α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα, οι μέτοχοι της Εταιρείας έχουν τα ακολουθα δικαιώματα:

α. Δικαίωμα Συμμετοχής και Ψήφου

Στην Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου έχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) που διαχειρίζεται η «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» (Ε.Χ.Α.Ε.), κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης με την προϋπόθεση ότι θα έχει προσκομίσει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης σχετική έγγραφη βεβαίωση σχετικά με τη μετοχική του ιδιότητα.

Σε περίπτωση επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, η ιδιότητα του μετόχου θα πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της τέταρτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης, η δε σχετική έγγραφη βεβαίωση της ΕΧΑΕ σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28^α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, οι Μέτοχοι μετέχουν στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου, ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στη Γενική Συνέλευση.

Κάθε μετοχή δίδει δικαίωμα μίας ψήφου.

β. Διαδικασία Συμμετοχής και Ψήφου δι' Αντιπροσώπου

Ο μέτοχος που συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους και τα νομικά πρόσωπα/μέτοχοι μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Σε περίπτωση που μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερες του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίσει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής των μετόχων στη Γενική Συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία τους στον τόπο διεξαγωγής της, ούτε τη δυνατότητα ψήφου εξ'αποστάσεως είτε με ηλεκτρονικά μέσα είτε δι' αλληλογραφίας, καθώς και τη δυνατότητα διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα.

Έντυπο πληρεξουσιότητας για το διορισμό αντιπροσώπου σε κάθε Γενική Συνέλευση είναι διαθέσιμο στους μετόχους α) σε έντυπη μορφή στο Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων (οδός Αμαρουσίου – Χαλανδρίου αρ. 16, 151 25, Μαρούσι, τηλ. 210 – 6375000) και β) σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.jp-avax.gr).

Το ανωτέρω έντυπο πρέπει να κατατεθεί συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο στην Εταιρεία στην προαναφερόμενη υπό στοιχείο α) διεύθυνση, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης.

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου. Σύγκρουση συμφερόντων είναι δυνατόν να προκύπτει ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος είναι:

α) μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,

β) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,

γ) υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,

δ) σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως γ'.

γ. Δικαιώματα Μειοψηφίας των Μετόχων

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο:

αα. Υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο της απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3.

αβ. Θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

αγ. Υποχρεούται να ανακοινώνει στην Γενική Συνέλευση, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή στους διευθυντές της Εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών του προηγούμενου εδαφίου για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Μετά από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό

Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών του προηγούμενου εδαφίου για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Επισημαίνεται ότι για την άσκηση οποιωνδήποτε εκ των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην πρόσκληση αυτή, ο ασκών το σχετικό δικαίωμα μέτοχος, οφείλει να αποδείξει τη μετοχική ιδιότητά του και τον αριθμό των μετοχών της Εταιρείας που κατέχει κατά την άσκηση του δικαιώματος αυτού. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης από την ΕΧΑΕ.

Τα πλήρη κείμενα των εγγράφων που πρόκειται να υποβληθούν σε κάθε Γενική Συνέλευση και των σχεδίων απόφασης για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή από το Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων της Εταιρείας (οδός Αμαρουσίου – Χαλανδρίου αρ. 16, 151 25, Μαρούσι, τηλ. 210 – 6375000) από όπου οι μέτοχοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα.

4. Κύρια χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων)

4.1 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται από τη ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, με γραπτό κανονισμό λειτουργίας (καταστατικό Εσωτερικού Ελέγχου). Ο πρωταρχικός ρόλος του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων που υπάρχουν σε όλο το εύρος των λειτουργιών της Εταιρείας ως προς την επάρκεια, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητά τους σε σχέση με την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Στις αρμοδιότητες του εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβάνεται επίσης και ο έλεγχος της συμμόρφωσης με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς και Νομοθεσίες, οπουδήποτε λειτουργεί και έχει δραστηριότητες η Εταιρεία.

Μεταβολές κατά τη διάρκεια του 2016

Σύμφωνα με το Καταστατικό Εσωτερικού Ελέγχου, κατά τη διάρκεια του 2016 η Επιτροπή Ελέγχου είχε συναντήσεις με τον Επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, κατά τις οποίες συζητήθηκαν λειτουργικά και οργανωτικά θέματα και παρασχέθηκαν όλες οι ζητηθείσες πληροφορίες και ενημέρωση σχετικά με τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου, την αποτελεσματικότητά τους και την πορεία των ελέγχων.

Υποβλήθηκε στην Επιτροπή Ελέγχου ετήσιος απολογισμός του έργου της υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, με συγκεντρωτική αναφορά στα σημαντικότερα ευρήματα και στις προτάσεις - ενέργειες βελτίωσης των ελεγχόμενων τμημάτων της Εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Διευθύνσεως Εσωτερικού

Ελέγχου, τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις των Εξωτερικών Ελεγκτών, καθώς και των Εποπτικών Αρχών.

Μετά από σχετική αναφορά της Ελεγκτικής Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το πρόγραμμα ελέγχου για το 2017 και προσδιόρισε τις λειτουργίες και τα σημεία στα οποία θα πρέπει να επικεντρωθεί ο εσωτερικός έλεγχος.

4.2 Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων).

Η Εταιρεία διαθέτει επαρκώς τεκμηριωμένη Πολιτική και Διαδικασίες για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων και την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων. Το λογιστικό σύστημα της Εταιρείας υποστηρίζεται από εξειδικευμένα πληροφοριακά συστήματα, τα οποία έχουν προσαρμοστεί στις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Εταιρείας. Έχουν καθοριστεί διαδικασίες ελέγχου και λογιστικών συμφωνιών προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα και η νομιμότητα των καταχωρήσεων στα λογιστικά βιβλία καθώς και η πληρότητα και εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων. Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου επιβλέπει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης, σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα, των περιοδικών και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και εξετάζει τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών για θέματα αποκλίσεων από τις τρέχουσες λογιστικές πρακτικές.

Διαχείριση Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευρίσκεται στην διαδικασία υλοποίησης του συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων προς πλήρη συμμόρφωση με την Εταιρική Διακυβέρνησή της. Αναμένεται ότι εντός του 2017 το σύστημα διαχείρισης κινδύνων θα ευρίσκεται σε πλήρη εφαρμογή. Προς τούτο διοργανώνονται σεμινάρια εκπαίδευσης του προσωπικού σχετικά με την διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων χρησιμοποιώντας μοντέλα όπως COSO – ERM.

5. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας.

Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας.

6. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία

Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της ανώνυμης εταιρείας (ν.2190/1920 άρ.43ββ §στ)

Τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της ανώνυμης εταιρείας πληρούν όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις και παρέχουν όλα τα εχέγγυα για την απονομή προς αυτά της ιδιότητας του μέλους, διακρίνονται για την υψηλή επαγγελματική τους κατάρτιση, τις γνώσεις, τα

προσόντα και την εμπειρία τους, ξεχωρίζουν για το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους στα πλαίσια της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας που διακρίνει την γενικότερη οργάνωση και λειτουργία της J&P-ΑΒΑΞ.

Μαρούσι, 28.04.2017

Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.

Κωνσταντίνος Μιτζάλης

Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας **«J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»**

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας **«J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»**, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας **«J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»** και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η

Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία **«J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»** και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

BDO Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Λ. Μεσογείων 449, Αγ. Παρασκευή
ΑΜ ΣΟΕΛ:173

Αγ. Παρασκευή, 02/05/2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δημήτριος Β. Σπυράκης
ΑΜ ΣΟΕΛ:34191

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
 (* Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

	Όμιλος		Εταιρία		
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοπ.ενσώματα πάγια στοιχεία	10	94.553.112	98.743.357	53.555.304	49.134.387
Επενδύσεις σε ακίνητα	11	14.533.631	18.979.631	1.271.736	1.271.736
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	12	5.573.789	5.756.746	111.200	55.938
Συμμετοχές σε επιχειρήσεις	13	237.957.032	229.569.343	140.675.572	126.943.327
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	15	106.814.745	134.343.925	415.401.540	456.787.479
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	16	44.952.383	18.429.812	-	-
Λοιπά στοιχεία παγίου ενεργητικού	17	858.491	1.128.247	527.076	619.050
Αναβαλλόμενες φορολογικές απατήσεις	18	35.526.369	24.263.486	35.167.028	24.163.995
Σύνολο μη κυκλοφορούντος Ενεργητικού		540.769.552	531.214.548	646.709.455	658.975.912
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	19	33.333.303	36.796.952	19.241.477	20.443.701
Απατήσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια	20	173.873.289	242.820.181	133.233.199	162.237.191
Απατήσεις από Πελάτες	21	295.104.520	219.950.208	256.476.076	181.203.552
Λοιπές απατήσεις	21	172.612.661	164.346.867	200.724.908	184.278.609
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	22	3.571.614	12.102.166	1.361.855	11.622.982
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23	85.699.390	103.794.875	68.122.915	76.802.596
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού		764.194.778	779.811.249	679.160.430	636.588.631
Σύνολο Ενεργητικού		1.304.964.330	1.311.025.797	1.325.869.885	1.295.564.543
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετοχικό κεφάλαιο (77.654.850 των € 0.58)	31	45.039.813	45.039.813	45.039.813	45.039.813
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	31	146.676.671	146.676.671	146.676.671	146.676.671
Υπεραξία αναπροσαρμογών	32	6.238.124	6.291.833	2.662.183	2.662.183
Αποθεματικά	33	50.733.032	17.747.899	48.717.393	15.582.089
Αποθεματικά Χρημ/κών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	34	31.656.077	45.747.934	148.458.110	173.878.205
Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	35	(4.974.496)	(5.162.096)	-	-
Προσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών		(694.326)	7.280.720	(1.960.208)	2.025.216
Κέρδη (ζημιές) εις νέον		(157.924.255)	(85.154.202)	(136.559.324)	(56.089.156)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρίας (α)		116.750.640	178.468.571	253.034.636	329.775.021
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	36	(975.984)	(1.055.778)	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α+β)		115.774.657	177.412.793	253.034.636	329.775.021
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές Δανειακές υποχρεώσεις	26	420.486.667	419.168.456	370.513.417	394.609.758
Παράγωγα χρημ/κα στοιχεία παθητικού	27	1.769.264	1.847.781	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18	34.353.374	47.926.277	69.214.542	77.319.656
Προβλέψεις για παροχές εργαζομένων κατά την έξοδο από την υπηρεσία	29	4.274.411	9.138.392	3.133.197	3.359.426
Λοιπές προβλέψεις και λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	30	49.161.589	26.909.985	44.898.380	22.254.520
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		510.045.306	504.990.891	487.759.535	497.543.360
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	24	502.000.033	438.254.959	439.878.553	335.150.869
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι πληρωτέοι	25	25.630.168	17.921.470	20.163.420	13.621.744
Τραπεζικός δανεισμός	26	151.514.167	172.445.683	125.033.741	119.473.549
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		679.144.368	628.622.112	585.075.714	468.246.162
Σύνολο Υποχρεώσεων (δ)		1.189.189.673	1.133.613.004	1.072.835.249	965.789.522
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ+δ)		1.304.964.330	1.311.025.797	1.325.869.885	1.295.564.543

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ
ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ εκτός από τα στοιχεία των μετοχών)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
		<i>*Αναμορφωμένο</i>		
Κύκλος εργασιών	1	541.189.155	456.197.943	472.199.455
Κόστος Πωλήσεων	2	(510.687.153)	(387.927.048)	(433.875.571)
Μικτό κέρδος		30.502.001	68.270.895	38.323.884
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	3	(2.685.378)	1.093.400	(3.065.253)
Απομείωση κόστους υπεραξίας /συμμετοχών	3α	(28.788.530)	(1.783.084)	(47.589.353)
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων & λοιπών προβλέψεων	3β	(30.477.448)	(11.746.175)	(22.486.307)
Ζημιές εύλογης αξίας ακινήτων		-	(1.271.931)	-
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	4	(20.549.549)	(25.708.363)	(12.830.988)
Έξοδα διαθέσεως	5	(4.540.640)	(6.073.856)	(3.447.288)
Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες	6	27.391.751	10.216.747	22.833.543
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων		(29.147.793)	32.997.633	(28.261.762)
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7	78.517	312.283	-
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	7	(29.229.375)	(32.404.593)	(24.742.214)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων		(58.298.650)	905.324	(53.003.976)
Έξοδα Φόρου χρήσης	8	6.650.569	(6.212.532)	6.213.619
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(51.648.081)	(5.307.208)	(46.790.356)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες		8.478.164	(32.328.477)	-
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες		(43.169.917)	(37.635.686)	(46.790.356)
Τα καθαρά κέρδη/ (ζημιές) αναλογούν σε:				
Μετόχους Εταιρίας		(42.587.456)	(32.747.548)	(46.790.356)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(582.461)	(4.888.138)	-
		(43.169.917)	(37.635.686)	(46.790.356)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για την περίοδο				
Από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες				
- Βασικά (σε ευρώ)		(0,5484)	(0,4217)	(0,6025)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες				
- Βασικά (σε ευρώ)		(0,6576)	(0,0054)	(0,6025)
- Προσαρμοσμένα (σε ευρώ)		(0,5484)	(0,4217)	(0,6025)
Μέσος σταθμικός όρος μετοχών		77.654.850	77.654.850	77.654.850
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)		0,0000	0,0000	0,0000
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		46.376.548	26.447.597	46.888.267

Σημείωση: Τα κονδύλια των προηγούμενων παρουσιαζόμενων περιόδων έχουν αναπροσαρμοσθεί προκειμένου να περιληφθούν μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των διακοπείσων δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται διακριτά και αναλύονται σε ξεχωριστή σημείωση (βλ. σημείωση 42), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΓΠΧΑ 5 "Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες".

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ
ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων περιόδου	(43.169.917)	(37.635.686)	(46.790.356)	(28.830.636)
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Ποσά που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή θυγατρικών εξωτερικού	(30.034)	1.059.653	(3.985.424)	(3.496.246)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	264.225	(284.122)	-	-
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	(75.646)	(2.408.566)	-	(657.841)
Αποθεματικά διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	(19.847.685)	(1.936.604)	(35.802.951)	(3.507.562)
Αποθεματικά	-	(1.380.756)	-	(53.809)
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπα συνολικά έσοδα	<u>5.701.141</u>	<u>3.452.160</u>	<u>10.382.856</u>	<u>1.207.967</u>
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων/παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(883.014)	(66.812)	(517.278)	187.432
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπα συνολικά έσοδα	<u>256.074</u>	<u>19.375</u>	<u>150.011</u>	<u>(54.355)</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες μετά από φόρους	<u>(14.614.940)</u>	<u>(1.545.673)</u>	<u>(29.772.787)</u>	<u>(6.374.415)</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	<u>(3.764.883)</u>	<u>(2.273.225)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	<u>(18.379.823)</u>	<u>(3.818.898)</u>	<u>(29.772.787)</u>	<u>(6.374.415)</u>
Συγκεντρωτικά Συνολικά Αποτελέσματα περιόδου	<u>(61.549.740)</u>	<u>(41.454.583)</u>	<u>(76.563.144)</u>	<u>(35.205.051)</u>
Τα συγκεντρωτικά συνολικά αποτελέσματα περιόδου αναλογούν σε:				
Μετόχους Εταιρίας	(60.986.745)	(36.565.596)	(76.563.144)	(35.205.051)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	<u>(562.994)</u>	<u>(4.888.987)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>(61.549.740)</u>	<u>(41.454.583)</u>	<u>(76.563.144)</u>	<u>(35.205.051)</u>

Σημείωση: Τα κονδύλια των προηγούμενων παρουσιαζόμενων περιόδων έχουν αναπροσαρμοσθεί προκειμένου να περιληφθούν μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
 (Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ)

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015 <i>*Αναμορφωμένο</i>	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(58.298.650)	905.324	(53.003.976)	(26.004.894)
Πλέον/μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	7.780.198	8.522.096	5.074.369	5.415.555
Ζημιές/ (Κέρδη) εύλογης αξίας ακινήτων	-	1.271.931	-	-
Προβλέψεις/Επισφάλειες	29.830.260	10.159.060	25.297.120	4.435.325
Πιστωτικοί τόκοι	(5.625.560)	(5.769.902)	(4.034.942)	(4.811.291)
Χρεωστικοί τόκοι	34.854.935	36.223.994	28.777.156	33.508.287
Κόστος απομείωσης υπεραξίας (συμμετοχών)	27.582.068	1.783.083	47.582.068	64.559.679
Ζημιές/ (κέρδη) από Χρηματοοικονομικά εργαλεία	(78.517)	(312.283)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(27.080.630)	(5.782.568)	(22.833.544)	(34.592.428)
Συναλλαγματικές διαφορές	99.356	(160.980)	(99.356)	(118.057)
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	3.463.652	2.784.141	1.202.224	519.703
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	(67.129.505)	44.328.673	(2.459.739)	149.935.880
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	95.699.686	(60.469.429)	46.831.023	(151.431.655)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(38.716.126)	(27.033.441)	(32.638.347)	(23.609.025)
Καταβεβλημένοι φόροι	(6.728.976)	(1.356.406)	(3.943.042)	(1.310.310)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες(α)	(4.347.810)	5.093.289	35.751.015	16.496.769
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες(α)	(17.253.092)	(20.946.332)	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες(α)	(21.600.902)	(15.853.042)	35.751.015	16.496.769
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσωμάτων & άυλων παγίων στοιχείων	(21.387.320)	(7.033.265)	(12.670.860)	(6.641.523)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	7.385.251	11.959.762	1.889.736	4.964.113
(Αγορά)/ Πώληση συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων & Εισπράξεις από Πώληση Συμμετοχών	(5.579.005)	20.493.872	(39.434.187)	774.296
Τόκοι εισπραχθέντες	1.802.848	2.227.536	212.232	1.268.926
Μερίσματα εισπραχθέντα	24.044.552	18.403.122	24.121.239	29.559.461
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες(β)	6.266.327	46.051.027	(25.881.840)	29.925.273
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες(β)	390.487	7.212.703	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες(β)	6.656.814	53.263.731	(25.881.840)	29.925.273
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις/(εξοφλήσεις) από εκδοθέντα/αναληφθέντα δάνεια	(19.613.306)	(23.640.651)	(18.536.149)	(31.856.541)
Μερίσματα πληρωθέντα	(12.708)	(976)	(12.708)	(969)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες(γ)	(19.626.014)	(23.641.628)	(18.548.857)	(31.857.510)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες(γ)	16.474.617	9.912.036	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες(γ)	(3.151.397)	(13.729.592)	(18.548.857)	(31.857.510)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)	(18.095.485)	23.681.096	(8.679.681)	14.564.531
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	103.794.875	80.113.779	76.802.596	62.238.065
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	85.699.390	103.794.875	68.122.915	76.802.596

Σημείωση: Τα κονδύλια των προηγούμενα παρουσιαζόμενων περιόδων έχουν αναπροσαρμοσθεί προκειμένου να περιληφθούν μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
 (* Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ)

Όμιλος

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	Αποθεματικά Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	Αποθεματικά	Προσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών	Αποτελέσματα εις νέο	Ίδια Κεφάλαια Μετόχων Εταιρίας	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Κεφαλαίων
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2015	45.039.813	146.676.671	8.001.915	48.814.629	(4.960.369)	18.821.301	8.493.444	(54.708.098)	216.179.306	616.339	216.795.644
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	(32.747.548)	(32.747.548)	(4.888.138)	(37.635.686)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(1.710.082)	424.768	(201.727)	(1.118.283)	(1.212.725)	-	(3.818.049)	(849)	(3.818.898)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(1.710.082)	424.768	(201.727)	(1.118.283)	(1.212.725)	(32.747.548)	(36.565.596)	(4.888.987)	(41.454.583)
Λοιπές κινήσεις Προσθήκες μη ελεγχουσών συμμετοχών	-	-	-	(3.491.463)	-	44.881	-	2.301.443	(1.145.139)	3.216.870	2.071.731
Υπόλοιπο την 31.12.2015	45.039.813	146.676.671	6.291.833	45.747.934	(5.162.096)	17.747.899	7.280.720	(85.154.202)	178.468.571	(1.055.778)	177.412.793
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	(42.587.456)	(42.587.456)	(582.461)	(43.169.917)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(53.709)	(14.091.856)	187.600	(626.940)	(3.814.384)	-	(18.399.289)	19.467	(18.379.823)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(53.709)	(14.091.856)	187.600	(626.940)	(3.814.384)	(42.587.456)	(60.986.745)	(562.994)	(61.549.740)
Λοιπές κινήσεις Προσθήκες μη ελεγχουσών συμμετοχών	-	-	-	-	-	33.612.073	(4.160.662)	(30.182.597)	(731.186)	642.789	(88.397)
Υπόλοιπο την 31.12.2016	45.039.813	146.676.671	6.238.124	31.656.077	(4.974.496)	50.733.032	(694.326)	(157.924.255)	116.750.640	(975.984)	115.774.656

Εταιρία

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	Αποθεματικά Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	Τακτικό και λοιπά αποθεματικά	Προσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών	Αποτελέσματα εις νέο	Ίδια Κεφάλαια Μετόχων Εταιρίας	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Κεφαλαίων
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2015	45.039.813	146.676.671	3.129.250	176.368.574	-	15.502.821	5.521.463	(27.258.520)	364.980.072	-	364.980.072
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	(28.830.636)	(28.830.636)	-	(28.830.636)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(467.067)	(2.490.369)	-	79.268	(3.496.247)	-	(6.374.415)	-	(6.374.415)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(467.067)	(2.490.369)	-	79.268	(3.496.247)	(28.830.636)	(35.205.051)	-	(35.205.051)
Μεταφορά Αποθεματικών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μέρισμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2015	45.039.813	146.676.671	2.662.183	173.878.205	-	15.582.089	2.025.216	(56.089.156)	329.775.021	-	329.775.021
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	(46.790.356)	(46.790.356)	-	(46.790.356)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	(25.420.095)	-	(367.268)	(3.985.424)	-	(29.772.788)	-	(29.772.787)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	(25.420.095)	-	(367.268)	(3.985.424)	(46.790.356)	(76.563.144)	-	(76.563.144)
Μεταφορά Αποθεματικών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	33.502.572	-	(33.679.812)	(177.240)	-	(177.240)
Υπόλοιπο την 31.12.2016	45.039.813	146.676.671	2.662.183	148.458.110	-	48.717.393	(1.960.208)	(136.559.324)	253.034.636	-	253.034.636

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Στοιχεία και πληροφορίες

A. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

A.1 Γενικές Πληροφορίες για την Εταιρία και τον Όμιλο

Η J&P-ABAΞ Α.Ε. είναι ανώνυμη εταιρία, εισηγμένη από το 1994 στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (πρώην ΑΒΑΞ Α.Ε.), έχει έδρα της το Μαρούσι Αττικής και μακρά εμπειρία σε όλο το φάσμα του κατασκευαστικού αντικείμενου (έργα υποδομής και ανοικοδόμησης, οικοδομικά, αυτοχρηματοδοτούμενα έργα, προκατασκευές, real estate κλπ.) τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Το 2002, η ΑΒΑΞ Α.Ε. συγχωνεύθηκε δι' απορροφήσεως με την J&P (Ελλάς) Α.Τ.Ε. και την θυγατρική της ΕΤΕΚ Α.Ε., μετονομαζόμενη σε J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. Παράλληλα, η ΕΤΕΘ Α.Ε. απορρόφησε την θυγατρική της ΑΙΧΜΗ Α.Τ.Ε. Στην συνέχεια και σύμφωνα με το Ν.2940/2001, η επικεφαλής του Ομίλου εταιρία J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. απέκτησε το εργοληπτικό πτυχίο 7^{ης} Τάξης (ανώτατη), ενώ από τις θυγατρικές της η (νέα μετά τη συγχώνευση) ΕΤΕΘ Α.Ε. απέκτησε το εργοληπτικό πτυχίο 6^{ης} Τάξης και η ΠΡΟΕΤ Α.Ε. απέκτησε εργοληπτικό πτυχίο για πρώτη φορά 3^{ης} Τάξης, το οποίο αναβαθμίστηκε σε 4^{ης} Τάξης στα τέλη του 2005. Το 2007 η J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ απέκτησε τη θυγατρική Αθηνά ΑΤΕ.

A.2 Φύση Δραστηριοτήτων

Η στρατηγική ανάπτυξης του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ είναι δομημένη γύρω από τέσσερις βασικούς άξονες:

- **Παραχωρήσεις**
  - Έντονη παρουσία σε δημοπρατήσεις έργων με συμβάσεις παραχώρησης, προκειμένου να εξασφαλισθεί κατασκευαστικό αντικείμενο και τακτικά έσοδα σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.
  - Υποστήριξη της ειδικής εσωτερικής μονάδας αυτοχρηματοδοτούμενων έργων και του υπάρχοντος δικτύου εξειδικευμένων εξωτερικών συνεργατών (μελετητικά γραφεία, τραπεζοασφαλιστικό σύστημα, νομικοί οίκοι) για την αποτελεσματική διεκδίκηση και ανάληψη έργων παραχώρησης αλλά και την μεγιστοποίηση των ωφελειών από την οικονομική διαχείριση των παραχωρήσεων με τον περιορισμό των συνδεδεμένων χρηματοοικονομικών κινδύνων.
- **Επιχειρηματική Στρατηγική**
  - Ανάπτυξη στα πρότυπα των μεγάλων διεθνών κατασκευαστικών Ομίλων, με διαφοροποίηση των εσόδων μέσω διεύρυνσης των δραστηριοτήτων σε συναφείς τομείς, όπως τα περιβαλλοντικά έργα, το facility management (συντήρηση, λειτουργία & διαχείριση μεγάλων κτιρίων), η διαχείριση & επεξεργασία στερεών, ειδικών και βιολογικών αποβλήτων, η συντήρηση μεγάλων έργων υποδομής, η συντήρηση και σήμανση του οδικού δικτύου και η αξιοποίηση των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων.
  - Προώθηση σε επίπεδο Ομίλου των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας των διαφόρων κλάδων δραστηριότητας.
- **Real Estate**
  - Επιλεκτική επένδυση και ανάπτυξη έργων ποιότητας, κύρους και υψηλής αισθητικής, με έμφαση στον τομέα της αστικής και παραθεριστικής κατοικίας και σε επιλεγμένα ακίνητα γραφείων και καταστημάτων, καθώς επίσης και παροχή σχετικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.
  - Ανάπτυξη νέων αγορών & προϊόντων, όπως τα retirement villages.
- **Λοιπές Δράσεις**
  - Συμμετοχή σε αυτοχρηματοδοτούμενα έργα υποδομής και ανοικοδόμησης γειτονικών χωρών και περιοχών (Ανατολική & ΝΑ Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική) σε συνεργασία με την J&P Overseas η οποία έχει μακρά εμπειρία από αυτές τις αγορές αλλά και άλλους ισχυρούς διεθνείς εταίρους.
  - Προώθηση της αγοράς των προκατασκευών σε περισσότερες εφαρμογές έργων.

B. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 που καλύπτουν περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η IASB έχει εκδόσει μια σειρά από πρότυπα τα οποία αναφέρονται ως «IFRS Stable Platform 2005». Ο Όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από την 1^η Ιανουαρίου 2005 το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Λ.Π. 1	Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων
Δ.Λ.Π. 2	Αποθέματα
Δ.Λ.Π. 7	Καταστάσεις ταμειακών ροών
Δ.Λ.Π. 8	Καθαρό κέρδος ή Ζημιά Χρήσης, Βασικά Λάθη και μεταβολές στις Λογιστικές Μεθόδους
Δ.Λ.Π. 10	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού
Δ.Λ.Π. 11	Κατασκευαστικά συμβόλαια
Δ.Λ.Π. 12	Φόροι εισοδήματος
Δ.Λ.Π. 16	Εσώματα πάγια
Δ.Λ.Π. 17	Μισθώσεις
Δ.Λ.Π. 18	Έσοδα
Δ.Λ.Π. 19	Παροχές σε εργαζόμενους
Δ.Λ.Π. 20	Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης
Δ.Λ.Π. 21	Οι επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές του συναλλάγματος
Δ.Λ.Π. 23	Κόστος δανεισμού
Δ.Λ.Π. 24	Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών
Δ.Λ.Π. 26	Λογιστική απεικόνιση και παρουσίαση των προγραμμάτων αποχώρησης προσωπικού
Δ.Λ.Π. 27	Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και λογιστική επενδύσεων σε θυγατρικές
Δ.Λ.Π. 28	Λογιστική επενδύσεων σε συγγενείς εταιρίες
Δ.Λ.Π. 31	Χρηματοοικονομική παρουσίαση των δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες
Δ.Λ.Π. 32	Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις και παρουσίαση
Δ.Λ.Π. 33	Κέρδη ανά μετοχή
Δ.Λ.Π. 34	Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Δ.Λ.Π. 36	Μείωση της αξίας στοιχείων του ενεργητικού
Δ.Λ.Π. 37	Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις
Δ.Λ.Π. 38	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού
Δ.Λ.Π. 39	Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και αποτίμηση
Δ.Λ.Π. 40	Επενδύσεις σε ακίνητα
Δ.Π.Χ.Α. 1	Πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π.
Δ.Π.Χ.Α. 3	Ενοποίηση επιχειρήσεων
Δ.Π.Χ.Α. 5	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες
Δ.Π.Χ.Α. 7	Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις
Δ.Π.Χ.Α. 8	Λειτουργικοί τομείς
Δ.Π.Χ.Α. 11	Σχήματα υπό Κοινό Έλεγχο
Δ.Π.Χ.Α. 12	Συμφωνίες Παραχώρησης

Οι πολιτικές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ (ή IFRS) απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρίας. Σημαντικές παραδοχές από την Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων της εταιρίας έχουν επισημανθεί όπου κρίνεται κατάλληλα.

Γ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι οι ακόλουθες:

Γ.1. Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων (Δ.Π.Χ.Α. 3)

Επενδύσεις σε θυγατρικές: Είναι όλες οι εταιρίες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από άλλη εταιρία (μητρική) με την κατοχή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας στην οποία έγινε η επένδυση. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα στοιχεία του ενεργητικού, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διαιτητικές συναλλαγές, υπόλοιπο και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται. Οι ζημιές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου (μη πραγματοποιηθείσες σε επίπεδο Ομίλου) επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στον ισολογισμό της Εταιρίας οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημιές απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος της απομείωσης (impairment test) διενεργείται όποτε υπάρχουν σαφείς ενδείξεις απομείωσης με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων».

Επενδύσεις σε συγγενείς: Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρίας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν αποτιμώνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από την μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Τα διαιτηρικά υπόλοιπα και οι διαιτητικές συναλλαγές καθώς και τα κέρδη του Ομίλου, που προκύπτουν από διαιτητικές συναλλαγές και δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη (σε επίπεδο Ομίλου), απαλείφονται κατά την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (ΔΠΧΑ 11). Το ΔΠΧΑ 11 αντικαθιστά το ΔΛΠ 31. Το ΔΠΧΑ 11 παρέχει μια πιο ρεαλιστική αντιμετώπιση των από κοινού συμφωνιών εστιάζοντας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, παρά στη νομική τους μορφή.

Μια κοινή συμφωνία έχει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

- Τα μέρη δεσμεύονται με συμβατική συμφωνία
- Η συμβατική συμφωνία προσδίδει σε δύο ή περισσότερα από τα μέρη κοινό έλεγχο

Οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες (κοινές επιχειρήσεις) και κοινοπραξίες.

- Μια κοινή επιχείρηση είναι από κοινού συμφωνία στην οποία τα μέρη που ασκούν κοινό έλεγχο στη συμφωνία διατηρούν δικαιώματα στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις για τα στοιχεία παθητικού που σχετίζονται με τη συμφωνία.
- Μια κοινοπραξία είναι από κοινού συμφωνία στην οποία τα μέρη διατηρούν δικαιώματα στην καθαρή θέση της συμφωνίας.

Ανεξαρτήτως σκοπού και δομής των συμφωνιών, η κατηγοροποίηση των κοινών συμφωνιών εξαρτάται από τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα μέρη βάσει των συμφωνιών.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο τα κοινοπρακτικά σχήματα που η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, προϋποθέτει ομόφωνη αποδοχή και έγκριση των αποφάσεων των μερών που ασκούν τον κοινό έλεγχο. Οι παράγοντες που ο Όμιλος εξετάζει για να προσδιορίσει ότι τα σχήματα είναι υπό κοινό έλεγχο περιλαμβάνουν τη δομή, τη νομική μορφή, τη συμβατική συμφωνία και λοιπά γεγονότα και καταστάσεις.

Τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (κατασκευαστικές κοινοπραξίες) κατηγοριοποιούνται ως κοινές επιχειρήσεις και εφαρμόζεται παρόμοιος λογιστικός χειρισμός με την αναλογική ενοποίηση που γινόταν βάσει του ΔΛΠ 31 καθώς σε αυτές τις κοινοπραξίες η εταιρία διατηρεί σταθερά ποσοστά σε δικαιώματα και υποχρεώσεις. Η αναλογική ενοποίηση γίνεται σε επίπεδο εταιρίας (απλών οικονομικών καταστάσεων).

Ένα μέρος σε κοινή επιχείρηση αναγνωρίζει βάσει του ποσοστού συμμετοχής του:

- Τα στοιχεία ενεργητικού
- Τις υποχρεώσεις
- Τα έσοδα
- Τα έξοδα

Επίσης το μέρος σε κοινή επιχείρηση χειρίζεται λογιστικά τα ανωτέρω στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή του στην κοινή επιχείρηση βάσει των σχετικών ΔΠΧΑ.

Δομή του Ομίλου: Ο Όμιλος J&P-ABAΞ απαρτίζεται από τις εξής θυγατρικές εταιρίες οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης:

Επωνυμία	% συμμετοχής της J&P-ABAΞ A.E.	Α.Φ.Χ.*
J&P-ABAΞ A.E., Αθήνα	Μητρική	2010 & 2016
ΕΤΕΘ A.E., Θεσ/νίκη	100%	2010 & 2016
ΕΛΒΙΕΞ O.E., Ιωάννινα	60%	2010-2016
ΠΡΟΕΤ A.E., Αθήνα	100%	2010 & 2016
J&P DEVELOPMENT A.E., Αθήνα	100%	2010 & 2016
TASK J&P ABAΞ A.E., Αθήνα	100%	2010 & 2016
S.C."ISTRIA DEVELOPMENTS" S.R.L, Ρουμανία	98%	2005-2016
CONCURENT REAL INVESTMENTS SRL, Ρουμανία	95%	2005-2016
SC BUPRA DEVELOPMENT SRL, Ρουμανία	99,93%	2005-2016
SOPRA AD, Βουλγαρία	99,99%	2005-2016
J&P-ABAΞ ΙΚΤΕΟ A.E., Αθήνα	94%	2010 & 2016

SC FAETHON DEVELOPMENTS SRL, Ρουμανία	100%	2006-2016
AΘΗΝΑ Α.Τ.Ε., Αθήνα	99,157%	2016
E – CONSTRUCTION A.E., Αθήνα	100%	2010 & 2016
MONDO TRAVEL A.E. (πρώην TERRA FIRMA S.A.), Αθήνα	99,999%	2010 & 2016
J&P ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. (πρώην ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.), Αθήνα	99,967%	2008-2010 & 2016
ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., Αθήνα	85,7395%	2009-2010 & 2016
J&P AVAX POLSKA, Πολωνία	100%	2009-2016
JPA ΤΡΙΚΑΛΑ Α.Ε., Αθήνα	100%	2010 & 2016
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, Αθήνα	100%	2016
J&P ΑΒΑΞ INTERNATIONAL LTD, Κύπρος	100%	2016
GLAVIAM ΕΛΛΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ, Πειραιάς	100%	2016

*Α.Φ.Χ.: Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Στις 28.03.2016 αποφασίσθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά το ποσό των €30 εκ.με κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων προς την μητρική εταιρία J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων. Το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει εγκρίνει την αύξηση κεφαλαίου, κατόπιν της οποίας το ποσοστό συμμετοχής της J&P-ΑΒΑΞ στην ΑΘΗΝΑ αυξήθηκε από 92,896% σε 99,157%.

Επιπλέον τον Απρίλιο του 2016 συστάθηκε η εταιρία J&P ΑΒΑΞ INTERNATIONAL LTD (θυγατρική 100%) με έδρα την Κύπρο, η οποία ενοποιήθηκε πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με 31/12/2016. Επίσης στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με 31/12/2016 συμπεριλήφθηκε και η εταιρία GLAVIAM ΕΛΛΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ, ως έμμεση συμμετοχή κατά ποσοστό 100% της θυγατρικής εταιρίας ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.

Να σημειωθεί επιπλέον ότι η εταιρία JPA ΤΡΙΚΑΛΑ Α.Ε. βρίσκεται υπό εκκαθάριση έχοντας καταχωρηθεί την 23/1/2017 στο Γ.Ε.ΜΗ. ο ισολογισμός πέρατος εκκαθάρισης.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η μητρική εταιρία καθώς και οι ελληνικές θυγατρικές της, είχαν υπαχθεί σε φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παρ.5 του Ν.2238/1994 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη». Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, οι εν λόγω οικονομικές χρήσεις θεωρούνται οριστικές από πλευράς φορολογικού ελέγχου μετά το πέρας δεκαοκτώ μηνών από την υποβολή της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης προς το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι φορολογικοί έλεγχοι των χρήσεων 2014 και 2015 της Εταιρίας και των θυγατρικών της που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, επίσης διενεργήθηκαν από Νόμιμους Ελεγκτές βάσει των διατάξεων του άρθρου 65Α παρ. 1 Ν.4174/2013 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4262/2014 και έλαβαν Πιστοποιητικά Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη».

Για τη χρήση 2016 η Εταιρία και οι θυγατρικές της που φορολογούνται στην Ελλάδα, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Νόμιμων Ελεγκτών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν.4446/2016. Ο έλεγχος αυτός για τη χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης στον Όμιλο J&P ΑΒΑΞ περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και οι κάτωθι θυγατρικές επιχειρήσεις της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ:

Επωνυμία	% συμμετοχής της Αθηνάς ΑΤΕ	Α.Φ.Χ.*
ATHENA LIBYA COMPANY, Λιβύη	65%	-
ΑΘΗΝΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	99%	2008-2010 & 2016
ΕΡΓΟΝΕΤ Α.Τ.Ε., Αθήνα	51,52%	2010 & 2016

ATHENA ROMANIA SRL, Ρουμανία

100%

-

*Α.Φ.Χ.: Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Οι συγγενείς εταιρίες του Ομίλου οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης είναι οι κάτωθι:

5N A.E., Αθήνα	45,00%
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε., Αθήνα	23,20%
ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ Α.Ε., Αθήνα	30,84%
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε., Αθήνα	30,83%
POLISPARK ΑΣΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ Α.Ε., Αθήνα	28,76%
3G A.E., Αθήνα	50,00%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε., Αθήνα	45,00%
SC ORIOL REAL ESTATE SRL, Ρουμανία	50,00%
ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ, Αθήνα	24,70%
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε., Αθήνα	20,00%
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ Α.Ε.(ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) , Αθήνα	29,70%
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε., Λάρισα	21,25%
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε., Αθήνα	21,55%
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε., Αθήνα	20,53%
ΜΑΡΙΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ, Λεμεσός	33,50%
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε., Αθήνα	48,62%
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε., Αθήνα	22,91%
VOLTERRA Α.Ε. (πρώην ΑΡΓΕΣΤΗΣ Α.Ε.), Αθήνα	50,00%
STARWARE ENTERPRISES LTD, Κύπρος	50,00%
ΕΛΙΞ Α.Ε., Αθήνα	31,97%

Επίσης με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης ενοποιούνται οι παρακάτω συγγενείς εταιρίες της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ:

Επωνυμία	% συμμετοχής της Αθηνάς ΑΤΕ
ΒΑΚΩΝ Α.Κ.Τ.ΚΤ. & ΤΕ., Ελλάδα	25%
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, Ελλάδα	45%

Στις 30/6/2016 η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ προέβη στη μεταβίβαση όλων των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος της στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd έναντι τιμήματος ενός δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για την εξυγίανση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, αλλά και του Ομίλου της μητρικής J&P ΑΒΑΞ καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή αποτελούσαν την βασική πηγή ζημιών τα τελευταία χρόνια.

Τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες ή εταιρίες) στα οποία συμμετέχει είτε η μητρική Εταιρία είτε οι θυγατρικές της, ενοποιούνται με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρίας καθώς και των θυγατρικών για τις αντίστοιχες συμμετοχές τους. Τα συνολικά ποσοστά συμμετοχής στα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες) είναι τα κάτωθι:

Επωνυμία	ΕΔΡΑ	% συμμετοχής
1. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΕΤΕΘ Α.Ε., Αθήνα (ΣΜΑΕΚ)		100,00%
2. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.- ΕΤΕΘ Α.Ε., Αθήνα (Προαστιακός Σιδηρόδρομος)		100,00%
3. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-«Κ/Ξ IMPREGILO SpA-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΕΜΠΕΔΟΣ Α.Ε.», Αθήνα		66,50%
4. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΑΛΤΕ Α.Τ.Ε.-ΑΤΤΙΚΑΤ Α.Τ.Ε.-ΕΤΕΘ Α.Ε.-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.-ΕΜΠΕΔΟΣ Α.Ε., Αθήνα		30,84%
5. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΕΚΤΕΡ Α.Ε.-ΚΟΡΩΝΙΣ Α.Ε., Αθήνα		36,00%
6. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε., Αθήνα		50,00%
7. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, Αθήνα		99,90%
8. Κ/Ξ ΕΤΕΘ Α.Ε.-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΤΕΡΝΑ Α.Ε.-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε., Αθήνα		47,00%
9. Κ/Ξ ΤΟΜΕΣ ΑΤΕ – ΕΤΕΘ Α.Ε., Χανιά		50,00%
10. J/V J&P –AND J&P-AVAX GERMASOGEIA, Κύπρος		75,00%
11. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΕΓΕΚ ΑΕ – J&P-ΑΒΑΞ – SELI S.p.A., Αθήνα		20,00%
12. J/V J&P-AVAX SA – J&P LTD, Κύπρος		75,00%
13. Κ/Ξ «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ – ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ» - ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΕΤΕΘ ΑΕ, Θεσσαλονίκη		25,00%
14. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ – FCC CONSTRUCCION SA, Αθήνα		49,99%
15. Κ/Ξ ΕΤΕΘ ΑΕ – ΓΑΝΤΖΟΥΛΑΣ ΑΤΕΕ – ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ, Αθήνα		40,00%
16. Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ (ΕΛΕΥΣΙΝΑ – ΠΑΤΡΑ), Ελευσίνα		17,00%
17. Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ Α.Ε.- ΕΚΤΕΡ Α.Ε., Αθήνα		50,00%
18. Κ/Ξ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΑΛΙΑΚΟΣ – ΚΛΕΙΔΙ, Λάρισα		15,70%
19. Κ/Ξ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΤΤ.ΟΔΟΥ, Αθήνα		30,84%
20. Κ/Ξ ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ, ΣΚΑ ΠΕΙΡΑΙΑΣ, Β΄ΦΑΣΗ, Αθήνα		33,33%
21. Κ/Ξ QUEEN ALIA AIRPORT, Ιορδανία		50,00%
22. Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΑΘΗΝΑ (ΛΕΜΕΣΟΣ), Κύπρος		60,00%
23. Κ/Ξ J&P –EDRACO – ΣΥΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΚΤΙΡΙΑ ΟΤΕ ΠΑΤΡΑΣ), Πάτρα		50,00%
24. Κ/Ξ ΕΡΓΟΤΕΜ ΑΤΕΒΕ – ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ – ΕΤΕΘ ΑΕ, Αθήνα		15,00%
25. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ –J&P ΑΒΑΞ ΔΙΚΤΥΑ ΟΤΕ, Αθήνα		50,00%
26. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-275), Αθήνα		65,00%
27. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ – ΙΝΤΡΑΚΑΤ (Ο.Α. ΤΡΙΠΟΛΗ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ-ΜΩΡΕΑΣ), Αθήνα		15,00%
28. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ, Αθήνα (Συντήρηση Ε.Σ.Μ.Φ.Α.)		50,00%
29. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ, Αθήνα (Δίκτυα Φ.Α. Αττικής)		50,00%
30. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ, Αθήνα (Τεχνική Υποστήριξη ΔΕΠΑ)		50,00%
31. Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – GHELLA SpA, Πειραιάς		60,00%
32. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Αθήνα (Νέα Συντήρηση Έργου Παραχωρ.Αττ.Οδού)		34,22%
33. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Αχαΐα (Παναγοπούλα)		33,91%
34. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (Τιθορέα-Δομοκός (Ανάδοχος)), Αθήνα		33,33%
35. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.–ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (Τιθορέα-Δομοκός (Υποέργο-Δ΄Έφυρα)), Αθήνα		31,00%

36.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Τεχνική Υποστήριξη ΔΕΓΠΑ-2), Αθήνα	50,00%
37.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Κατασκευή Δικτύων Φ.Α. Μάνδρα ΕΛΠΕ), Αθήνα	50,00%
38.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Υποστήριξη Συστήματος Φ.Α. Αττικής)	50,00%
39.	Κ/Ξ J&P (Overseas) Ltd – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Qatar	25,00%
40.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Λευκές Περιοχές)	50,00%
41.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-705)	50,00%
42.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ, (Τέμενος), Αθήνα	25,00%
43.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., (ISP), Αθήνα	100,00%
44.	BONATTI J&P-AVAX Srl, Ιταλία	45,00%

Τον Απρίλιο του 2016 ιδρύθηκε από την Ιταλική εταιρία «BONATTI S.p.A.» και την μητρική J&P-ΑΒΑΞ η εταιρία «BONATTI J&P AVAX S.r.l.» με έδρα την Ιταλία, με σκοπό να εκτελέσει τη σύμβαση υπέρ της "Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου / Trans Adriatic Pipeline (TAP AG)" για τη μελέτη & κατασκευή (EPC) χερσαίου αγωγού μήκους περίπου 360 χιλιομέτρων στη βόρεια Ελλάδα". Η J&P-ΑΒΑΞ συμμετέχει με 45% στην νέα εταιρία η οποία ενοποιήθηκε αναλογικά στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου την 31/12/2016. Η εταιρία «BONATTI J&P AVAX S.r.l.» είναι σχήμα υπό κοινό έλεγχο (ΔΠΧΑ 11) και επομένως ενοποιήθηκε αναλογικά.

Στην τρέχουσα περίοδο, σε σχέση με την 31/12/2015 δεν περιλαμβάνονται τα κάτωθι σχήματα υπό κοινό έλεγχο (κατασκευαστικές κοινοπραξίες) λόγω περάτωσης του έργου για το οποίο είχαν συσταθεί να εκτελέσουν:

1.	Κ/Ξ Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ –HOCHTIEF FAC. MAN. HELLAS, Αθήνα	50,00%
----	--	--------

Όσον αφορά τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες) στα οποία συμμετέχει η θυγατρική εταιρία ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ καθώς και οι θυγατρικές της, ενοποιούνται με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης στις ατομικές οικονομικές της καταστάσεις καθώς και των θυγατρικών της. Τα συνολικά ποσοστά συμμετοχής στα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες) είναι τα κάτωθι:

Επωνυμία	ΕΔΡΑ	% συμμετοχής της Αθηνάς ΑΤΕ
45. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – SNAMPROGETTI	Αθήνα	100,00%
46. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	Αθήνα	50,00%
47. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – FCC	Αθήνα	50,00%
48. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – BARESEL – ΑΤΤΙΚΑΤ	Αθήνα	34,00%
49. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – LAND & MARINE	Αθήνα	46,88%
50. Κ/Ξ ΑΘ-ΘΕΜ.-ΕΛΛ.ΤΕΧ.-ΚΩΝ.-ΤΣΑΜΠΡΑΣ	Αθήνα	25,00%
51. Κ/Ξ ΑΘ-ΕΛ.ΤΕΧΝ.-ΘΕΜ-PASS.-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Θες/νίκη	28,00%
52. Κ/Ξ ΑΘ.-ΘΕΜ.-ΕΛ.ΤΕΧ. – ΚΤΙΡΙΟ ΒΥΤΙΟΦΟΡΩΝ	Αθήνα	33,33%
53. Κ/Ξ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ	Αθήνα	19,60%
54. Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – ΑΘΗΝΑ – ΕΜΠΕΔΟΣ (IBC)	Αθήνα	26,00%
55. Κ/Ξ ΒΙΟΤΕΡ – ΑΘΗΝΑ	Αθήνα	50,00%
56. Κ/Ξ ΓΕΦΥΡΑ	Αθήνα	7,74%
57. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΘΕΜ/ΜΗ-ΑΤΤΙΚΑΤ (ΕΡΜΗΣ)	Αθήνα	33,33%
58. Κ/Ξ ΘΕΜ-ΕΛΛ.ΤΕΧΝ.-ΑΘ.-PASS.-ΓΙΟΒΑΝΙ	Αθήνα	26,67%
59. Κ/Ξ ΘΕΜ/ΜΗ-ΑΘΗΝΑ-ΚΟΡΟΤΖΗΣ (ΙΚΑΡΟΣ)	Αθήνα	33,33%
60. Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ)	Αθήνα	70,00%

61.	Κ/Ξ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Αθήνα	22,50%
62.	Κ/Ξ ΤΣΟ – ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμ/χή)	Αθήνα	22,95%
63.	Κ/Ξ ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	25,50%
64.	Κ/Ξ ΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΑΘΗΝΑ (ΜΡC)	Αθήνα	50,00%
65.	ΚΞ ΔΩΔΩΝΗ ΜΟΧΛΟΣ – ΑΘΗΝΑ	Αθήνα	50,00%
66.	Κ/Ξ ΠΟΣΕΙΔΩΝ	Αθήνα	16,50%
67.	Κ/Ξ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ – ΑΘΗΝΑ (ΚΡΑΪΟΒΑ)	Αθήνα	35,00%
68.	Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ – ΑΘΗΝΑ (ΑΡΑΧΘΟΣ-ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ)	Αθήνα	37,50%
69.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΘΗΝΑ-ΘΕΜ. (ΚΑΛΑΤΡΑΒΑ)	Αθήνα	29,00%
70.	Κ/Ξ ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ – ΑΘΗΝΑ (ΘΗΣΕΙΟ)	Αθήνα	50,00%
71.	Κ/Ξ ΑΤΤΙΚΑΤ – ΑΘΗΝΑ (ΑΓ.ΚΟΣΜΑΣ)	Αθήνα	40,00%
72.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – ΘΕΜ/ΜΗ – ΑΘΗΝΑ (Α380)	Αθήνα	33,33%
73.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΣΚΑΡΦΕΙΑ)	Αθήνα	50,00%
74.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ –ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Α425)	Αθήνα	50,00%
75.	Κ/Ξ ΜΟΧΛΟΣ – ΑΘΗΝΑ (ΣΗΡΑΓΓΑ Σ2)	Αθήνα	50,00%
76.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΑΚΤΩΡ (Α-417)	Αθήνα	70,00%
77.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – ΑΘΗΝΑ (ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ)	Αθήνα	50,00%
78.	Κ/Ξ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΑΛΙΑΚΟΣ ΚΛΕΙΔΙ	Λάρισα	5,00%
79.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤ. Κ/ΞΙΑ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελευσίνα	4,00%
80.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ – ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Α435)	Αθήνα	50,00%
81.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ –ΓΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Α-440)	Αθήνα	48,00%
82.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-275)	Αθήνα	35,00%
83.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (Δ1618)	Αθήνα	30,00%
84.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (Α-446)	Αθήνα	30,00%
85.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-705)	Αθήνα	50,00%
86.	Κ/Ξ ΤΕΧΝΙΚΗ 2000 – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	15,30%
87.	Κ/Ξ Δ.ΣΙΡΔΑΡΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	15,30%
88.	Κ/Ξ ΠΡΟΕΤ ΑΕ – ΕΡΓΟΝΕΤ ΑΤΕ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	25,50%
89.	Κ/Ξ ΕΡΓΟΝΕΤ ΑΤΕ – ΠΡΟΕΤ ΑΕ (ΚΩΣ) (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	25,50%
90.	Κ/Ξ EURARCO SA – ΕΡΓΟΝΕΤ ΑΤΕ (ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ) (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	7,65%

Στην τρέχουσα περίοδο, σε σχέση με την 31/12/2015 δεν περιλαμβάνονται τα κάτωθι σχήματα υπό κοινό έλεγχο (κατασκευαστικές κοινοπραξίες) λόγω περάτωσης του έργου για το οποίο είχαν συσταθεί να εκτελέσουν:

1.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟΡΑΒΙΑ)	Αθήνα	60,00%
2.	Κ/Ξ ΕΡΕΤΒΟ – ΑΘΗΝΑ – ΡΟΥΤΣΗΣ	Αθήνα	25,00%
3.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΙΜΕΚ HELLAS ΑΕ	Αθήνα	99,00%
4.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ – ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Α438)	Αθήνα	50,00%
5.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ Δ8642	Αθήνα	50,00%

Γ.2α.Ιδιοκτησία, Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός (Δ.Λ.Π. 16)

Η διοίκηση επέλεξε για τις κατηγορίες λειτουργικών παγίων στοιχείων (Μηχανήματα, Μεταφορικά Μέσα, Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός), να χρησιμοποιήσει τη βασική μέθοδο (αποτίμηση στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες απομειώσεις) σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16.

Η διοίκηση επέλεξε για την κατηγορία οικοπέδων, κτιρίων να εφαρμόσει τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.

Μέθοδος Αναπροσαρμογής

Ύστερα από την αναγνώρισή του ως περιουσιακό στοιχείο, ένα στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων του οποίου η εύλογη αξία μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία, μπορεί να εμφανιστεί με αναπροσαρμοσμένη αξία, που αποτελείται από την εύλογη αξία του κατά την ημέρα της αναπροσαρμογής μείον τις μεταγενέστερες σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Η εύλογη αξία των οικοπέδων και κτιρίων συνήθως προσδιορίζεται από εκτιμήσεις ορκωτών εκτιμητών. Η εύλογη αξία των μηχανημάτων και εγκαταστάσεων είναι συνήθως η αγοραία του αξία.

Όταν γίνει αναπροσαρμογή της αξίας ενός παγίου στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναπροσαρμόζεται ολόκληρη η κατηγορία των παγίων που ανήκει. Όταν η λογιστική αξία ενός παγίου αυξάνεται ως αποτέλεσμα μίας αναπροσαρμογής, η αύξηση καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση ως πλεόνασμα αναπροσαρμογής. Όμως μία αύξηση λόγω αναπροσαρμογής θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την έκταση που αντιστρέφεται μία προηγούμενη υποτίμηση του ίδιου περιουσιακού στοιχείου, η οποία προηγούμενως είχε χρεωθεί στα αποτελέσματα.

Αν η λογιστική αξία ενός παγίου μειώνεται ως αποτέλεσμα μίας αναπροσαρμογής, η μείωση πρέπει να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Αν υπάρχει πλεόνασμα αναπροσαρμογής για το ίδιο πάγιο στην καθαρή θέση, η μείωση θα χρεώνεται απευθείας στην καθαρή θέση κατά την έκταση που υπάρχει το πλεόνασμα αυτό. Τα πλεονάσματα αναπροσαρμογής που υπάρχουν στην καθαρή θέση θα μεταφερθούν στα κέρδη εις νέο όταν τα πάγια πουληθούν ή διαγραφούν. Οι επιδράσεις των φόρων στις αναπροσαρμογές των ενσώματων ακινητοποιήσεων, αναγνωρίζονται και γνωστοποιούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 Φόροι Εισοδήματος. Η αρχική εφαρμογή μιας πολιτικής αναπροσαρμογής της αξίας παγίων αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16 και όχι με το Δ.Λ.Π. 8.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς η Διοίκηση κατέφαρμογή του Δ.Λ.Π. 36 «Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων (Impairment of Assets)», εκτιμά κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για απομείωση των στοιχείων του ενεργητικού της, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό για κάθε στοιχείο ξεχωριστά με την λογιστική του αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες σε ήδη καταχωρημένο στοιχείο προστίθενται στη λογιστική αξία του στοιχείου, μόνο αν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη του παγίου στοιχείου. Κάθε μεταγενέστερη δαπάνη η οποία δεν προσαυξάνει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη του παγίου στοιχείου, βαρύνει τα έξοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

Κόστη σημαντικής επισκευής ή επιθεώρησης ενός παγίου στοιχείου καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται εκτός και αν αυξάνουν τα οικονομικά οφέλη του παγίου στοιχείου οπότε προσαυξάνουν το κόστος του παγίου στοιχείου.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσώματων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο βάσει της ωφέλιμης ζωής τους. Οι κύριοι συντελεστές απόσβεσης που προκύπτουν έχουν ως εξής:

Λειτουργικά ακίνητα (κτίρια)	3%
Μηχανικός εξοπλισμός	5,3% - 20%
Μεταφορικά μέσα	7,5% - 20%
Λοιπός εξοπλισμός	15% - 20%

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στην κατασκευή (συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων εργοδοτικών εισφορών), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά άμεσα κόστη.

Γ.2β. Ιδιοκτησία (Ακίνητα προς επένδυση, Δ.Λ.Π. 40)

Για τα **ακίνητα επένδυσης** η διοίκηση επέλεξε να εφαρμόσει τη μέθοδο των αναπροσαρμογών (εύλογων αξιών) βάσει του ΔΛΠ 40.

Η Διοίκηση υιοθετεί την άποψη ότι η πολιτική αυτή, της εφαρμογής των εύλογων αξιών για την εκτίμηση των ακινήτων επένδυσης, παρέχει αξιόπιστη και περισσότερο σχετική πληροφόρηση, διότι βασίζεται σε ενημερωμένες αξίες.

Γ.3. Άυλα στοιχεία ενεργητικού (Δ.Λ.Π. 38)

Τα έξοδα αυτά πρέπει να αποσβένονται εντός της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Μόνο έξοδα τα οποία ικανοποιούν τα κριτήρια του Δ.Λ.Π. 38.18 κεφαλαιοποιούνται (όπως οι δαπάνες λογισμικών προγραμμάτων). Κατά την εφαρμογή του IFRS, τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης που δεν ικανοποιούν το 38.18, έχουν διαγραφεί.

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται οι άδειες λογισμικού.

Γ.4. Απομείωση Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού (Δ.Λ.Π. 36)

i) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το επιπλέον τίμημα που καταβάλλεται από τον Όμιλο για την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών, κοινοπραξιών καθώς και συγγενών εταιριών. Προκύπτει από τη σύγκριση του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας νέας εταιρίας με την αναλογούσα στον Όμιλο εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων της, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών εμφανίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Κάθε χρόνο διενεργείται έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απομείωση, η οποία μειώνει το αρχικό ποσό όπως αυτό απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κατά τον υπολογισμό των κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την πώληση συμμετοχών, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν υπεραξία της προς πώληση εταιρίας.

Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης (impairment tests), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Η μονάδα ταμιακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορίσιμη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμιακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμιακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημιές απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία, δεν μπορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους. Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας στις 31 Δεκεμβρίου της εκάστοτε χρήσης.

Στην περίπτωση που η εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία εξαγοράς μίας εταιρίας είναι μεγαλύτερη από το τίμημα που δόθηκε για την απόκτησή της, τότε προκύπτει αρνητική υπεραξία (έσοδο), η οποία καταχωρείται απευθείας ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τον υπολογισμό της απομείωσης εφαρμόζεται το ΔΛΠ 36 στις περιπτώσεις απόκτησης θυγατρικών ή το ΔΛΠ 39 στις περιπτώσεις συμμετοχών σε συγγενείς ή λοιπού συμμετοχικού ενδιαφέροντος εταιρείες.

ii) Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ αξία χρήσης

είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την πώλησή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς η Διοίκηση εκτιμά κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για απομείωση ενός στοιχείου του ενεργητικού βάσει του Δ.Λ.Π. 36, σύμφωνα με το οποίο διασφαλίζεται ότι τα στοιχεία του ενεργητικού λογιστικοποιούνται σε αξία που δεν υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό, όπου ανακτήσιμο ποσό ενός στοιχείου ενεργητικού είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της δίκαιης αξίας (μειωμένης κατά τα κόστη πώλησης) και της αξίας χρήσης.

Στην αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες από διάφορες εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης. Ο έλεγχος περί απομείωσης στοιχείων του ενεργητικού εφαρμόζεται για όλα τα στοιχεία πλην αποθεμάτων, κατασκευαστικών συμβολαίων, αναβαλλόμενων φορολογικών στοιχείων ενεργητικού, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εμπίπτουν στο ΔΛΠ 39, στα ακίνητα προς επένδυση και τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

Η ζημιά απομείωσης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του έτους.

Γ.5. Αποθέματα (Δ.Λ.Π. 2)

Την ημερομηνία του ισολογισμού, τα αποθέματα αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους ή την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμημένη τιμή πώλησης στην συνηθισμένη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης. Το κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα.

Γ.6. Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση (Δ.Λ.Π. 39)

Το πρότυπο αναπτύσσει τις αρχές για την αναγνώριση και την επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και κάποιων συμβολαίων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών μέσων. Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτών στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτές στη συναλλαγή δαπάνες, για τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία/υποχρεώσεις αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία/υποχρεώσεις, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία/υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.

ii) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνονται μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται:

- απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
- απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος,
- οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και κατόπιν επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

iii) Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα κρατήσει ως την λήξη τους. Τα στοιχεία αυτής της κατηγορίας αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

iv) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι διαπραγματεύσιμες σε ενεργό αγορά προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα μέσα οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι, σε ενεργό αγορά, συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να

προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Γ.7. Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποίηση και παρουσίαση (ΔΛΠ 32)

Οι αρχές του παρόντος προτύπου συμπληρώνουν τις αρχές για την αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση.

Το πρότυπο ασχολείται με την κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και συμμετοχικούς τίτλους και την κατάταξη των σχετικών τόκων, μερισμάτων, ζημιών και κερδών και τις συνθήκες υπό τις οποίες τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πρέπει να συμψηφίζονται.

Ως χρηματοοικονομικό μέσο ορίζεται κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μία οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο για μία άλλη οικονομική οντότητα.

Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι κάθε περιουσιακό στοιχείο που αφορά :

- (α) ταμιακά διαθέσιμα,
- (β) συμμετοχικό τίτλο άλλης οικονομικής οντότητας ,
- (γ) συμβατικό δικαίωμα :
  - (i) για παραλαβή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από μια άλλη οικονομική οντότητα ή
  - (ii) για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οικονομική οντότητα υπό όρους δυνητικά ευνοϊκούς για την οικονομική οντότητα ή

(δ) συμβόλαιο που δίνεται να ή θα διακανονιστεί με τους συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας οικονομικής οντότητας και είναι :

- (i) μη παράγωγο για το οποίο η οικονομική οντότητα υποχρεούται ή μπορεί να υποχρεούται να λάβει μεταβλητή ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας ή
- (ii) παράγωγο που θα ή μπορεί να διακανονιστεί εκτός από την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας. Για το σκοπό αυτόν στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους της οικονομικής οντότητας δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας .

Χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι κάθε υποχρέωση που αφορά :

(α) συμβατικό δικαίωμα :

- (i) για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μια άλλη οικονομική οντότητα ή
- (ii) την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά δυσμενείς για την οικονομική οντότητα ή

(β) συμβόλαιο που δύναται να ή θα διακανονιστεί με τους συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας της οικονομικής οντότητας και είναι :

- (i) μη παράγωγο για το οποίο η οικονομική οντότητα υποχρεούται ή μπορεί να υποχρεούται να παραδώσει μεταβλητή ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας ή
- (ii) παράγωγο που θα ή μπορεί να διακανονιστεί εκτός από την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας. Για το σκοπό αυτό, στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους της οικονομικής οντότητας δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας.

Συμμετοχικός τίτλος είναι κάθε σύμβαση που αποδεικνύει ένα δικαίωμα στο υπόλοιπο που απομένει , εάν, από τα περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής οντότητας αφαιρεθούν οι υποχρεώσεις της.

Εύλογη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να ανταλλαγεί ή μια υποχρέωση να διακανονισθεί μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς , στα πλαίσια μιας συναλλαγής που διεξάγεται σε καθαρά εμπορική βάση.

Γ.8. Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις (Δ.Π.Χ.Α. 7)

Το ΔΠΧΑ 7 αναφέρεται σε όλους τους κινδύνους που προκύπτουν από όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα, εκτός από εκείνα που αποκλείονται ειδικά (πχ. συμφέροντα σε θυγατρικές, συνδεδεμένα μέρη και κοινοπραξίες, κ.λπ.). Σκοπός των γνωστοποιήσεων είναι η παροχή μίας εικόνας για την χρήση των χρηματοοικονομικών μέσων από τον Όμιλο και την έκθεσή του στους κινδύνους που αυτά προκαλούν. Η έκταση των γνωστοποιήσεων που απαιτούνται εξαρτάται από την έκταση της χρήσης των χρηματοοικονομικών μέσων από την Εταιρεία και από την έκθεσή της σε κινδύνους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ7 από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Γ.9. Προβλέψεις (Δ.Λ.Π. 37)

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμηριωμένες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών όρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις άλλα γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι

ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Γ. 10. Επιχορηγήσεις (Δ.Λ.Π. 20)

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα (έσοδα επόμενων χρήσεων) και αναγνωρίζονται συστηματικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

Γ.11. Μετατροπή ξένου νομίσματος (Δ.Λ.Π. 21)

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρίας και όλων των θυγατρικών της.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Γ.12. Μετοχικό κεφάλαιο (Δ.Λ.Π. 33)

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Γ.13. Διανομή Μερισμάτων (Δ.Λ.Π. 18)

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Γ.14. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος (Δ.Λ.Π. 12)

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή από τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση όπου η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όπως η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

Γ.15. Ωφελήματα προσωπικού (Δ.Λ.Π. 19)

Βραχυπρόθεσμες παροχές:

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζόμενους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήματα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές κατά την έξοδο από την υπηρεσία:

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών καθώς και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών:

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κλπ.)

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών:

Η υποχρέωση της εταιρίας (νομική) αφορά τα ωφελήματα τερματισμού υπηρεσιών τα οποία είναι πληρωτέα ως αποτέλεσμα απόφασης της εταιρίας να τερματίσει τις υπηρεσίες ενός υπαλλήλου πριν την κανονική ημερομηνία αφυπηρέτησης, καθώς επίσης και για ωφελήματα τα οποία είναι πληρωτέα κατά την αφυπηρέτηση ενός υπαλλήλου (ωφελήματα συνταξιοδότησης τα οποία δημιουργούνται βάσει νομοθεσίας).

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένου ωφελήματος, του σχετικού τρέχοντος κόστους υπηρεσιών, του κόστους προηγούμενων υπηρεσιών, χρησιμοποιείται η Μέθοδος Προβολής Πίστωσης Μονάδας (Projected Unit Credit Method) η οποία είναι η μέθοδος δεδουλευμένης

παροχής υπηρεσιών που αναλογεί σε υπηρεσία, σύμφωνα με την οποία αποδίδονται τα οφέλη στις περιόδους κατά τις οποίες δημιουργείται η υποχρέωση για καταβολή ωφελημάτων μετά την αφυπηρέτηση. Η υποχρέωση δημιουργείται καθώς ο υπάλληλος παρέχει τις υπηρεσίες του οι οποίες του δίνουν και το δικαίωμα για ωφελήματα κατά την αφυπηρέτηση.

Άρα η Μέθοδος Προβολής Πίστωσης Μονάδας απαιτεί όπως αποδοθούν οφέλη, τόσο στην τρέχουσα περίοδο (για να υπολογιστεί το τρέχον κόστος υπηρεσιών) όσο και στην τρέχουσα και στις προγενέστερες περιόδους (για να υπολογιστεί η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων ωφελημάτων).

Παρόλο ότι τα ωφελήματα έχουν ως προϋπόθεση μελλοντική εργοδοτήση (δηλαδή δεν είναι κατοχυρωμένα), υπολογίζεται η υποχρέωση βάσει αναλογιστικών υποθέσεων ως εξής:

Δημογραφικές Υποθέσεις: «Κίνηση Προσωπικού» (Αποχώρηση Προσωπικού / Απόλυση προσωπικού) και

Χρηματοοικονομικές Υποθέσεις: προεξοφλητικός συντελεστής, μελλοντικά επίπεδα μισθού (συντελεστές απόδοσης κυβερνητικών χρεογράφων με παρόμοια διάρκεια) και εκτιμώμενες μελλοντικές μεταβολές, στο επίπεδο οποιωνδήποτε κρατικών παροχών που επηρεάζουν τα καταβλητέα οφέλη.

Γ.16. Αναγνώριση εσόδων (Δ.Λ.Π. 18)

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία εκτελεσθέντων έργων, πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Κατασκευαστικά Συμβόλαια Έργων:

Τα έσοδα από την εκτέλεση των κατασκευαστικών συμβολαίων λογίζονται την περίοδο που κατασκευάζεται το έργο, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης του.

Πωλήσεις αγαθών:

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

Παροχή υπηρεσιών:

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Γ.17. Μισθώσεις (Δ.Λ.Π. 17)

Οι μισθώσεις παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στον Όμιλο όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού, αποτελούν τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις.

Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές οι οποίες γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Πάγια που εκμισθώνονται με λειτουργικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στις ενσώματες ακινητοποιήσεις του ισολογισμού και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους σε βάση συνεπή με παρόμοιες ιδιόκτητες ενσώματες ακινητοποιήσεις. Το έσοδο του ενοικίου (καθαρό από τυχόν κίνητρα που δόθηκαν στους μισθωτές) αναγνωρίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης. Ο Όμιλος δεν εκμισθώνει πάγια με την μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Γ.18. Κατασκευαστικά συμβόλαια (Δ.Λ.Π. 11)

Τα κατασκευαστικά συμβόλαια αφορούν την κατασκευή περιουσιακών στοιχείων ή ομάδα συνδεδεμένων περιουσιακών στοιχείων ειδικά για πελάτες σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα σχετικά συμβόλαια και των οποίων η εκτέλεση συνήθως διαρκεί για χρονικό διάστημα άνω της μιας χρήσης.

Τα έξοδα που αφορούν στο συμβόλαιο αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Στην περίπτωση όπου το αποτέλεσμα μιας σύμβασης κατασκευής έργου δεν είναι εφικτό να αποτιμηθεί αξιόπιστα, και κυρίως στην περίπτωση όπου το έργο βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, τότε το έσοδο αναγνωρίζεται μόνο στην έκταση που το αναληφθέν συμβατικό κόστος ενδέχεται να ανακτηθεί ενώ το συμβατικό κόστος πρέπει να αναγνωρίζεται στα έξοδα της χρήσης στην οποία αναλήφθηκε. Επομένως για τα συμβόλαια αυτά αναγνωρίζεται τέτοιο έσοδο ούτως ώστε το κέρδος από το συγκεκριμένο έργο να είναι μηδενικό.

Όταν το αποτέλεσμα ενός συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου.

Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον υπολογισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων (κατασκευαστικά συμβόλαια). Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα

έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων.

Ομαδοποίηση Συμβάσεων: Η αρχική σύμβαση ενός έργου, οι συμπληρωματικές και πρόσθετες συμβάσεις, αντιμετωπίζονται ως ένα έργο, δεδομένου ότι η νέα σύμβαση αφορά εργασίες που αφορούν το ίδιο έργο, και η τιμή διαπραγματεύεται σε συνδυασμό και με την αρχική σύμβαση. Εάν μια ομάδα έργων η διαπραγμάτευση των οποίων γίνεται στο σύνολο ή οι συμβάσεις είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ώστε κατ' ουσία να εμφανίζονται σαν μέρος ενός μεγαλύτερου έργου, με ένα συνολικό περιθώριο κέρδους ή οι επιμέρους συμβάσεις εκτελούνται ταυτόχρονα ή σε μία συνεχή σειρά, τότε η ομάδα αυτή των έργων αντιμετωπίζεται σαν ένα έργο.

Έσοδα έργων: Τα έσοδα έργων περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Αρχικό ποσό σύμβασης, πλέον αναθεωρήσεις αρχικής ή πρόσθετων/ συμπληρωματικών συμβάσεων.
- Αξιώσεις (Claims)
- Πληρωμές κινήτρων (Incentive payments), όπως π.χ. αμοιβές επιτάχυνσης

Οι αξιώσεις (claims) και οι πληρωμές κινήτρων (Incentive payments) λαμβάνονται υπόψιν, μόνο μέχρι την έκταση όπου μπορούν με σημαντική πιθανότητα να εισπραχθούν και μπορούν αξιόπιστα να καθοριστούν και να μετρηθούν.

Κόστος έργων: Το κόστος έργων περιλαμβάνει τα κάτωθι:

- Κόστη τα οποία συνδέονται άμεσα με το συγκεκριμένο έργο,
- Κόστη που αποδίδονται στο συγκεκριμένο έργο και που μπορούν να κατανεμηθούν στο έργο,
- Άλλα κόστη που χρεώνονται στο συγκεκριμένο πελάτη, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Στην δεύτερη περίπτωση περιλαμβάνονται και τα γενικά έξοδα κατασκευών. Αυτά τα έξοδα κατανέμονται σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας μεθόδους και βάσεις κατανομής που είναι λογικές και που εφαρμόζονται με συνέπεια για όλα τα έξοδα με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Το Εμμεσο κόστος έργων περιλαμβάνει κόστη όπως η ετοιμασία και διεκπεραίωση της μισθοδοσίας του προσωπικού εργοταξίων, έξοδα τραπεζών συνδεδεμένα άμεσα με τα έργα.

Έξοδα τα οποία δεν αποδίδονται ή κατανέμονται σε ένα έργο περιλαμβάνουν έξοδα πωλήσεων, έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης, γενικά διοικητικά έξοδα και αποσβέσεις αδράνειας μηχανημάτων, τα οποία δεν απασχολούνται στο συγκεκριμένο έργο.

Γ.19. Δάνεια και απαιτήσεις (Δ.Λ.Π. 23)

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται α) απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, β) απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος, γ) οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση.

Τα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της ζημιάς θα πρέπει να επιβαρύνει άμεσα και στο σύνολό του τα αποτελέσματα της χρήσης.

Ο έλεγχος μείωσης της αξίας γίνεται ξεχωριστά για τις, σημαντικής αξίας, απαιτήσεις, ενώ μπορεί να γίνει συνολική εκτίμηση για τα ποσά που δεν είναι σημαντικά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι απαιτήσεις θα πρέπει να ομαδοποιούνται με κριτήριο τον πιστωτικό τους κίνδυνο (δηλαδή, δημιουργούνται ομάδες απαιτήσεων που παρουσιάζουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο).

Εάν σε επόμενες περιόδους η ζημιά λόγω μείωσης της αξίας έχει περιοριστεί (με βάση τις αντικειμενικές ενδείξεις), τότε γίνεται αναστροφή η οποία και αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Το ποσό της αναστροφής δεν μπορεί να δίνει αναπόσβεστο κόστος το οποίο να ξεπερνά το ποσό που θα είχε η απαίτηση κατά την ημερομηνία που γίνεται η αναστροφή, εάν δεν υπήρχε η ζημιά μείωσης της αξίας.

Γ.20. Κόστος δανεισμού (Δ.Λ.Π. 23)

Το κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι που απορρέουν από τον δανεισμό, καθώς και τα λοιπά έξοδα που πραγματοποιούνται από μία επιχείρηση για τη λήψη των δανείων.

Στην έννοια του κόστους δανεισμού περιλαμβάνονται:

- Τόκοι βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων, καθώς και τόκοι υπεραναλήψεων.
- Απόσβεση της διαφοράς υπό το άρτιο ομολογιακών δανείων,
- Απόσβεση συμπληρωματικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την λήψη των δανείων,
- Χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις, οι οποίες παρακολουθούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17,
- Συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε ξένο νόμισμα, κατά την έκταση που αυτές θεωρούνται χρηματοοικονομικό έξοδο.

Όλα τα κόστη δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τις προϋποθέσεις πρέπει να κεφαλαιοποιούνται.

Γ.21. Λειτουργικοί Τομείς (Δ.Π.Χ.Α. 8)

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως πρωτογενείς λειτουργικούς τομείς τον τομέα κατασκευών, τον τομέα παραχωρήσεων και τον τομέα λοιπών δραστηριοτήτων. Επίσης αναγνωρίζει ως δευτερογενείς λειτουργικούς γεωγραφικούς τομείς την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι ανωτέρω λειτουργικοί τομείς είναι αυτοί που χρησιμοποιούνται από την Διοίκηση για εσωτερικούς σκοπούς και οι στρατηγικές αποφάσεις της διοίκησης λαμβάνονται με βάση τα αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα του κάθε παρουσιαζόμενου τομέα, τα οποία χρησιμοποιούνται για την μέτρηση της αποδοτικότητάς τους.

Γ.22. Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών (Δ.Λ.Π. 24)

Οι γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών καλύπτονται από το Δ.Λ.Π. 24 το οποίο αναφέρεται στις συναλλαγές μεταξύ μιας επιχείρησης που καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις και των συνδεδεμένων με αυτή μερών. Το πρωτεύον στοιχείο του είναι η οικονομική ουσία και όχι ο νομικός τύπος των συναλλαγών.

Συνδεδεμένο μέρος θεωρείται μία επιχείρηση εάν:

- α) Άμεσα ή έμμεσα διαμέσου ενδιάμεσων μερών ελέγχει, ελέγχεται ή βρίσκεται κάτω από κοινό έλεγχο με την επιχείρηση.
- β) Κατέχει ένα ποσοστό μιας επιχείρησης και το ποσοστό αυτό της δίνει ουσιώδη επιρροή πάνω στην επιχείρηση ή από κοινού έλεγχο πάνω στην επιχείρηση.
- γ) Είναι συγγενής επιχείρηση, όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 28.
- δ) Είναι μία κοινοπραξία, όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 31.
- ε) Είναι βασικό μέλος του διοικητικού προσωπικού της επιχείρησης ή της μητρικής της.
- ζ) Είναι κοντινό μέλος της οικογένειας οποιουδήποτε ατόμου της πρώτης και τέταρτης προαναφερθείσας περίπτωσης.
- η) Είναι μία επιχείρηση η οποία ελέγχεται (είτε σε από κοινού έλεγχο είτε κάτω από ουσιώδη επιρροή, από ένα πρόσωπο που αναφέρεται στην τέταρτη και πέμπτη προαναφερθείσα περίπτωση).
- θ) Είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους της επιχείρησης με σκοπό το οικονομικό όφελός του ή όφελος των εργαζομένων της επιχείρησης που αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της επιχείρησης.

Συναλλαγή συνδεδεμένων μερών είναι μια μεταφορά πόρων, υπηρεσιών ή υποχρεώσεων μεταξύ των συνδεδεμένων μερών, ανεξάρτητα από το εάν επιβάλλεται ένα τίμημα ή όχι.

Γ.23. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς της Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Η Διοίκηση σε συνεχή βάση αξιολογεί τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές αυτές, και οι κυριότερες παρατίθενται κατωτέρω. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτής είναι η βάση για την λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπάνια θα ταυτίζονται απόλυτα με τα αντίστοιχα πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

Γ.23.1 Απομείωση υπεραξίας και λοιπών μη χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υφίσταται κάποια ένδειξη απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική της παραγράφου Γ.4.ι. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό παρατίθενται επιπλέον στη σημείωση 12. Οι παραπάνω υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων που σχετίζονται με τα μελλοντικά κέρδη και τα επιτόκια προεξόφλησης. Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές σε καταστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη, σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που περιγράφεται στην παράγραφο Γ.6.

Γ.23.2 Φόρος εισοδήματος

Οι εταιρίες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται σημαντική υποκειμενική κρίση. Κατά την κανονική ροή των εργασιών της επιχείρησης λαμβάνουν χώρα πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής υπολογισμός του φόρου είναι αβέβαιος, στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

Γ.23.3 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών εν συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τους φόρους αναφέρονται στη σημείωση 19.

Γ.23.4 Ζωή ενσώματων ακινητοποιήσεων και υπολειμματικές αξίες

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η πραγματική ωφέλιμη ζωή των ακινητοποιήσεων αποτιμάται σε ετήσια βάση και ενδέχεται να διαφέρει λόγω διαφορών παραγόντων.

Γ.23.5 Πρόβλεψη καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας για αποθέματα

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο Γ5, η πρόβλεψη για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση της Διοίκησης, με βάση τις ιστορικές τάσεις των πωλήσεων και την θεώρησή της για την ποιότητα και τον όγκο των αποθεμάτων, στο βαθμό που τα διαθέσιμα αποθέματα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θα πουληθούν κάτω του κόστους.

Γ.23.6 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Ο Όμιλος απομειώνει την αξία των εμπορικών απαιτήσεων του όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη έκαστης απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση του Ομίλου περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις με βάση παράγοντες όπως την πιστωτική της πολιτική, αναφορές από τη νομική υπηρεσία για πρόσφατες εξελίξεις σε υποθέσεις που αυτή χειρίζεται, κακώς και την εκτίμηση/κρίση της για την επίδραση λοιπών παραγόντων στην εισπραξιμότητα των απαιτήσεων.

Γ.23.7 Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων, η διενέργεια των οποίων απαιτεί από τη Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων, το επιτόκιο προεξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων, το ποσοστό αποχώρησης των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτής.

Γ.23.8 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου.

Γ.23.9 Κατασκευαστικά Συμβόλαια (ΔΛΠ 11)

Όταν το αποτέλεσμα ενός συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Το έσοδο αναγνωρίζεται μόνο στην έκταση που το αναληφθέν συμβατικό κόστος ενδέχεται να ανακτηθεί ενώ το συμβατικό κόστος αναγνωρίζεται στα έξοδα της χρήσης στην οποία αναλήφθηκε.

Γ.23.10 Σχήματα υπό Κοινό Έλεγχο (ΔΠΧΑ 11)

Οι παράγοντες που ο Όμιλος εξετάζει για να προσδιορίσει ότι τα σχήματα είναι υπό κοινό έλεγχο περιλαμβάνουν την δομή, τη νομική μορφή, τη συμβατική συμφωνία και λοιπά γεγονότα και καταστάσεις.

Γ.23.11 Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

Ορισμένα από τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού τα οποία περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απαιτούν την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία, ή / και την δημοσίευση αυτής της εύλογης αξίας. Ο Όμιλος επιμετρά μία σειρά από κονδύλια σε εύλογη αξία (βλέπε Σημείωση 40):

- * Ενσώματα Πάγια στοιχεία & Ακίνητα προς επένδυση
- * Χρηματοοικονομικά Στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση
- * Μακροπρόθεσμα και Βραχυπρόθεσμα Δάνεια
- * Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα

Δ. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν δε καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης (που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015), εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που άρχισαν την 1 Ιανουαρίου 2016.

Συνεπώς από την 1^η Ιανουαρίου 2016 ο Όμιλος και η Εταιρία υιοθέτησαν συγκεκριμένες τροποποιήσεις προτύπων ως εξής:

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2016

ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια και ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Τροποποιήσεις): Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η τροποποίηση παρέχει πρόσθετη καθοδήγηση σχετικά με το πώς πρέπει να υπολογίζεται η απόσβεση των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η τροποποίηση αυτή αποσαφηνίζει την αρχή του ΔΛΠ 16 Ενσώματα Πάγια και του ΔΛΠ 38 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία ότι τα έσοδα αντανακλούν τις οικονομικές ωφέλειες που δημιουργούνται από τη λειτουργία μιας επιχείρησης (της οποίας το περιουσιακό στοιχείο αποτελεί μέρος) αντί των οικονομικών ωφελειών που καταναλώνονται μέσω της χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Ως αποτέλεσμα, ο λόγος των εσόδων που δημιουργούνται προς το σύνολο των εσόδων που αναμένεται να δημιουργηθούν, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απόσβεση των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις για την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε την τροποποίηση αυτή τον Δεκέμβριο του 2015. Ο Όμιλος δεν έχει καμία επίδραση από αυτή την τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Τροποποίηση): Λογιστικοποίηση απόκτησης συμμετοχικών τίτλων σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Το ΔΠΧΑ 11 αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό των συμμετοχών σε κοινοπραξίες και κοινές επιχειρήσεις. Η τροποποίηση προσθέτει νέες οδηγίες σχετικά με τη λογιστικοποίηση της απόκτησης συμμετοχής σε μια από κοινού επιχείρηση που αποτελεί επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και διευκρινίζει τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τις αποκτήσεις αυτές. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε την τροποποίηση αυτή στις 24 Νοεμβρίου 2015. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρίες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρίες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιριών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση το Δεκέμβριο του 2015.

ΔΛΠ 27 Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις (τροποποίηση)

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η τροποποίηση αυτή θα επιτρέψει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης για επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις τους και επίσης ξεκαθαρίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε την τροποποίηση αυτή στις 18 Δεκεμβρίου 2015. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 1(Τροποποίηση): Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων-Πρωτοβουλία γνωστοποίησης

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Τον Δεκέμβριο του 2014, το ΣΔΛΠ προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι τροποποιήσεις αφορούν τη σημαντικότητα, τη σειρά των σημειώσεων, τα υποσύνολα και το διαχωρισμό, τις λογιστικές πολιτικές και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και στοχεύουν στην επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση τον Δεκέμβριο του 2015.

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016)

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ τον Σεπτέμβριο του 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΠΧΑ 5 Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μία άλλη (πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν θα πρέπει να θεωρείται ένα νέο σχέδιο πώλησης, αλλά σαν μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησης.

ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η σύμβαση εξυπηρέτησης που περιλαμβάνει αμοιβή μπορεί να αποτελέσει συνεχιζόμενη συμμετοχή σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που έχει αποαναγνωρισθεί. Επίσης, η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τον συμψηφισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.

ΔΠΧΑ 19 Παροχές σε εργαζομένους. Η τροποποίηση διευκρινίζει πως, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.

ΔΛΠ 34 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις: Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι απαιτούμενες ενδιάμεσες γνωστοποιήσεις πρέπει να βρίσκονται είτε στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στην ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στην Έκθεση Διαχείρισης ή στην Έκθεση κινδύνου). Το ΣΔΛΠ διευκρίνισε ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικά για τη λογιστική περίοδο που ξεκίνησε κατά τη 1η Ιανουαρίου 2016. Δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα και ο Όμιλος μελετά την τυχόν επίδρασή τους στις οικονομικές τους καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 (2014) συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση* και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την

ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμιση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει υιοθετήσει ακόμη το πρότυπο και την τροποποίηση αυτή. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 14: «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016) Στόχος του ενδιάμεσου αυτού προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των εταιριών που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση των συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων οικονομικής οντότητας.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «ρυθμιζόμενων αναβαλλόμενων λογαριασμών» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να μην ξεκινήσει διαδικασίες για την υιοθέτησή του ενδιάμεσου αυτού προτύπου αλλά να αναμένει για το τελικό πρότυπο.

ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε το Μάιο 2014 και περιλαμβάνει πιο επιτακτικές και ακριβείς απαιτήσεις σε σύγκριση με τα ισχύοντα πρότυπα (ΔΛΠ 18 και ΔΛΠ 11). Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για τα έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άλλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το πρότυπο δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρίας ή της κοινοπραξίας του

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρίας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχειρηματική δραστηριότητα (είτε φιλοξενείται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχειρηματική δραστηριότητα, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά φιλοξενούνται σε θυγατρική. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες

περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 7 (Τροποποίηση): «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017). Την 29.1.2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μια εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης των τροποποιήσεων του ΔΛΠ 7 στις οικονομικές του καταστάσεις. Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 7 δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση): «Φόροι Εισοδήματος: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές » (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεόγραφα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης των τροποποιήσεων του ΔΛΠ 12 στις οικονομικές του καταστάσεις. Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 12 δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018).

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018).

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.

- παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018).

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η Εταιρία και ο Όμιλος θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές τους Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να

έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας [ή και του Ομίλου] εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

- Δ.Π.Χ.Α. 1 «Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς»

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

- ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται, οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχονται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις, να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

- ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας ανεξάρτητα αν έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018).

Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζει ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018).

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Κύκλος εργασιών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
		<i>*Αναθεωρημένο</i>		
Κύκλος εργασιών έργων	504.156.214	460.610.469	457.181.261	364.705.003
Πωλήσεις προϊόντων	2.892.167	5.760.891	60.093	2.337.022
Πωλήσεις υπηρεσιών	34.140.774	33.913.323	14.958.101	13.282.289
ΣΥΝΟΛΟ από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	541.189.155	500.284.683	472.199.455	380.324.314
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(44.086.740)	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	541.189.155	456.197.943	472.199.455	380.324.314

2. Κόστος Πωλήσεων

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
		<i>*Αναθεωρημένο</i>		
Υλικά	(164.906.850)	(151.962.411)	(170.637.220)	(115.969.346)
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	(71.356.774)	(71.332.862)	(65.171.224)	(58.899.923)
Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	(194.214.815)	(160.996.810)	(103.152.490)	(102.024.698)
Παροχές Τρίτων	(63.315.004)	(34.251.291)	(58.455.835)	(22.112.385)
Διάφορα Έξοδα	(45.889.800)	(31.759.861)	(31.543.497)	(17.090.060)
Αποσβέσεις	(5.201.193)	(8.443.402)	(4.915.305)	(3.938.523)
ΣΥΝΟΛΟ από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	(544.884.436)	(458.746.637)	(433.875.571)	(320.034.935)
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	34.197.283	70.819.589	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(510.687.153)	(387.927.048)	(433.875.571)	(320.034.935)

3. Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
		<i>*Αναθεωρημένο</i>		
Λοιπά Έσοδα	2.171.592	1.803.382	1.002.750	1.304.949
Έκτακτα Έσοδα / (Έξοδα)	38.795.801	(969.254)	(4.068.003)	(2.072.816)
ΣΥΝΟΛΟ από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	40.967.393	834.128	(3.065.253)	(767.867)
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	(43.652.771)	259.272	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(2.685.378)	1.093.400	(3.065.253)	(767.867)

3α. Απομείωση κόστους υπεραξίας/ συμμετοχών

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015
Απομείωση κόστους συμμετοχών/υπεραξίας	(18.507.978)	-	(37.328.227)	(63.000.000)
Απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων (βλ.σημ.23)	<u>(10.280.552)</u>	<u>(1.783.084)</u>	<u>(10.261.126)</u>	<u>(1.559.679)</u>
	<u>(28.788.530)</u>	<u>(1.783.084)</u>	<u>(47.589.353)</u>	<u>(64.559.679)</u>

Στο 2016 η απομείωση του κόστους συμμετοχών/υπεραξίας ποσού 18,5 εκ. ευρώ στον Όμιλο, αφορά την απομείωση της αξίας συμμετοχής της μητρικής εταιρίας στον ΜΟΡΕΑ Α.Ε. κατά 17,3 εκ.ευρώ και την απομείωση της αξίας συμμετοχής της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ στην εταιρία ΒΑΚΩΝ Α.Κ.Τ.ΚΤ. & Τ.Ε. κατά 1,2 εκ.ευρώ.

Στο 2016 η απομείωση του κόστους συμμετοχών/υπεραξίας ποσού 37 εκ. ευρώ στην Εταιρία, αφορά την απομείωση αξίας συμμετοχών των θυγατρικών ΑΘΗΝΑ κατά 12,5 εκ. ευρώ, ΠΡΟΕΤ κατά 5,5 εκ. ευρώ και J&P DEVELOPMENT κατά 2 εκ. Ευρώ, καθώς και απομείωση της αξίας της συμμετοχής της εταιρίας στον ΜΟΡΕΑ Α.Ε. κατά 17,3 εκ.ευρώ

Στο 2015 η απομείωση του κόστους συμμετοχών/υπεραξίας ποσού 63 εκ. ευρώ στην Εταιρία, αφορά την απομείωση αξίας συμμετοχών των θυγατρικών ΑΘΗΝΑ κατά 43 εκ. ευρώ, ΠΡΟΕΤ κατά 10 εκ. ευρώ και J&P DEVELOPMENT κατά 10 εκ. ευρώ.

3β. Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων & λοιπών προβλέψεων

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων & λοιπών προβλέψεων	<u>(30.477.448)</u>	<u>(11.746.175)</u>	<u>(22.486.307)</u>	<u>(4.727.769)</u>
	<u>(30.477.448)</u>	<u>(11.746.175)</u>	<u>(22.486.307)</u>	<u>(4.727.769)</u>

Στα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων (βλ.σημ.21), όπως επίσης περιλαμβάνεται και πρόβλεψη πιθανού προστίμου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (βλ.σημ.30).

4. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	(9.487.476)	(10.100.363)	(6.578.553)	(6.143.896)
Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	(4.111.746)	(7.578.810)	(1.915.058)	(3.852.635)
Παροχές Τρίτων	(1.886.639)	(3.302.040)	(1.213.821)	(1.837.201)
Διάφορα Έξοδα	(4.701.147)	(7.763.000)	(2.612.145)	(5.299.833)
Αποσβέσεις	<u>(783.890)</u>	<u>(1.958.419)</u>	<u>(511.410)</u>	<u>(678.148)</u>
Σύνολο από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	<u>(20.970.897)</u>	<u>(30.702.632)</u>	<u>(12.830.988)</u>	<u>(17.811.713)</u>
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	<u>421.348</u>	<u>4.994.269</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	<u>(20.549.549)</u>	<u>(25.708.363)</u>	<u>(12.830.988)</u>	<u>(17.811.713)</u>

5. Έξοδα διαθέσεως

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015	Χρήση 1.1- 31.12.2016	Χρήση 1.1- 31.12.2015
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	(831.375)	(762.765)	(695.082)	(549.088)
Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	(2.845.558)	(3.230.086)	(2.188.572)	(2.957.300)
Παροχές Τρίτων	(96.630)	(125.603)	(102.441)	(107.102)
Διάφορα Έξοδα	(685.688)	(1.887.068)	(270.244)	(662.488)
Αποσβέσεις	<u>(81.389)</u>	<u>(68.334)</u>	<u>(190.949)</u>	<u>(46.699)</u>
ΣΥΝΟΛΟ	<u>(4.540.640)</u>	<u>(6.073.856)</u>	<u>(3.447.288)</u>	<u>(4.322.677)</u>

6. Μεριδίο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015
Μερίσματα θυγατρικών/ Κοινοπραξιών	-	-	6.346.298	22.391.158
Μερίσματα συνδεδεμένων	753.334	111.257	16.487.245	12.201.270
Κέρδη/(ζημιές) συνδεδεμένων (Associates)	26.638.417	10.105.490	-	-
	27.391.751	10.216.747	22.833.543	34.592.428

7. Χρηματοοικονομικό κόστος

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015
Λοιπά Χρηματ/κά αποτελέσματα	78.517	312.283	-	-
Πιστωτικοί τόκοι	5.625.560	5.769.991	4.034.942	4.811.291
Χρεωστικοί τόκοι	(34.854.935)	(38.516.671)	(28.777.156)	(33.508.287)
	(29.150.858)	(32.434.397)	(24.742.214)	(28.696.996)

8. Έξοδα φόρου χρήσης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015
Τρέχων φόρος	(9.900.439)	(2.308.753)	(6.870.638)	(1.309.471)
Αναβαλλόμενος φόρος	16.591.156	(3.797.653)	13.084.257	(1.515.432)
Φόροι που καταλογίζονται & αφορούν προηγούμενες χρήσεις, λοιποί φόροι	(40.147)	(106.126)	-	(839)
	6.650.569	(6.212.532)	6.213.619	(2.825.742)

Συμφωνία Λογιστικού Αποτελέσματος με Φόρους- Έξοδα

Περιγραφή	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2015
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(58.298.650)	(31.423.154)	(53.003.976)	(26.004.894)
Φόρος υπολογισμένος επί λογιστικών κερδών	(16.906.609)	(9.112.715)	(15.371.153)	(7.541.419)
Προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας από μεταβολή φορολογικού συντελεστή	-	(1.740.960)	-	(1.629.847)
Πλέον: Δαπάνες μη εκπιπτόμενες	23.949.054	35.067.423	16.649.451	22.709.743
Πλέον: Φόροι που καταλογίζονται και αφορούν προηγούμενες χρήσεις	40.147	106.126	-	-
Μείον: συμψηφισμός ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(1.327.909)	(10.878.877)	(978.637)	(11.415.465)
Μείον: μη φορολογητέα κέρδη επιόραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο όμιλος	(12.589.737)	(7.228.465)	(6.697.765)	-
	184.484	-	184.484	702.730
Έξοδα φόρου χρήσης	(6.650.569)	6.212.532	(6.213.619)	2.825.742

9α. Λειτουργικοί Τομείς**Πρωτεύων Λειτουργικός Τομέας - Επιχειρηματικοί Τομείς**

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε 3 επιχειρηματικούς τομείς:

- Κατασκευές
- Παραχωρήσεις
- Λοιπές Δραστηριότητες (Ανάπτυξη ακινήτων και λοιπές δραστηριότητες)

Τα αποτελέσματα κατά επιχειρηματικό τομέα για το έτος έως 31 Δεκεμβρίου 2016 είχαν ως εξής:

	Κατασκευές	Παραχωρήσεις	Λοιπές Δραστηριότητες	Σύνολο	Διακοπείσες δραστηριότητες
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	550.624.245	28.088.515	16.941.232	595.653.992	
Ενδοεταιρικές	(53.540.632)	-	(924.206)	(54.464.838)	
Καθαρές Πωλήσεις	497.083.614	28.088.515	16.017.026	541.189.155	
Κέρδη πρό Φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	13.322.143	24.135.841	440.400	37.898.384	8.478.164
Αποσβέσεις και Απομειώσεις/Προβλέψεις	(38.151.305)	(17.534.506)	(11.360.365)	(67.046.176)	
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα				(29.150.858)	
Κέρδη/ (Ζημιές) προ Φόρων				(58.298.650)	8.478.164

Τα αποτελέσματα κατά επιχειρηματικό τομέα για το έτος έως 31 Δεκεμβρίου 2015 είχαν ως εξής:

	Κατασκευές	Παραχωρήσεις	Λοιπές Δραστηριότητες	Σύνολο	Διακοπείσες δραστηριότητες
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	440.775.752	17.629.891	20.720.135	479.125.777	44.086.740
Ενδοεταιρικές	(21.192.327)	-	(1.735.508)	(22.927.835)	-
Καθαρές Πωλήσεις	419.583.425	17.629.891	18.984.627	456.197.943	44.086.740
Κέρδη πρό Φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	49.759.137	3.541.878	1.747.973	55.048.988	(28.601.391)
Αποσβέσεις και Απομειώσεις	(18.924.902)	(209.482)	(2.916.971)	(22.051.354)	(3.384.999)
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα				(32.092.310)	(342.087)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ Φόρων				905.324	(32.328.477)

9β. Λειτουργικοί Τομείς**Δευτερεύων Λειτουργικός Τομέας - Γεωγραφικοί Τομείς**

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε 2 γεωγραφικούς τομείς:

- Ελλάδα
- Εξωτερικό

Τα αποτελέσματα κατά γεωγραφικό τομέα για την χρήση 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016 είχαν ως εξής:

	Ελλάδα	Εξωτερικό	Σύνολο	Διακοπείσες δραστηριότητες
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	379.506.337	216.147.655	595.653.992	
Ενδοεταιρικές	<u>(35.857.738)</u>	<u>(18.607.100)</u>	<u>(54.464.838)</u>	
Καθαρές Πωλήσεις	343.648.600	197.540.555	541.189.155	
Κέρδη πρό Φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	13.030.053	24.868.331	37.898.384	8.478.164
Αποσβέσεις και Απομειώσεις	(64.980.527)	(2.065.649)	(67.046.176)	
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			<u>(29.150.858)</u>	
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων			<u>(58.298.650)</u>	<u>8.478.164</u>

Τα αποτελέσματα κατά γεωγραφικό τομέα για την χρήση 1 Ιανουαρίου 2015 έως 31 Δεκεμβρίου 2015 είχαν ως εξής:

	Ελλάδα	Εξωτερικό	Σύνολο	Διακοπείσες δραστηριότητες
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	273.509.191	205.616.586	479.125.777	44.086.740
Ενδοεταιρικές	<u>18.072.447</u>	<u>(41.000.282)</u>	<u>(22.927.835)</u>	-
Καθαρές Πωλήσεις	291.581.638	164.616.305	456.197.943	44.086.740
Κέρδη πρό Φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	42.736.704	12.312.284	55.048.988	(28.601.391)
Αποσβέσεις και Απομειώσεις	(14.905.680)	(7.145.674)	(22.051.354)	(3.384.999)
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			<u>(32.092.310)</u>	<u>(342.087)</u>
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων			<u>905.324</u>	<u>(32.328.477)</u>

9γ. Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Συναλλάγματος

ποσά σε €	31/12/2016					31/12/2016				
	ΟΜΙΛΟΣ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	PLN	JOD	RON	QAR	AED	PLN	JOD	RON	QAR	AED
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	1.878.228	20.717.122		109.007.599		1.878.228	20.717.122		109.007.599	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	7.530.800	10.753.786		135.711.498		7.530.800	10.753.786		135.711.498	
Βραχυχρόνια έκθεση	-5.652.572	9.963.336	0	-26.703.900	0	-5.652.572	9.963.336	0	-26.703.900	0
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	6.206	0		0		6.206	0		0	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0		0		0	0		0	
Μακροχρόνια έκθεση	6.206	0	0	0	0	6.206	0	0	0	0

ποσά σε €	31/12/2015					31/12/2015				
	ΟΜΙΛΟΣ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	PLN	JOD	RON	QAR	AED	PLN	JOD	RON	QAR	AED
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.854.562	29.149.792	334.626	48.180.766	68.810.745	2.854.562	29.149.792	0	48.180.766	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	12.281.074	16.855.067	72.015	54.358.001	115.743.441	12.281.074	16.855.067	0	54.358.001	0
Βραχυχρόνια έκθεση	-9.426.512	12.294.725	262.611	-6.177.235	-46.932.695	-9.426.512	12.294.725	0	-6.177.235	0
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	1.461.868	0	479	171.739	17.194.955	1.461.868	0	0	171.739	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μακροχρόνια έκθεση	1.461.868	0	479	171.739	17.194.955	1.461.868	0	0	171.739	0

Η ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος για τη χρήση 2016 είχε ως εξής:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	PLN	PLN	PLN	PLN
Αποτελέσματα χρήσης	3,49%	-3,49%	3,49%	-3,49%
Ίδια κεφάλαια	-190.504	204.289	-190.504	204.289
	-190.504	204.289	-190.504	204.289
	JOD	JOD	JOD	JOD
Αποτελέσματα χρήσης	3,04%	-3,04%	3,04%	-3,04%
Ίδια κεφάλαια	294.081	-312.530	294.081	-312.530
	294.081	-312.530	294.081	-312.530
	RON	RON	RON	RON
Αποτελέσματα χρήσης				
Ίδια κεφάλαια				
	QAR	QAR	QAR	QAR
Αποτελέσματα χρήσης	3,06%	-3,06%	3,06%	-3,06%
Ίδια κεφάλαια	-794.075	844.287	-794.075	844.287
	-794.075	844.287	-794.075	844.287
	AED	AED	AED	AED
Αποτελέσματα χρήσης				
Ίδια κεφάλαια				

Η ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος για τη χρήση 2015 είχε ως εξής:

ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	PLN	PLN	PLN	PLN
Αποτελέσματα χρήσης	0,51%	-0,51%	0,51%	-0,51%
Ίδια κεφάλαια	-40.514	40.931	-40.514	40.931
	-40.514	40.931	-40.514	40.931
	JOD	JOD	JOD	JOD
Αποτελέσματα χρήσης	9,96%	-9,96%	9,96%	-9,96%
Ίδια κεφάλαια	1.114.022	-1.360.586	1.114.022	-1.360.586
	1.114.022	-1.360.586	1.114.022	-1.360.586
	RON	RON	RON	RON
Αποτελέσματα χρήσης	0,47%	-0,47%		
Ίδια κεφάλαια	151	-153		
	1.237	-1.249		
	QAR	QAR	QAR	QAR
Αποτελέσματα χρήσης	10,18%	-10,18%	10,18%	-10,18%
Ίδια κεφάλαια	-554.791	680.526	-554.791	680.526
	-554.791	680.526	-554.791	680.526
	AED	AED	AED	AED
Αποτελέσματα χρήσης	10,57%	-10,57%		
Ίδια κεφάλαια	-2.843.607	3.516.033		
	-2.843.607	3.516.033		

10. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

<u>Αξία κτήσεως</u>	<u>Γήπεδα- Οικόπεδα</u>	<u>Κτίρια</u>	<u>Μηχανήματα</u>	<u>Μεταφορικά Μέσα</u>	<u>Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός</u>	<u>Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση</u>	<u>Σύνολο ενσώματων παγίων</u>
Υπόλοιπο 31.12.2015	23.866.847	48.852.875	123.932.437	45.894.947	11.827.208	414.033	254.788.346
Διακοπείσες δραστηριότητες	-	(3.666.021)	(28.139.276)	(17.101.367)	(3.063.811)	-	(51.970.476)
Προσθήκες περιόδου 1.1-31.12.2016	154.712	73.700	20.326.678	1.040.444	1.376.609	32.128	23.004.271
Αναπροσαρμογή	41.236	(36.669)	-	-	-	-	4.568
Μεταφορές	(680.165)	(1.069.835)	-	(166)	-	-	(1.750.166)
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(5)	(1.331.784)	(77.748)	-	(1.409.537)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	-	492.495	4.439.351	1.866.582	231.591	-	7.030.018
Υπόλοιπο 31.12.2016	23.382.630	43.661.556	111.680.484	26.635.491	9.830.666	446.161	215.636.988

Συσσωρευμένες Αποσβέσεις

Υπόλοιπο 31.12.2015	-	22.708.236	90.779.743	32.102.540	10.451.845	2.625	156.044.989
Διακοπείσες δραστηριότητες	-	(2.889.392)	(21.157.052)	(11.321.931)	(2.815.185)	-	(38.183.560)
Αποσβέσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	-	1.548.653	4.242.773	986.621	717.229	-	7.495.276
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(4)	(157.550)	(24.507)	-	(182.061)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	-	165.895	2.162.483	1.560.581	201.808	-	4.090.767
Υπόλοιπο 31.12.2016	-	21.201.602	71.702.977	20.049.099	8.127.574	2.625	121.083.877

Αναπόσβεστη αξία

Υπόλοιπο 31.12.2016	23.382.630	22.459.954	39.977.507	6.586.392	1.703.092	443.536	94.553.112
Υπόλοιπο 31.12.2015	23.866.847	26.144.639	33.152.694	13.792.407	1.375.363	411.408	98.743.357

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν την μέθοδο αναπροσαρμογής ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (οικοπέδων/γηπέδων και κτιρίων).

Για το 2016 τα ενσώματα πάγια στοιχεία(οικόπεδα-γήπεδα) έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως αυτή έχει εκτιμηθεί από την Διοίκηση. Από τον έλεγχο απομείωσης όλων των ενσώματων παγίων με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2016 δεν έχει προκύψει καμία απομείωση της αξίας τους. Ο Όμιλος, με ημερομηνία αναφοράς 31/12/15 στα πλαίσια επανελέγχου της αξίας των ενσώματων παγίων, είχε αναθέσει σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των κυριότερων ακινήτων. Τα ακίνητα αποτιμήθηκαν στο ύψος των 41.524 χιλ. ευρώ (83% της συνολικής αξίας των ενσώματων ακινήτων). Για τα υπόλοιπα η αποτίμηση των εύλογων αξιών έχει γίνει από την Διοίκηση. Από τον έλεγχο απομείωσης όλων των ενσώματων παγίων δεν είχε προκύψει καμία απομείωση της αξίας τους. Η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 37.592 χιλ. ευρώ την 31/12/2016 και 39.417 χιλ. ευρώ την 31/12/2015 αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΙΑ

Αξία κτήσεως	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο ενσώματων παγίων
Υπόλοιπο 31.12.2015	9.997.452	22.510.100	72.458.670	9.733.415	5.726.421	85.278	120.511.335
Προσθήκες περιόδου 1.1-31.12.2016		69.915	10.073.090	1.030.237	1.316.599	19.671	12.509.513
Αναπροσαρμογή	41.236	(41.236)	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	-	(1.331.784)	(77.748)	-	(1.409.532)
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	-	-	2.735.143	495.917	179.957	-	3.411.016
Υπόλοιπο 31.12.2016	10.038.687	22.538.779	79.796.617	8.935.952	6.785.316	104.949	128.200.300
<u>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</u>							
Υπόλοιπο 31.12.2015	-	8.128.341	50.509.494	7.837.446	4.901.667	-	71.376.948
Αποσβέσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	-	463.050	3.656.094	219.081	633.088	-	4.971.313
Αναπροσαρμογή	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	-	(157.477)	(24.507)	-	(181.984)
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	-	-	1.019.811	324.968	176.501	-	1.521.280
Υπόλοιπο 31.12.2016	-	8.591.391	53.145.777	7.574.082	5.333.746	-	74.644.996
<u>Αναπόσβεστη αξία</u>							
Υπόλοιπο 31.12.2016	10.038.687	13.947.388	26.650.841	1.361.869	1.451.569	104.949	53.555.304
Υπόλοιπο 31.12.2015	9.997.452	14.381.758	21.949.176	1.895.969	824.754	85.278	49.134.387

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν την μέθοδο αναπροσαρμογής ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (οικοπέδων/γηπέδων και κτιρίων).

Για το 2016 τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως αυτή έχει εκτιμηθεί από την Διοίκηση. Από τον έλεγχο απομείωσης όλων των ενσώματων παγίων με ημερομηνία αναφοράς 31/12/16 δεν έχει προκύψει καμία απομείωση της αξίας. Η Εταιρία, με ημερομηνία αναφοράς 31/12/15 στα πλαίσια επανελέγχου της αξίας των ενσώματων παγίων, είχε αναθέσει σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των κυριότερων ακινήτων. Τα ακίνητα αυτά είχαν αποτιμηθεί στο ύψος των 23.000 χιλ. ευρώ (95% της συνολικής αξίας των ενσώματων ακινήτων). Για τα υπόλοιπα η αποτίμηση των εύλογων αξιών είχε γίνει από την Διοίκηση. Από τον έλεγχο απομείωσης όλων των ενσώματων παγίων δεν είχε προκύψει καμία απομείωση της αξίας.

Η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 25.073 χιλ. ευρώ την 31/12/2016 και 26.110 χιλ. ευρώ την 31/12/2015 αντίστοιχα.

11. Ακίνητα για επένδυση

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία κτήσεως						
Υπόλοιπο 31.12.2015	16.140.366	2.839.265	18.979.631	1.017.285	254.450	1.271.736
Προσθήκες περιόδου 1.1-31.12.2016	-	-	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	<u>4.446.000</u>	<u>-</u>	<u>4.446.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Υπόλοιπο 31.12.2016	11.694.366	2.839.265	14.533.631	1.017.285	254.450	1.271.736
Υπόλοιπο 31.12.2015	16.140.366	2.839.265	18.979.631	1.017.285	254.450	1.271.736

Τα ακίνητα προς επένδυση-Όμιλος και Εταιρία- με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2016 έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως αυτή έχει εκτιμηθεί από την Διοίκηση. Για το 2015 η αποτίμησή τους είχε γίνει από ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές.

Για τον Όμιλο η αξία των ακινήτων για επένδυση αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 10.071 χιλ. ευρώ για την 31/12/2016 και 11.779 χιλ. ευρώ για την 31/12/2015. Για την Εταιρία η αξία των ακινήτων για επένδυση αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 709 χιλ. ευρώ για την 31/12/2016 και 725 χιλ. ευρώ για την 31/12/2015.

11α. Καθαρά κέρδη ή ζημιές από προσαρμογές εύλογων αξιών για τα ακίνητα επένδυσης

1) Με ημερομηνία αναφοράς 31/12/16, στα πλαίσια του ετήσιου τακτικού επανελέγχου της αξίας των ακινήτων επένδυσης η Διοίκηση αποτίμησε τα ακίνητα προς επένδυση και δεν προέκυψε καμιά σημαντική απομείωση.

2) Με ημερομηνία αναφοράς 31/12/15 στα πλαίσια του ετήσιου τακτικού επανελέγχου της αξίας των ακινήτων επένδυσης, η Διοίκηση είχε αναθέσει σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των κυριότερων ακινήτων. Τα ακίνητα αυτά είχαν αποτιμηθεί στο ύψος των 17.707.895 ευρώ (93% της συνολικής αξίας των ακινήτων επένδυσης). Για τα υπόλοιπα η αποτίμηση των εύλογων αξιών είχε γίνει από την Διοίκηση. Τα ακίνητα αυτά επανεκτιμήθηκαν στο ύψος των 1.271.737 ευρώ (7% της συνολικής αξίας των ακινήτων επένδυσης). Οι νέες αποτιμήσεις σε σχέση με τις προηγούμενες δείχνουν αυξομειώσεις στην αξία των ακινήτων. Κατόπιν τούτου ο Όμιλος λογιστικοποίησε τις σχετικές αναπροσαρμογές. Οπότε οι εύλογες αξίες για την 31/12/15 διαμορφώθηκαν για σκοπούς εφαρμογής του ΔΛΠ 40 ως εξής:

	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2016 (€)	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2015 (€)	Μεταβολή (€) μεταξύ 1/1- 31/12/16	Προσθήκες/ (μειώσεις) περιόδου	Καταχώρηση στα Αποτελέσματα Χρήσεως
ΑΚΙΝΗΤΑ					
1. Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Concurrent (Ρουμανία)	633.000	633.000	0	0	0
2. Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Bupra (Ρουμανία)	1.743.000	1.743.000	0	0	0
3. Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Faethon (Ρουμανία)	282.000	282.000	0	0	0
4. Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Istria (Ρουμανία)	0	4.446.000	-4.446.000	-4.446.000	0
5. Ακίνητα ΕΤΕΘ	258.700	258.700	0	0	0
6. J&P Development	7.914.000	7.914.000	0	0	0
7. J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.	1.271.736	1.271.736	0	0	0
8. Αθηνά ΑΤΕ	2.431.195	2.431.195	0	0	0
ΣΥΝΟΛΑ	14.533.631	18.979.631	-4.446.000	-4.446.000	0

Με ημερομηνία αναφοράς 31/12/15, στα πλαίσια του ετήσιου τακτικού επανελέγχου της αξίας των ακινήτων επένδυσης η Διοίκηση αποτίμησε τα ακίνητα προς επένδυση και δεν προέκυψε καμιά σημαντική απομείωση.

A/A	ΑΚΙΝΗΤΑ	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2015 (€)	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2014 (€)	Μεταβολή (€) μεταξύ 1/1- 31/12/15	Προσθήκες/ (μειώσεις) περιόδου	Καταχώρηση στα Αποτελέσματα Χρήσεως
1.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Concurrent (Ρουμανία)	633.000	628.000	5.000	0	5.000
2.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Bupra (Ρουμανία)	1.743.000	1.873.000	-130.000	2.844	-132.844
3.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Faethon (Ρουμανία)	282.000	300.100	-18.100	0	-18.100
4.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Istria (Ρουμανία)	4.446.000	5.414.354	-968.354	0	-968.354
5.	Ακίνητα ΕΤΕΘ	258.700	288.000	-29.300	0	-29.300
6.	J&P Development	7.914.000	8.091.500	-177.500	-209.766	32.266
7.	J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.	1.271.736	1.271.736	0	0	0
8.	Αθηνά ΑΤΕ	2.431.195	2.591.795	-160.600	0	-160.600
	ΣΥΝΟΛΑ	18.979.631	20.458.485	-1.478.854	-206.922	-1.271.932

12. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

<u>Αξία κτήσεως</u>	<u>Λογισμικά προγράμματα</u>	<u>Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία</u>	<u>Σύνολο</u>
Υπόλοιπο 31.12.2015	3.072.660	7.000.000	10.072.660
Διακοπείσες δραστηριότητες	(237.152)	-	(237.152)
Προσθήκες Περιόδου 1.1-31.12.2016	133.214	-	133.214
Συναλλαγματικές Διαφορές	(35.397)	-	(35.397)
Πωλήσεις χρήσης 1.1-31.12.2016	<u>10.985</u>	<u>-</u>	<u>10.985</u>
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.922.342	7.000.000	9.922.342

Συσσωρευμένες Αποσβέσεις

Υπόλοιπο 31.12.2015	2.915.914	1.400.000	4.315.914
Εξαγορά θυγατρικής	(237.152)	-	(237.152)
Αποσβέσεις Περιόδου 1.1-31.12.2016	84.922	200.000	284.922
Συναλλαγματικές Διαφορές	(4.148)	-	(4.148)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	<u>10.984</u>	<u>-</u>	<u>10.984</u>
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.748.552	1.600.000	4.348.552

Αναπόσβεστη αξία

Υπόλοιπο 31.12.2016	173.789	5.400.000	5.573.789
Υπόλοιπο 31.12.2015	156.746	5.600.000	5.756.746

Σημείωση : Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αφορούν το δικαίωμα χρήσης της Μαρίνας Αθηνών από την θυγατρική εταιρία Μαρίνα Αθηνών Α.Ε.. Το αρχικό αντάλλαγμα το οποίο καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2008 ανερχόταν σε € 7 εκ. και η διάρκεια της μίσθωσης είναι 35 ετής.

ΕΤΑΙΡΙΑ

<u>Αξία κτήσεως</u>	<u>Λογισμικά προγράμματα</u>	<u>Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία</u>	<u>Σύνολο</u>
Υπόλοιπο 31.12.2015	2.210.081	-	2.210.081
Προσθήκες Περιόδου 1.1-31.12.2016	113.383	-	113.383
Συναλλαγματικές Διαφορές	(6.956)	-	(6.956)
Πωλήσεις χρήσης 1.1-31.12.2016	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.316.508	-	2.316.508

Συσσωρευμένες Αποσβέσεις

Υπόλοιπο 31.12.2015	2.154.143	-	2.154.143
Αποσβέσεις Περιόδου 1.1-31.12.2016	55.092	-	55.092
Συναλλαγματικές Διαφορές	(3.927)	-	(3.927)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2016	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.205.307	-	2.205.307

Αναπόσβεστη αξία

Υπόλοιπο 31.12.2016	111.200	-	111.200
Υπόλοιπο 31.12.2015	55.938	-	55.938

13. Συμμετοχές σε επιχειρήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	140.675.572	126.943.327
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες (Associates)	237.253.378	228.737.257	-	-
Επενδύσεις σε συμμετοχικού ενδιαφέροντος (Participating interests)	703.654	832.086	-	-
	237.957.032	229.569.343	140.675.572	126.943.327

Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρίες

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2016	31.12.2015
Κόστος Συμμετοχής στις συνδεδεμένες	228.737.257	237.851.433
Αναλογία κέρδους/ (Ζημιάς) συνδεδεμένων μετά την αφαίρεση των μερισμάτων	3.820.311	(12.539.531)
Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών Προσθήκες/ (Μειώσεις)	187.600	(201.727)
	4.508.210	3.627.082
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	237.253.378	228.737.257

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για το σύνολο των συγγενών επιχειρήσεων.

ποσά σε χιλ. €

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΕΣΟΔΑ	ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ
1 ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.	634.841	287.441	171.212	44.661
2 ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	590.664	246.127	37.536	8.789
3 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	592.926	558.645	55.566	(8.647)
4 ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	23.321	9.674	47.766	4.327
5 ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.	19.453	15.746	1.684	(1.084)
6 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	183	5	-	(9)
7 ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ Α.Ε. (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ)	15.627	14.586	1.552	98
8 ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ	8.872	2.166	587	(333)
9 ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ	3.088	5	-	833
10 ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚ/ΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.	5.270	3.133	656	(170)
11 ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΑΘΕΝΣ ΠΑΡΚ	8.116	4.182	-	(22)
12 SALONICA PARK	4.444	6.155	143	(484)
13 ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	4.044	1.680	4.754	635
14 ΒΑΚΩΝ Α.Κ.Τ.ΚΤ. & Τ.Ε.	5.353	952	-	(18)
15 VOLTERRA ΑΕ	14.442	7.889	28.129	1.509
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ				
16 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	1.910	892	453	(156)
17 SC ORIOL REAL ESTATE	1.768	1.867	-	(20)
18 LIMASSOL MARINA LIMITED	253.099	194.141	76.122	25.120
19 POLIS PARK	1.828	701	1.501	24
	2.189.248	1.355.989	427.659	75.053

14. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες)

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του ενεργητικού, υποχρεώσεων, πωλήσεων και αποτελεσμάτων των εταιριών του Ομίλου σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο και περιλαμβάνονται στην κατάσταση της Οικονομικής Θέσης και την κατάσταση συνολικών εσόδων:

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	12.399.426	16.099.588
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	<u>341.615.153</u>	<u>320.171.380</u>
	<u>354.014.579</u>	<u>336.270.968</u>
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.906.317	12.836.351
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	<u>272.212.949</u>	<u>244.765.214</u>
	<u>285.119.266</u>	<u>257.601.565</u>
Καθαρή Θέση	<u>68.895.313</u>	<u>78.669.403</u>
Έσοδα	204.274.551	212.009.226
Έξοδα	<u>(214.737.718)</u>	<u>(192.969.389)</u>
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους	<u>(10.463.167)</u>	<u>19.039.837</u>

15. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Συμμετοχή J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε	106.814.745	134.343.925	415.401.540	456.787.479
Συμμετοχή Αθηνά Α.Τ.Ε	-	-	-	-
	<u>106.814.745</u>	<u>134.343.925</u>	<u>415.401.540</u>	<u>456.787.479</u>

15α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες (συνέχεια)
Πίνακας 2: Αναλυτική κίνηση του Λογαριασμού "Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση"

Βάσει ΔΠΧΑ 7 τα κάτωθι χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία (επίπεδο 3) ως Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση.

(ποσά σε €)	Όμιλος		Εταιρία	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου	134.343.925	149.319.382	456.787.479	446.418.027
Προσθήκες				
1. Επαναταξινομήσεις (και αποτίμηση σε εύλογες αξίες)	-	-	-	-
2. Συμμετοχές/αυξήσεις συμμετοχών	11.774.740	30.567.092	14.121.734	55.748.436
3. Προσαρμογές σε εύλογες αξίες	1.406.531	4.311.283	23.696.472	12.142.579
Μειώσεις				
1. Πωλήσεις/διαγραφές	-	(31.444.725)	-	(31.459.725)
2. Προσαρμογή σε εύλογη αξία (απομειώσεις μέσω καθαρής θέσης)	(23.382.225)	(18.409.106)	(61.875.920)	(26.061.839)
3. Απομειώσεις (μέσω αποτελεσμάτων)	(17.328.227)	-	(17.328.227)	-
4. Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	106.814.745	134.343.925	415.401.540	456.787.479

Σε επίπεδο εταιρείας, η μεταβολή στις Προσθήκες - Αυξήσεις συμμετοχών των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς Πώληση αφορά κυρίως την αύξηση συμμετοχών στην Ολυμπία Οδό, και η μεταβολή στις Προσθήκες - Προσαρμογές σε Εύλογες Αξίες αφορά κυρίως σε αύξηση στην Μαρίνα Λεμεσού και Γέφυρα ΑΕ.

Σε επίπεδο ομίλου, η μεταβολή στις Προσθήκες - Αυξήσεις συμμετοχών των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς Πώληση, αφορά κυρίως την αύξηση συμμετοχών στην Ολυμπία Οδό.

Σε επίπεδο εταιρείας και ομίλου, η μεταβολή στις Μειώσεις - Απομειώσεις (μέσω αποτελεσμάτων) των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς Πώληση προέρχεται από την Μωρέας ΑΕ, μέσω του Τεστ Απομείωσης (Impairment Test) που διενεργήθηκε για τον σκοπό αυτό.

Πίνακας α: Διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών 31.12.2016

(ποσά σε €)	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	Διαφορές εις πίστωση αποθεματικών Εύλογων Αξιών	Διαφορές εις χρέωση αποτελέσματος	Διαφορές εις πίστωση δικαιωμάτων μειοψηφίας	Προκύπτουσα Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση
Όμιλος						
Συμμετοχές <20%	79.556.947	106.814.745	44.586.025	(17.328.227)	-	12.929.947
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	79.556.947	106.814.745	44.586.025	(17.328.227)	-	12.929.947
Εταιρία						
Συμμετοχές <20%	79.946.625	107.871.890	45.253.492	(17.328.227)	-	13.123.513
Συμμετοχές από 20% ως 50%	155.682.480	307.529.648	151.847.169	-	-	44.035.679
Συμμετοχές >50%	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	235.629.105	415.401.539	197.100.661	(17.328.227)	-	57.159.192

Πίνακας β: Διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών 31.12.2015

(ποσά σε €)	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	Διαφορές εις πίστωση αποθεματικών Εύλογων Αξιών	Διαφορές εις πίστωση αποτελέσματος	Διαφορές εις πίστωση δικαιωμάτων μειοψηφίας	Προκύπτουσα Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση
Όμιλος						
Συμμετοχές <20%	72.916.201	134.343.925	61.427.724	-	-	15.679.790
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	72.916.201	134.343.925	61.427.724	-	-	15.679.790
Εταιρία						
Συμμετοχές <20%	73.970.909	136.406.343	62.435.434	-	-	15.972.026
Συμμετοχές από 20% ως 50%	152.918.942	320.381.136	167.462.194	-	-	48.564.036
Συμμετοχές >50%	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	226.889.851	456.787.479	229.897.628	-	-	64.536.062

Η αποτίμηση των εταιριών παραχώρησης διενεργήθηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή. Βασίστηκε σε στοιχεία από χρηματοοικονομικά μοντέλα, εγκεκριμένα από τις εταιρείες παραχώρησης, και τις τράπεζες χρηματοδότησης. Ο συντελεστής προεξόφλησης για το 2016 κυμαίνεται μεταξύ του 5.7% και του 7.3%, που υπολογίστηκε με την μέθοδο του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (WACC), αναλογικά του σταδίου ολοκλήρωσης και του βαθμού ωρίμανσης του εκάστοτε έργου παραχώρησης, και αναλογικά του συνολικού κινδύνου που εκτιμήθηκε σε Ελλάδα και εξωτερικό.

15β. Ανάλυση Ευαισθησίας Έυλογης Αξίας σε μεταβολές Προεξοφλητικού Επιτοκίου

Η μεταβολή στην Εύλογη Αξία των συμμετοχών που κατατάσσονται ως Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση, που προέρχεται από την μεταβολή κατά ±1% στο επιτόκιο προεξόφλησης, σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας, παρατίθεται παρακάτω:

	<u>Όμιλος</u> <u>31.12.2016</u>	<u>Εταιρεία</u> <u>31.12.2016</u>
Μεταβολή κατά +1%	(14.196.963)	(41.142.105)
Μεταβολή κατά -1%	16.836.829	48.464.268

15γ. Καθαρή Επένδυση σε Εταιρείες Παραχώρησης μέσω Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού Κατώτερης Εξασφάλισης (Subordinated Debt)

Ο Όμιλος συμμετέχει σε Εταιρίες Παραχώρησης, με δύο τρόπους: μέσω της συμμετοχής του στο Μετοχικό τους Κεφάλαιο και μέσω της συμμετοχής του στα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (ΧΣΕ) Κατώτερης Εξασφάλισης (Subordinated Debt) που εκδίδονται από τις Εταιρείες Παραχώρησης.

Τα ΧΣΕ ταξινομούνται και λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 39, ως Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Καθαρή Επένδυση σε Εταιρείες Παραχώρησης). Τα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία της Επένδυσης αποτιμούνται μαζί με την συμμετοχή στο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας Παραχώρησης στην Εύλογη Αξία (μέθοδος της Παρούσας Αξίας). Η διαφορά μεταξύ Λογιστικής και Εύλογης Αξίας αναγνωρίζεται κατευθείαν στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα της Εταιρείας (δηλ. Καθαρή Θέση).

Τα βασικά χαρακτηριστικά των ανωτέρω ΧΣΕ Κατώτερης Εξασφάλισης είναι τα εξής:

- Η συμμετοχή στα ΧΣΕ συμβατικά προβλέπεται με συγκεκριμένη και σταθερή αναλογία ως προς το Μετοχικό Κεφάλαιο (pro rata),
- Η συμμετοχή στα ΧΣΕ διατηρείται καθόλη την διάρκεια της παραχώρησης αναλογικά της συμμετοχής στο Μετοχικό Κεφάλαιο,
- Η μεταβίβαση των ΧΣΕ γίνεται συμβατικά μαζί με την αντίστοιχη μεταβίβαση ίδιου ποσοστού Μετοχικού Κεφαλαίου,
- Τα ΧΣΕ αυτά δεν είναι τακτής λήξης, και η Εταιρία δεν προβλέπεται συμβατικά να απαιτήσει την μελλοντική αποπληρωμή τους,
- Τα ΧΣΕ είναι Κατώτερης Εξασφάλισης: δεν έχουν καμία προτεραιότητα έναντι άλλων αξιώσεων στα Στοιχεία Ενεργητικού της Εταιρείας Παραχώρησης σε περίπτωση ρευστοποίησης της (subordinated debt - last in line). Αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμα του Μετοχικού Κεφαλαίου (equity equivalent) φέροντας την ίδια θέση αξίωσης,
- Η μετοχική διάρθρωση των Ιδίων Κεφαλαίων των Εταιρειών Παραχώρησης δεν διαχωρίζει συμβατικά την καταβολή Μετοχικού Κεφαλαίου από την καταβολή ΧΣΕ (equity equivalent).

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα συνολικά οικονομικά στοιχεία των Εταιρειών Παραχώρησης, όπου η Εταιρία έχει συμμετοχή ταυτόχρονα σε Μετοχικό Κεφάλαιο και σε ΧΣΕ Κατώτερης Εξασφάλισης.

(ποσά σε ευρώ)	<u>Είδος Συμμετοχής</u>	<u>Λογιστική Αξία</u> <u>31/12/2016</u>	<u>Εύλογη Αξία</u> <u>31/12/2016</u>	<u>Διαφορά εις πίστωση</u> <u>Αποθεματικών Εύλογης</u> <u>Αξίας</u>
Όμιλος				
Σύνολο Συμμετοχών	Μετοχ. Κεφάλαιο ΧΣΕ	61.362.432 91.096.071	129.267.180 85.233.249	47.619.963 (11.359.954)
Υπόλοιπο τέλος περιόδου		152.458.503	214.500.429	36.260.010
Εταιρία				
Σύνολο Συμμετοχών	Μετοχ. Κεφάλαιο ΧΣΕ	61.105.932 89.368.047	126.298.720 82.862.395	82.521.015 (6.505.652)
Υπόλοιπο τέλος περιόδου		150.473.979	209.161.115	76.015.364

16. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	44.952.383	18.429.812	-	-	
Ενεργητικό					
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΔΕΕΧΑ 12)	18.429.812	26.522.571	0	0	44.952.383
Σύνολο	18.429.812	26.522.571	0	0	44.952.383

	31/12/2016	31/12/2015
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	44.952.383	18.429.812
Κυκλοφορούν ενεργητικό	0	0
	44.952.383	18.429.812

Χρηματοοικονομικά (έσοδα)/έξοδα καθαρά

	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Έξοδα τόκων		
-Τραπεζικά δάνεια	2.512.353	1.232.433
-Διάφορα έξοδα τραπεζών	1.042	10.104
	2.513.395	1.242.537
Έσοδα τόκων	1.244.951	187.838
Κέρδη από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	0	0
Χρηματοοικονομικά έξοδα καθαρά	1.268.444	1.054.699

Η απαίτηση της χρηματοδοτικής συμβολής του Ελληνικού Δημοσίου την 31.12.2016 ύψους €44.952.383 προέρχεται από την "JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ", 100% θυγατρική της Εταιρείας η οποία έχει υπογράψει από 09.05.2014 με την Κτιριακές Υποδομές ΑΕ (πρώην Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων) τη σύμβαση για την κατασκευή 10 σχολικών κτιρίων στην Αττική, υπό τη μορφή Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), συνολικού προϋπολογισμού €35,6 εκατομμυρίων. Η "JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ" εκτός από την κατασκευή των σχολικών κτιρίων, έχει αναλάβει τη συντήρηση και τεχνική διαχείρισή τους επί 25ετή περίοδο, έναντι ετήσιου μισθώματος από το Ελληνικό Δημόσιο. Το έργο χρηματοδοτείται με ίδια κεφάλαια ύψους €10 εκατομμυρίων της Εταιρείας και μακροπρόθεσμο δανεισμό ύψους €33,4 εκατομμυρίων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το πρόγραμμα Jessica της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

17. Λοιπά στοιχεία παγίου ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	858.491	1.128.247	527.076	619.050

18. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	35.526.369	24.263.486	35.167.028	24.163.995
	35.526.369	24.263.486	35.167.028	24.163.995

Ανάλυση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων

Περιγραφή	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις - Αναβαλλόμενα έσοδα	1.282.957		1.157.103	
Διαγραφή εξόδων εγκατάστασης και λοιπών εξόδων πολυετούς απόσβεσης	13.665	15.123	5.030	5.030
Διαγραφές απαιτήσεων συμμετοχών	26.632.711	21.658.137	26.808.244	21.783.058
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	982.264	910.577	827.271	827.271
Αναβαλλόμενο έσοδο από φορολογικές ζημιές	5.114.378		5.000.000	
Προσαρμογή σε εύλογη αξία λόγω αναπροσαρμογής παγίων	1.500.393	1.679.649	1.369.380	1.548.636
	35.526.369	24.263.486	35.167.028	24.163.995

Κίνηση Λογαριασμού "Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση"

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο 01/01	24.263.486	21.525.530	24.163.995	21.558.913
Προσαρμογή βάσει ΔΛΠ				
Απ' ευθείας πίστωση (χρέωση) σε λογαριασμό Ιδίων Κεφαλαίων	-	117.515	-	117.515
Πίστωση (χρέωση) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων				
Συν: Συμμετοχή και άλλη μακροπρόθεσμη απαίτηση	5.151.040	-	5.025.186	-
Συν: Εκπεστέες προσωρινές διαφορές	1.041.613	33.227	977.847	-
Συν/(Μείον): Αύξηση/ (Μείωση) συντελεστή φορολογίας	70.229	2.587.214		2.487.566
Αναβαλλόμενο έσοδο από φορολογικές ζημιές	5.000.000	-	5.000.000	-
Υπόλοιπο 31.12.2016	35.526.369	24.263.486	35.167.028	24.163.995

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34.353.374	47.926.277	69.214.542	77.319.656
	34.353.374	47.926.277	69.214.542	77.319.656

Ανάλυση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Υποχρεώσεων

Περιγραφή	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αφορολόγητα Αποθεματικά	338.176	312.132	-	-
Λειτουργικά Πάγια Στοιχεία (μηχανήματα/μεταφορικά μέσα)	1.086.418	811.555	11.857	(154.976)
Υποχρέωση αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος	16.461.497	21.552.915	9.023.355	9.918.705
Προσαρμογή σε εύλογη αξία στις συμμετοχές	12.919.226	21.233.139	60.151.538	67.528.396
Προσαρμογή σε εύλογη αξία λόγω αναπροσαρμογής παγίων	3.548.057	4.016.536	27.792	27.531
	34.353.374	47.926.277	69.214.542	77.319.656

Κίνηση Λογαριασμού "Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση"

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο 01/01	47.926.277	37.842.210	77.319.656	63.062.626
Προσαρμογή βάσει ΔΛΠ				
Απ' ευθείας χρέωση (πίστωση) σε λογαριασμό Ιδίων Κεφαλαίων	(7.376.871)	(5.529.126)	(7.376.870)	3.575.970
Χρέωση (Πίστωση) στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων				
Αύξηση/ (Μείωση) Συντελεστή Φορολογίας	(371.051)	10.073.639		7.089.568
Συν: Εκπεστές προσωρινές διαφορές	(5.775.279)	5.599.136	(728.244)	3.591.492
Αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	(49.703)	(59.582)	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2016	34.353.374	47.926.277	69.214.542	77.319.656

19. Αποθέματα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	7.567.768	7.857.357	-	-
Εμπορεύματα	-	-	-	-
Παραγωγή σε εξέλιξη	3.703.549	3.703.549	-	-
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	22.061.986	25.236.046	19.241.477	20.443.701
	33.333.303	36.796.952	19.241.477	20.443.701

Η λογιστική πολιτική που ακολουθεί η Εταιρία για τα αποθέματα είναι ότι τα αποτιμάει στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Παραγωγή σε εξέλιξη

	ΟΜΙΛΟΣ	ΟΜΙΛΟΣ
	31.12.2016	31.12.2015
Ακίνητα προς ανέγερση για πώληση	3.703.549	3.703.549

20. Κατασκευαστικά συμβόλαια

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	173.873.289	242.820.181	133.233.199	162.237.191
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	10.847.227	35.505.720	2.308.000	31.268.172
Καθαρές απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	163.026.062	207.314.461	130.925.199	130.969.019
Συσσωρευμένο κόστος πλέον: Κέρδος που αναγνωρίστηκε (σωρευτικά)	8.583.502.453 1.028.545.139	8.048.826.399 1.042.508.066	5.919.244.182 797.916.163	5.479.066.652 772.928.525
μείον: Ζημιά που αναγνωρίστηκε (σωρευτικά)	236.585.904	220.028.991	179.533.932	171.550.025
μείον: Τμηματικές τιμολογήσεις	9.212.435.626	8.663.991.014	6.406.701.214	5.949.476.133
	163.026.062	207.314.461	130.925.199	130.969.019
Κύκλος Εργασιών				
Έξοδα συμβολαίων που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο	534.676.054	459.361.528	440.177.530	351.091.003
πλέον: Αναγνωρισμένα κέρδη/ (ζημιές) περιόδου	(30.519.840)	1.248.942	17.003.731	13.614.000
Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο	504.156.214	460.610.469	457.181.261	364.705.003
Σύνολο ληφθεισών προκαταβολών	150.359.230	117.619.729	137.900.056	96.023.005

Τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν την κάθε σύμβαση κατασκευής έργων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως, ανάλογα με το στάδιο ολοκλήρωσης της συμβατικής δραστηριότητας κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Επομένως το κόστος των έργων που έχει μεν εκτελεστεί, αλλά δεν έχει τιμολογηθεί αντίστοιχα στον πελάτη, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης μαζί με το αναλογούν συμβατικό κέρδος ή ζημιά. Αντίθετα σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, το κόστος του έργου αυτού αναγνωριζόταν ως απόθεμα και το σχετικό κέρδος αναγνωριζόταν στην χρήση που τιμολογείτο και όχι στη χρήση που κατασκευαζόταν. Επιπλέον για τα έργα για τα οποία εκτιμήθηκε ότι κατά την ολοκλήρωση τους θα υπάρχει ζημιόγONO αποτέλεσμα, η ζημιά αυτή αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Για την αναγνώριση των εσόδων, χρησιμοποιείται η **Μέθοδος Ποσοστιαίας Ολοκλήρωσης** (Percentage of Completion Method). Το ποσοστό ολοκλήρωσης υπολογίζεται: Κόστος μέχρι σήμερα / Συνολικό Εκτιμώμενο Κόστος Έργου.

Για την συνεπή και αξιόπιστη εκτίμηση του ποσοστού ολοκλήρωσης, ο Όμιλος τηρεί ενιαίο σύστημα ολικής πληροφόρησης από το οποίο προκύπτουν:

1) Αναθεωρημένος Προϋπολογισμός έκαστου έργου (συνολικά Αναθεωρημένα έσοδα έργου/Total revised Contract revenue).

2) ΥπολοιπόμONO κόστος σύμβασης για την ολοκλήρωση έκαστου έργου (Contract Cost to complete the contract).

Βάσει της διαδικασίας του Ομίλου περί Κατάρτισης και Παρακολούθησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου (Budgetary Control System) διεξάγεται αναθεώρηση και επανεξέταση των εκτιμήσεων ανά εξάμηνο.

21. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Πελάτες	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις από πελάτες	314.721.453	247.272.050	269.626.815	193.018.379
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(19.616.933)	(27.321.842)	(13.150.739)	(11.814.827)
	295.104.520	219.950.208	256.476.076	181.203.552
Ανάλυση λοιπών απαιτήσεων				
Απαιτήσεις κατά συγγενών εταιρειών	40.192.627	35.935.624	37.321.684	31.831.533
Χρεώστες διάφοροι	108.838.540	63.643.932	81.299.027	50.219.734
Μείον Προβλέψεις απομείωσης	(34.741.846)	(26.196.920)	(13.526.613)	(12.593.670)
	114.289.321	73.382.636	105.094.098	69.457.597
Απαιτήσεις κατά θυγατρικών/Συμμετοχικού	2.278.360	1.781.508	39.915.048	40.443.924
Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών & πιστώσεων	32.089.753	53.568.090	32.896.524	43.912.850
Έξοδα επομένων χρήσεων	12.460.311	19.219.349	11.608.124	17.287.340
Εσοδα χρήσης εισπρακτέα/δεδοουλευμένα	11.494.917	16.395.284	11.211.114	13.176.899
	58.323.341	90.964.231	95.630.811	114.821.012
	172.612.661	164.346.867	200.724.908	184.278.609

21α. Χρονική Απεικόνιση Πελατών

Στις 31/12/2016 η χρονική απεικόνιση των πελατών έχει ως εξής:

(ποσά σε ευρώ)	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	180.620.396	102.589.875	149.612.003	84.661.049
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
3-6 μήνες	13.119.317	14.607.414	12.699.232	3.146.090
6-12 μήνες	24.746.354	80.970.709	23.425.847	75.829.804
1 - 2 έτη	60.017.065	3.828.901	57.575.696	1.880.663
>2 έτη	16.601.388	17.953.309	13.163.298	15.685.946
	295.104.520	219.950.208	256.476.076	181.203.552

Καθώς οι ανωτέρω απαιτήσεις περιλαμβάνουν και απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο οι οποίες είναι βεβαιωμένες και πιστοποιημένες, η Διοίκηση εκτιμά ότι θα εισπραχθούν στο σύνολό τους.

Η Διοίκηση της J&P ABAE έχει την πεποίθηση ότι το Ελληνικό Δημόσιο είναι αξιόχρεο για τις απαιτήσεις που πηγάζουν από εκτελέσεις έργων, και για αυτό θα συνεχίσει να συμμετέχει στους διαγωνισμούς του Ελληνικού Δημοσίου, λαμβάνοντας υπόψη βέβαια την πιθανότητα καθυστέρησης των εισπράξεων.

Στις απαιτήσεις σε καθυστέρηση 1-2 έτη της Εταιρίας και του Ομίλου περιλαμβάνεται ποσό € 51.788.000 που αφορά το τιμολογημένο μέρος στα πλαίσια σύμβασης τεχνικού έργου στο Λίβανο από τη συνολική απαίτηση για την οποία έχει κατατεθεί Αίτηση Διαιτησίας ενώπιον του Διεθνούς Κέντρου Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών (ICSID). Καθώς η σχετική διαδικασία βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, η εκτίμηση ανακτησιμότητας της απαίτησης περιορίζεται στο τιμολογημένο μέρος.

21β. Χρονική Απεικόνιση Λοιπών απαιτήσεων

Στις 31/12/2016 η χρονική απεικόνιση των πελατών έχει ως εξής:

(ποσά σε ευρώ)	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	128.493.609	126.393.502	163.375.665	149.513.863
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
3-6 μήνες	8.568.468	10.081.895	6.876.016	8.048.140
6-12 μήνες	7.987.131	8.400.085	6.294.678	6.366.330
1 - 2 έτη	2.917.731	3.115.868	1.789.430	3.093.365
>2 έτη	24.645.722	16.355.517	22.389.119	17.256.911
	172.612.661	164.346.867	200.724.908	184.278.609

Για τα ποσά που ήταν σε καθυστέρηση πέραν των 361 ημερών και που δεν έχουν απομειωθεί, υπάρχουν επαρκείς εξασφαλίσεις.

Οι προβλέψεις απομείωσης για εμπορικές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	52.853.970	23.087.723
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	8.483.152	4.727.769
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(7.818.360)	(3.406.995)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	53.518.762	24.408.497
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	12.128.819	4.266.836
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(1.997.981)	(1.997.981)
Διακοπείσες δραστηριότητες	(9.290.821)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	54.358.779	26.677.352

21γ. Χρεώστες διάφοροι

α) Ποσό € 16.470 χιλ. αφορά απαίτηση από τους μετόχους της απορροφηθείσας εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε. που επιδικάστηκε με την απόφαση 21/2005 του Διαιτητικού Δικαστηρίου στις 10 Ιουνίου 2005. Μετά την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης, οι κ.κ. μέτοχοι της απορροφηθείσας εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε. άσκησαν ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 30.8.2005 αγωγή ανανώρισης ανυπαρξίας και ακύρωσης της ως άνω 21/2005 Διαιτητικής Αποφάσεως, η οποία συζητήθηκε στις 19.1.2006. Επ' αυτής εκδόθηκε η απόφαση Εφ. Αθ. 2471/2006, η οποία απέρριψε την αγωγή ακυρώσεως των κ.κ. μετόχων της απορροφηθείσας εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε., καθιστώντας τελεσίδικη την υπ' αριθμ. 21/2005 Διαιτητική Απόφαση. Οι αντίδικοι άσκησαν αίτηση αναιρέσεως, η οποία συζητήθηκε με αντιμωλία την 15.10.2007 στο Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, με Αριθμό Πινακίου 31, που απερρίφθη με την υπ' αριθμ. 1334/2008 απόφαση του Αρείου Πάγου. Επίσης, με την υπ' αριθμ. 985/2007 απόφαση του Εφετείου Αθηνών απερρίφθη και η δεύτερη από 15.2.2006 αγωγή ακυρώσεως των κ.κ. μετόχων της απορροφηθείσας εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε. κατά της ίδιας Διαιτητικής Αποφάσεως, η οποία είναι επίσης αμετάκλητη, επειδή παρήλθε η ζετής προθεσμία αναιρέσεως στον Άρειο Πάγο, χωρίς να ασκηθεί. Οι αντίδικοι άσκησαν ενώπιον του Εφετείου Αθηνών και τρίτη αγωγή ακυρώσεως της Διαιτητικής Απόφασης που απερρίφθη επίσης με την υπ' αριθμ. 6879/2010 απόφαση του Εφετείου Αθηνών. Ασκήθηκε αναίρεση κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως που απερρίφθη με την υπ' αριθμ. 1759/2013 απόφαση του Αρείου Πάγου. Προς εξασφάλιση της απαιτήσεως αυτής η Εταιρεία έχει προβεί στην συντηρητική κατάσχεση κάθε κινητής και ακίνητης περιουσίας των μετόχων-εγγυητών μέχρι του ποσού των € 21.900 χιλ.

Η Εταιρεία έχει δρομολογήσει την διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του συνόλου της περιουσίας των αντιδίκων.

Με την υπ' αριθμ. 5752/2010 Απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών διατάχθηκε αναστολή εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως κατά το άρθρο 938 Κ.Π.Δικ. μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της τακτικής ανακοπής που προσβάλει το κύρος της εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία δικάστηκε τον Μάρτιο του 2013. Η απόφαση αυτή της ανακοπής είναι εσφαλμένη διότι δέχτηκε ότι η Εταιρεία κάνει κατάχρηση δικαιώματος της εκτελέσεως, πράγμα το οποίο είχε προβληθεί πολλές φορές από τους αντιδίκους και είχε απορριφθεί. Η Εταιρεία στις 30/3/2011 ζήτησε από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών την ανάκληση της αποφάσεως αυτής, ώστε να ανοίξει και πάλι ο δρόμος της αναγκαστικής εκτέλεσης, απερρίφθη όμως η ανακλητική αυτή αίτηση και συνεπώς η πρόοδος της εκτέλεσης απέμεινε να κριθεί από την εκδίκαση του Μαρτίου του 2013, στα πλαίσια της τακτικής ανακοπής. Η υπόθεση δικάστηκε (της ανακοπής) και εξεδόθη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που απέρριψε και την ανακοπή αυτή της «οικογένειας» Πρωτοπαπά, οπότε η απόφαση της αναστολής (5752/10) έχασε την ισχύ της και είναι πλέον δυνατή η πρόοδος της αναγκαστικής εκτελέσεως. Στα πλαίσια της τελευταίας αυτής δυνατότητας, συζητήθηκε στο Ειρηνοδικείο Αθηνών, την 2-12-2015, αίτηση της «ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ» ώστε να της παρασχεθεί η άδεια εκποιήσεως με πλειστηριασμό των άυλων μετοχών της «οικογένειας» Πρωτοπαπά για να ικανοποιηθεί μέσω του πλειστηριασμού που θα επιτευχθεί (μετοχές επί της ΑΘΗΝΑ). Παράλληλα, έχει κατασχεθεί η οικία «Πρωτοπαπά» στο Κεφαλάρι Κηφισιάς (Πεντέλης 39), το Δικαστήριο μάλιστα έχει προσδιορίσει την αξία του ακινήτου αυτού σε 5.000.000€.

Για την εξασφάλιση της απαίτησης, η Εταιρεία έχει προβεί στις εξής ενέργειες:

- Κατασχέσεις ακινήτων
- Κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών
- Δικαστικές διεκδικήσεις με πελάτες της πρώην ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ που μετά τη θετική τους έκβαση, θα εξασφαλίσουν την είσπραξη της απαίτησης από ΑΘΗΝΑ (ΕΛΠΕ, WalterBau).
- Ανάθεση σε διεθνείς οίκους της διενέργειας ελέγχου σε ευρωπαϊκές χώρες για την εξεύρεση τυχόν «κρυμμένων» κεφαλαίων, προς κατάσχεση.
- Διενέργεια ελέγχου σε Υποθηκοφυλακεία για ύπαρξη ακινήτων
- Ποινικές διώξεις για κατ' εξακολούθηση τέλεση κακουργημάτων (απάτες, υπεξαίρέσεις, κλπ που σχετίζονται με ελλείψεις των καθαρών θέσεων των απορροφηθείσων εταιρειών, οι βασικοί μέτοχοι των οποίων ευθύνονται).

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι τα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στις απαιτήσεις για την παραπάνω δικαστική υπόθεση είναι ανακτήσιμα. Για τις απαιτήσεις αυτές που διεκδικούνται δικαστικά, η διοίκηση δεν μπορεί να εκτιμήσει το χρόνο είσπραξης ωστόσο, οι απαιτήσεις αυτές εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις απομειωμένες κατ' εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Στην τρέχουσα χρήση έγινε πρόσθετη απομείωση ποσού 5 εκ. € ποσό που επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

β) Ποσό € 4.376 χιλ. αφορά απαίτηση από τους μετόχους της απορροφηθείσας εταιρείας ΜΕΤΤΕΜ Α.Ε. στα πλαίσια της εγγυητικής τους ευθύνης. Για την εξασφάλιση των ανωτέρω απαιτήσεων έχει διαταχθεί η συντηρητική κατάσχεση κάθε κινητής και ακίνητης περιουσίας για ποσό € 8.000 χιλ. με την απόφαση 7945/10-10-2003 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Στις 27/2/2008 συζητήθηκε με αντιμωλία αγωγή αποζημιώσεως στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών κατά των παραπάνω προσώπων και εκδόθηκε η απόφαση ΠΠρΑΘ 4335/2008 με την οποία η αγωγή της Εταιρείας έγινε δεκτή.

Είχε δρομολογηθεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του συνόλου της περιουσίας των αντιδίκων, συντηρητικώς κατασχεθείσας ή όχι, (κινητής, ακινήτων, μετοχών και εις χείρας τρίτων), ωστόσο με την ολοκλήρωση του ελέγχου σε διάφορα υποθηκοφυλακεία και σε τράπεζες και σύμφωνα με την εκτίμηση του νομικού συμβούλου της Εταιρείας δεν υπάρχουν επαρκή περιουσιακά στοιχεία για την εξασφάλιση της απαίτησης. Κατόπιν αυτού, η Εταιρεία διέγραψε ολόκληρη την απαίτηση από τα Βιβλία, αλλά θα συνεχίσει τη διαδικασία για ικανοποίηση της απαίτησης.

22. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση βραχυπρόθεσμα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση, βραχυπρόθεσμα				
- Μετοχές Τράπεζας Αττικής	1.189.446	11.443.287	1.189.446	11.443.287
- Μετοχές Τράπεζας Κύπρου	632.169	658.880	172.410	179.695
	1.821.614	12.102.166	1.361.855	11.622.982
β) Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.750.000	-	-	-
	3.571.614	12.102.166	1.361.855	11.622.982

Τα μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αφορούν πάγιο περιουσιακό στοιχείο το οποίο πουλήθηκε εντός του 2017.

Ανάλυση του 22α

ποσά σε €	Αρχική Επένδυση, Ιούνιος 2013	Β' Επένδυση, Δεκέμβριος 2015	Σύνολο
Επένδυση από J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ	5.994.709	12.000.000	17.994.709
<i>Αριθμός Μετοχών</i>	1.015.363	40.000.001	41.015.364
Προσαρμοσμένη Τιμή Κτήσης ανά μετοχή	5,90	0,30	0,44
Καταχώρηση μέσω Αποτελεσμάτων			
Αποτέλεσμα 2013	-1.099.030	0	-1.099.030
Αποτέλεσμα 2014	-3.976.490	0	-3.976.490
Σωρευτικό Αποτέλεσμα έως 31.12.2014	-5.075.520	0	-5.075.520
<i>Εύλογη Αξία 01.01.2015</i>	919.189	0	919.189
Αποτέλεσμα 2015	-635.902	-840.000	-1.475.902
Σωρευτικό Αποτέλεσμα έως 31.12.2015	-5.711.422	-840.000	-6.551.422
<i>Εύλογη Αξία 01.01.2016</i>	283.286	11.160.000	11.443.287
Αποτέλεσμα 2016	-253.841	-10.000.000	-10.253.841
Σωρευτικό Αποτέλεσμα έως 31.12.2016	-5.965.263	-10.840.000	-16.805.263
<i>Εύλογη Αξία 31.12.2016</i>	29.446	1.160.000	1.189.446
Τιμή κλεισίματος μετοχής 31.12.2016			0,029

Στα πλαίσια επένδυσης χαρτοφυλακίου, η Εταιρεία έχει επενδύσει συνολικά το ποσό των €17.994.708,90 σε Μετατρέψιμες Ομολογίες της Τράπεζας Αττικής τον Ιούνιο του 2013 και σε μετοχές της ίδιας τράπεζας τον Δεκέμβριο του 2015. Οι ομολογίες μετατράπηκαν υποχρεωτικά σε ισόποσες μετοχές σε δύο φάσεις, τον Αύγουστο του 2013 και τον Νοέμβριο του 2015, ενώ τον Δεκέμβριο του 2015 πραγματοποιήθηκε σύμπτυξη (reverse split) των μετοχών. Κατά την έναρξη της χρήσης 2016 η Εταιρεία κατείχε 41.015.364 κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας Αττικής. Σύμφωνα με την χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας Αττικής της 31.12.2016, αυτοί οι τίτλοι αποτιμήθηκαν συνολικά σε €1.189.445,56 παρουσιάζοντας υποαξία ύψους €10.253.841,00 έναντι της αποτίμησης της 31.12.2015, η οποία καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα της χρήσης 2016.

Ο Όμιλος μέσω της κοινοπραξίας "Μαρίνα Λεμεσού" κατέχει μετοχές της Τράπεζας Κύπρου από το 2013. Για τις εταιρίες του Ομίλου που συμμετέχουν στην κοινοπραξία, ήτοι η J&P -ΑΒΑΞ ΑΕ κατά 15% και η ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ κατά 40%, το αναλογούν χαρτοφυλάκιο του Ομίλου με τιμή κλεισίματος 31.12.2016 του Χρηματιστηρίου Λευκωσίας αποτιμήθηκε σε €632.168,58, έναντι €658.879,96 με τιμή κλεισίματος 31.12.2015, και η ζημιά ύψους €26.711,38 που προέκυψε από τη διαφορά της αποτίμησης μεταξύ των δύο ημερομηνιών καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα της χρήσης 2016.

23. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο	589.354	764.820	138.842	263.611
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	85.110.036	103.030.055	67.984.073	76.538.985
	85.699.390	103.794.875	68.122.915	76.802.596

24. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	260.180.981	241.683.438	226.140.184	170.604.869
Προκαταβολές Πελατών	129.482.268	103.016.388	117.028.094	83.126.336
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	112.336.784	93.555.133	96.710.275	81.419.664
	502.000.033	438.254.959	439.878.553	335.150.869

ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
0-90 ημ.	228.962.289	174.676.142	199.194.115	109.407.089
91-180 ημ.	76.458.773	53.265.898	72.702.666	46.901.209
181-365 ημ.	122.971.340	127.336.418	100.361.115	97.616.280
366-731 ημ.	19.294.036	28.846.946	19.505.906	39.852.327
>731 ημ.	54.313.596	54.129.555	48.114.751	41.373.964
	502.000.033	438.254.959	439.878.553	335.150.869

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	3.046.660	5.126.250	2.238.587	4.228.933
Μερίσματα πληρωτέα	833	13.541	770	13.478
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	3.469.034	8.034.027
Υποχρεώσεις προς συγγενείς/ συμμετοχικού ενδιαφέροντος	14.599.286	12.319.362	7.843.269	4.719.318
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικά	10.847.227	35.505.720	2.308.000	31.268.172
Πιστωτές διάφοροι	83.842.778	40.590.260	80.850.615	33.155.736
	112.336.784	93.555.133	96.710.275	81.419.664

Το κονδύλιο «Πιστωτές Διάφοροι» στον ισολογισμό 31.12.2016 της Εταιρίας και του Ομίλου περιλαμβάνει ποσό €10.000.000 το οποίο έχει κατατεθεί από βασικό μέτοχο σε τραπεζικό λογαριασμό της Εταιρίας έναντι μελλοντικής αύξησης κεφαλαίου ή έκδοσης μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου ύψους €20 εκατομμυρίων. Το αντίστοιχο ποσό στον ισολογισμό της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την συγκρίσιμη ημερομηνία 31.12.2015 ανερχόταν σε €5.275.000.

25. Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι πληρωτέοι

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	5.442.008	2.230.397	3.503.988	1.234.392
Λοιποί φόροι πληρωτέοι	20.188.160	15.691.073	16.659.431	12.387.352
	25.630.168	17.921.470	20.163.420	13.621.744

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η Εταιρία είχε υπαχθεί σε φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και έλαβε Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη». Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, οι εν λόγω οικονομικές χρήσεις θεωρούνται οριστικές από πλευράς φορολογικού ελέγχου μετά το πέρας δεκαοκτώ μηνών από την υποβολή της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης προς το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι φορολογικοί έλεγχοι των χρήσεων 2014 και 2015 για την Εταιρία και τις θυγατρικές της, επίσης διενεργήθηκαν από Νόμιμους Ελεγκτές βάσει των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4262/2014 και έλαβαν Πιστοποιητικά Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη».

Για τη χρήση 2016 η Εταιρία και οι θυγατρικές της που φορολογούνται στην Ελλάδα, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Νόμιμων Ελεγκτών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν.4446/2016. Ο έλεγχος αυτός για τη χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

26. Τραπεζικός Δανεισμός

Βραχυπρόθεσμος Τραπεζικός δανεισμός

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ομολογιακές δανειακές Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	49.612.500	52.075.000	48.450.000	52.075.000
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις(βλ. Σημ 28	98.364.047	120.370.683	76.087.515	67.398.549
	3.537.620	-	496.226	-
	151.514.167	172.445.683	125.033.741	119.473.549

Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές Δανειακές Υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ομολογιακές Δανειακές Υποχρεώσεις	381.039.636	407.117.258	369.694.636	394.609.758
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις(βλ. Σημ 28)	32.788.654	12.051.198	-	-
	6.658.377	-	818.781	-
	420.486.667	419.168.456	370.513.417	394.609.758

Χρονική Ανάλυση Λήξης Μακροπρόθεσμου Δανεισμού

31/12/2016	Μεταξύ 1 & 2 ετών	Μεταξύ 2 & 5 ετών	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Όμιλος	185.116.667	190.522.941	44.847.059	420.486.667
Εταιρία	183.910.392	174.603.024	12.000.000	370.513.417
31/12/2015	Μεταξύ 1 & 2 ετών	Μεταξύ 2 & 5 ετών	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Όμιλος	50.064.466	342.850.915	26.253.075	419.168.456
Εταιρία	47.725.000	333.884.758	13.000.000	394.609.758

Σύμφωνα με τις απλές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016, η Εταιρεία και ο Όμιλος καλύπτει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες ρευστότητας, κεφαλαιακής επάρκειας και κερδοφορίας όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν μέχρι σήμερα, πλὴν ορισμένων για την τήρηση των οποίων με ημερομηνία μέτρησης την 31/12/2016, χορηγήθηκαν απαλλαγές (waiver) από τους Ομολογιούχους.

Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Επιτοκίου

Μια ανάλυση της ευαισθησίας των δανείων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίου, δείχνει ότι αν τα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου μεταβληθούν κατά ± 100 μονάδες βάσης, το κόστος δανεισμού με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων, θα μεταβληθεί κατά € ± 4.9 εκ. για το έτος 2016 (€ ± 4.9 εκ. για το 2015).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Βραχυπρόθεσμος Τραπεζικός Δανεισμός	151.514.167	172.445.683	125.033.741	119.473.549
Ομολογιακές/Λοιπές Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	420.486.667	419.168.456	370.513.417	394.609.758
Ταμειακά Διαθέσιμα	85.699.390	103.794.875	68.122.915	76.802.596
Καθαρός Δανεισμός	486.301.444	487.819.264	427.424.243	437.280.711

Επίδραση Μεταβολής κατά $\pm 1\%$ στο

EURIBOR

Αποτελέσματα χρήσης	4.863.014	4.878.193	4.274.242	4.372.807
Ίδια κεφάλαια	4.863.014	4.878.193	4.274.242	4.372.807

27. Παράγωγα χρημ/κα στοιχεία παθητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μακροπρόθεσμες υποχρ.-Παράγωγα χρηματ.στοιχεία του παθητικού	1.769.264	1.847.781	-	-
	1.769.264	1.847.781	-	-

Τα Παράγωγα Χρημ/κά στοιχεία Παθητικού αφορούν τη θυγατρική εταιρία ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. Η συγκεκριμένη υποχρέωση αφορά συναλλαγή αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίου ονομαστικής αξίας € 6.225.000 με ημερομηνία 31.12.2016, το οποίο λήγει στις 22.10.2028. Οι τυχόν μεταβολές της αξίας του παραγώγου καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

28. Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις**2016**

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Τρέχουσα υποχρέωση	2.974.891	496.226
Μη τρέχουσα υποχρέωση	<u>7.221.106</u>	<u>818.781</u>
Συνολική υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης	<u>10.195.996</u>	<u>1.315.006</u>

ΟΜΙΛΟΣ**Σύνολο ελάχιστων μελλοντικών
καταβολών μισθωμάτων****Παρούσα αξία των
ελάχιστων
μελλοντικών
καταβολών
μισθωμάτων**

	2016	2016
Όχι πέραν του 1 έτους	3.849.358	3.537.620
Πέραν του 1 έτους και όχι πέραν των 5 ετών	7.454.549	6.658.377
Πέραν των 5 ετών	<u>0</u>	<u>0</u>
	11.303.908	10.195.996
Επιτόκιο	<u>-1.107.911</u>	<u>0</u>
Παρούσα αξία	<u>10.195.996</u>	<u>10.195.996</u>

ΕΤΑΙΡΕΙΑ**Σύνολο ελάχιστων μελλοντικών
καταβολών μισθωμάτων****Παρούσα αξία των
ελάχιστων
μελλοντικών
καταβολών
μισθωμάτων**

	2016	2016
Όχι πέραν του 1 έτους	555.324	496.226
Πέραν του 1 έτους και όχι πέραν των 5 ετών	857.033	818.781
Πέραν των 5 ετών	<u>0</u>	<u>0</u>
	1.412.357	1.315.006
Επιτόκιο	<u>-97.350</u>	<u>0</u>
Παρούσα αξία	<u>1.315.006</u>	<u>1.315.006</u>

Η πολιτική του Ομίλου είναι να μισθώνει τον εξοπλισμό με χρηματοδοτικές μισθώσεις. Ο μέσος χρόνος των μίσθωσης είναι 36 μήνες. Για την περίοδο μέχρι το Δεκεμβρίου 2016 το μέσο πραγματικό επιτόκιο κυμαινόταν στο 5,0%. Τα επιτόκια είναι σταθερά κατά την ημερομηνία των σύμβασης. Όλες οι μισθώσεις συνάπτονται σε μια βάση σταθερών πληρωμών και δεν υπάρχουν συμφωνίες για καταβολές ενδεχόμενων μισθωμάτων. Ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να παρατείνει τις συμβάσεις για ορισμένο χρόνο ή να αγοράσει τον εξοπλισμό αντί τιμήματος που καθορίζεται στην σύμβαση. Όλες οι υποχρεώσεις μισθώσεων είναι εκφρασμένες σε Ευρώ. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου από χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι εξασφαλισμένες για τον εκμισθωτή από την μητρική εταιρεία.

29. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

(ποσά σε €)

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης τους, ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% της αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Τα συγκεκριμένα προγράμματα αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκε από ανεξάρτητη εταιρία αναλογιστών. Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, μετά την υιοθέτηση του αναθεωρημένου ΔΛΠ19, έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά αναγνωρισμένα στη κατάσταση αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.503	1.347.770
Κόστος προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων		-
Κόστος Τόκων	82.274	76.067
Κόστος επιπλέον παροχών	960.044	248.587
Καθαρό έξοδο χρήσης	1.043.821	1.672.424
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	9.138.392	8.583.334
Καταβληθείσες παροχές	(1.615.715)	(1.164.803)
Διακανονισμοί	(4.375.737)	-
Σύνολο εξόδου χρήσης που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.043.821	1.672.424
Ποσό που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	83.650	47.437
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση στο τέλος χρήσης	4.274.411	9.138.392
Μεταβολές παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών		
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την έναρξη της οικονομικής περιόδου)	9.138.392	8.583.334
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης και τροποποιήσεων	1.503	1.347.770
Κόστος Τόκων	82.274	76.067
Καταβληθείσες παροχές	(1.615.715)	(1.164.803)
Διακανονισμοί	(4.375.737)	-
Επιπλέον παροχές (έσοδα/έξοδα)	960.044	248.587
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές περιόδου	83.650	47.437
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την λήξη της οικονομικής περιόδου)	4.274.411	9.138.392

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα ποσά για την εταιρεία που αναγνωρίζονται ως προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών και βασίζονται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη.

	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά αναγνωρισμένα στη κατάσταση αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	-57.995	578.576
Κόστος προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων	-	-
Κόστος Τόκων	57.053	55.291
Κόστος επιπλέον παροχών	878.320	226.139
Καθαρό έξοδο χρήσης	877.378	860.006
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	3.359.426	3.651.870
Καταβληθείσες παροχές	(1.479.510)	(1.019.373)
Σύνολο εξόδου χρήσης που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	877.378	860.006
Ποσό που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	375.903	(133.077)
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση στο τέλος χρήσης	3.133.197	3.359.426
Μεταβολές παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών		
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την έναρξη της οικονομικής χρήσης)	3.359.426	3.651.870
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης και τροποποιήσεων	-57.995	578.576
Κόστος Τόκων	57.053	55.291
Επιπλέον παροχές (έσοδα/έξοδα)	878.320	226.139
Καταβληθείσες παροχές	(1.479.510)	(1.019.373)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές περιόδου	375.903	(133.077)
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την λήξη της οικονομικής χρήσης)	3.133.197	3.359.426

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,5%	2,0%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,5%	1% έως το 2016

MT_EAE2012P (Τ.Τ.Ε., Επιτροπή Πιστωτικών & Ασφαλιστικών Θεμάτων, Συνεδρίαση 49/12.09.2012)

EVK 2000 (Υπ. Απ. Κ3-3974/99)

Κινητικότητα προσωπικού:

Ομάδα Ηλικιών	Οικειοθελής Αποχώρηση	Οικειοθελής Αποχώρηση
Έως 40 ετών	0%	0%
41-55	0%	0%
55 και άνω	0%	0%
Ηλικία κανονικής συνταξιοδότησης	Ασφάλιση στα "Βαρέα": 62 ετών Ασφάλιση στα "Κοινά": 67 ετών	Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ταμείου κύριας ασφάλισης κάθε εργαζομένου και λαμβάνοντας υπόψη τους νόμους 3863/2010 & 4093/2012

30. Λοιπές προβλέψεις και λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Λοιπές προβλέψεις	20.625.746	5.596.116	20.426.243	4.902.331
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.658.881	6.710.528	3.600.175	2.748.848
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις - Προκαταβολές έργων	<u>20.876.962</u>	<u>14.603.341</u>	<u>20.871.962</u>	<u>14.603.341</u>
	<u>49.161.589</u>	<u>26.909.985</u>	<u>44.898.380</u>	<u>22.254.520</u>

Η J&P-ΑΒΑΞ και οι θυγατρικές της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ και ΕΤΕΘ ΑΕ περιελήφθησαν σε αυτεπάγγελτη έρευνα της Επιτροπής σε διαγωνισμό δημοπράτησης δημοσίων έργων υποδομής, για ενδεχόμενη παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Μάιο 2016 επιδόθηκε στις ανωτέρω εταιρείες του Ομίλου μη δεσμευτική Εισηγητική Έκθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και Κλήση για παράσταση ενώπιον της Ολομέλειας της Επιτροπής. Τον Αύγουστο 2016, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ανακοίνωσε την κίνηση της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών και την υπαγωγή των εταιρειών του Ομίλου σε αυτήν. Η εν λόγω διαδικασία διέπεται από το άρθρο 25α του Νόμου 3959/2011 και την υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η κίνηση της Διαδικασίας καθ' αυτή δεν συνεπάγεται παραδοχή συμμετοχής σε παράβαση και ανάληψη ευθύνης για τέτοια παράβαση, η δε επιτυχής ολοκλήρωσή της συνεπάγεται ευεργετικές διατάξεις οικονομικής και άλλης φύσεως. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω Διαδικασία περιβάλλεται από αυστηρές θεσμικές εγγυήσεις εμπιστευτικότητας, των οποίων η παράβαση μπορεί να επισύρει μέχρι και την ανάκληση της όλης Διαδικασίας.

Η Εταιρεία υπέβαλλε Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς τον Μάρτιο 2017 και κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων 2016 τελεί σε αναμονή της τελικής κρίσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού περί αποδοχής της και έκδοσης Απόφασης Διευθέτησης της εν θέματι διαφοράς. Με βάση την εξέλιξη της διαδικασίας, και σε εφαρμογή των οριζόμενων από το ΔΛΠ 37, ο Όμιλος καταχώρησε στις οικονομικές καταστάσεις 31.12.2016 επαρκή πρόβλεψη με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2016. Αν και η τελική έκβαση της Διαδικασίας δεν μπορεί να προεξοφληθεί, εκτιμάται ότι με τα έως σήμερα γνωστά δεδομένα η σχετική επιβάρυνση δεν θα υπερβαίνει το ποσό των €18,3 εκατομμυρίων.

Για τις υφιστάμενες δικαστικές υποθέσεις της εταιρείας, δεν σχηματίστηκε οποιαδήποτε πρόβλεψη στις Οικονομικές Καταστάσεις, επειδή αυτές εκκρεμούν και η τελική έκβαση τους δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο. Δεν εκτιμάται όμως ότι τυχόν επιδικασθέντα ποσά θα μεταβάλουν ουσιωδώς την Καθαρή θέση του Ομίλου.

31. Μετοχικό Κεφάλαιο

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Καταβεβλημένο(77.654.850μτχ. των €0.58)	45.039.813	45.039.813	45.039.813	45.039.813
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	<u>146.676.671</u>	<u>146.676.671</u>	<u>146.676.671</u>	<u>146.676.671</u>
	<u>191.716.484</u>	<u>191.716.484</u>	<u>191.716.484</u>	<u>191.716.484</u>

32. Υπεραξία αναπροσαρμογών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας συμμετ. & λοιπών περιουσ.στοιχείων	<u>6.238.124</u>	<u>6.291.833</u>	<u>2.662.183</u>	<u>2.662.183</u>
	<u>6.238.124</u>	<u>6.291.833</u>	<u>2.662.183</u>	<u>2.662.183</u>

33. Αποθεματικά

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Τακτικό Αποθεματικό	8.098.505	8.055.709	7.876.820	7.876.820
Ειδικά Αποθεματικά	40.210.361	6.975.961	39.088.227	5.802.839
Αποθεματικά αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	(626.940)	(544.998)	(367.268)	(427.367)
Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων	<u>3.051.106</u>	<u>3.261.227</u>	<u>2.119.615</u>	<u>2.329.797</u>
	<u>50.733.032</u>	<u>17.747.899</u>	<u>48.717.393</u>	<u>15.582.089</u>

34. Αποθεματικά Χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αποθεματικά Εύλογης Αξίας	<u>31.656.077</u>	<u>45.747.934</u>	<u>148.458.110</u>	<u>173.878.205</u>
	<u>31.656.077</u>	<u>45.747.934</u>	<u>148.458.110</u>	<u>173.878.205</u>

35. Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών

	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u> <u>31.12.2016</u>	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u> <u>31.12.2015</u>
Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	4.974.495	5.162.095
	<u>4.974.495</u>	<u>5.162.095</u>

Τα αποθεματικά αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών (cashflow hedging) αφορούν τα κάτωθι αυτοχρηματοδοτούμενα έργα:

	<u>Αναλογία</u> <u>Ομίλου</u>	<u>Αναλογία</u> <u>Ομίλου</u>
Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.	(4.901.145)	(5.088.745)
Λοιπά	(73.350)	(73.350)
	<u>(4.974.495)</u>	<u>(5.162.095)</u>

Ο Όμιλος κατά περίπτωση κάνει χρήση σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων κατόπιν συνεργασίας με τον τραπεζικό τομέα προκειμένου να αντισταθμίσει την ταμειακή ροή κυρίως σε συγκεκριμένες επενδύσεις σε αυτοχρηματοδοτούμενα έργα. Το μέρος της αντιστάθμισης των ταμιακών ροών αυτών των επενδύσεων που ήταν άκρως αποτελεσματικό καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολής των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιρειών παραχώρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα των εταιριών. Επομένως ο Όμιλος στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί το μερίδιό του αντίστοιχα με το πώς έχει καταχωρηθεί στις συνδεδεμένες εταιρείες, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 28.

36. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u> <u>31.12.2016</u>	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u> <u>31.12.2015</u>
Υπόλοιπο έναρξης 1/1	(1.055.778)	616.339
Προσθήκες / (Μειώσεις)	642.789	3.216.870
Κίνηση περιόδου	(562.994)	(4.888.987)
	<u>(975.984)</u>	<u>(1.055.778)</u>

37. Πληροφοριακοί λογαριασμοί

	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u> <u>31.12.2016</u>	<u>ΕΤΑΙΡΙΑ</u> <u>31.12.2016</u>
Εγγυητικές	703.641.906	478.440.109
Λοιποί λογ/σμοί τάξεως	26.138.516	5.115.473
	<u>729.780.422</u>	<u>483.555.582</u>

38. Εμπράγματα Βάρη

Επί των ακινήτων της Εταιρίας υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 3.973 χιλ.ευρώ καθώς και επί των ακινήτων του Ομίλου υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 47.127 χιλ.ευρώ προς εξασφάλιση απαιτήσεων Ομολογιούχων Τραπεζών για την έκδοση ομολογιακών δανείων. Επίσης για τον ίδιο λόγο έχουν ενεχυριασθεί υφιστάμενες απαιτήσεις κρατήσεων καλής εκτέλεσης, μελλοντικές απαιτήσεις από την εκτέλεση έργων καθώς και επίδικες υφιστάμενες απαιτήσεις.

39. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ο Όμιλος ελέγχεται από την εταιρία J&P-ΑΒΑΞ. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα με αυτά νομικά πρόσωπα κατέχουν περίπου το 76% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, χωρίς ουσιαστική μεταβολή έναντι του προηγούμενου έτους, ενώ το υπόλοιπο περίπου 24% των μετοχών κατέχεται από το κοινό. Διάφορες συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται από την Εταιρία και τις θυγατρικές της κατά τη διάρκεια του έτους. Οι πωλήσεις και αγορές από και προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις γίνονται με τις πραγματικές τιμές που ισχύουν στην αγορά.

Τα υπόλοιπα των λογαριασμών που εμφανίζονται στο τέλος της χρήσης δεν έχουν καλυφθεί με εγγυήσεις και η τακτοποίησή τους γίνεται ταμιακά. Για τις χρήσεις 2016 και 2015 ο Όμιλος δεν καταχώρησε πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, καθώς μέχρι σήμερα η πορεία των πληρωμών ήταν χωρίς προβλήματα. Οι συναλλαγές μεταξύ των εταιριών που ανήκουν στον Όμιλο (ενδο-ομιλικές) απαλείφονται κατά την ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεών τους.

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του έτους:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2016

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΤΕ		59	174	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	882		28	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.037		124	700
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	189		38	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				143
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	1.101		502	105
SALONICA PARK Α.Ε.	1		14	
POLISPARK Α.Ε.	2		24	
VOLTERRA Α.Ε.	80		52	246
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	28		110	
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			2	
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.			2	
5N Α.Ε.			129	
SC ORIOL REAL ESTATE SRL			903	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63
STARWARE ENTERPRISES LTD			5.036	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ (O) LTD				1
D S ΙΩΑΝΝΟΥ INVESTMENTS LTD				10.000
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	1		260	
LIMASSOL MARINA LTD	76		921	
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		2.841	21	686
	3.419	2.900	8.620	11.943

Εταιρία

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΕΤΕΘ Α.Ε.	433	488	20	2.456
TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	1	489	1.218	1.426
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε.			4	12
ΠΡΟΕΤ Α.Ε.	15	580	308	64
J&P DEVELOPMENT Α.Ε.	45		820	3
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	18.466		15.336	25
E-CONSTRUCTION Α.Ε.			212	112
MONDO TRAVEL Α.Ε.	58		123	172
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	22.153	995	8.146	1.291
MARINA ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	580		512	
J&P ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ			2	20
J&P-AVAX INTERNATIONAL LTD		4.335		
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	882		28	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.037		124	700
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	147		24	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				143
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	683		462	105
SALONICA PARK Α.Ε.	1		8	
POLISPARK Α.Ε.	2		24	
VOLTERRA Α.Ε.	80		52	246
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	28		110	
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			2	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P(O) -J&P-AVAX J/V - QATAR				13.000
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
J/V J&P-AVAX - J&P-PARASKEVAIDES OV.LTD (JORDAN)			15.687	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ (O) LTD				1
LIMASSOL MARINA LTD			32	
D S ΙΩΑΝΝΟΥ INVESTMENTS LTD				10.000
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	12.435		14.938	2.432
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		1.081		182
	57.068	7.969	58.472	32.451

39α. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2015
(ποσά σε χιλιάδες €)
Όμιλος

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΤΕ			129	
ΕΛΙΞ ΑΤΕ			8	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	2.010		22	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.308		57	496
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε.	117		49	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				254
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	1.905		398	857
SALONICA PARK Α.Ε.	5		12	
POLISPARK Α.Ε.	2		22	
VOLTERRA Α.Ε.	59		14	407
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	235		76	
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε.			1	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			1	
5N Α.Ε.			131	
3G Α.Ε.			15	
ORIOΛ REAL ESTATES SRL			890	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (UK) LTD LONDON				31
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63
STARWARE ENTERPRISES LTD			4.964	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ (O) LTD				1
D S ΙΩΑΝΝΟΥ INVESTMENTS LTD				5.275
ΒΑΚΩΝ Α.Κ.Τ.ΚΤ. & ΤΕ			432	
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	91		162	
LEMESOS MARINA LTD	77		848	
ATHENA EMIRATES LLC				181
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		2.802	21	911
	5.830	2.802	8.533	8.475

Εταιρία

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΕΤΕΘ Α.Ε.	248	402	1.798	2.953
TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	129	413	1.554	1.400
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε.			4	11
ΠΡΟΕΤ Α.Ε.	17	713	56	87
J&P DEVELOPMENT Α.Ε.	44		772	3
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	4.477		32.953	57
E-CONSTRUCTION Α.Ε.	10	60	212	168
MONDO TRAVEL Α.Ε.	10	166	51	69
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	13.310		10.289	3.265
MARINA ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	167		21	
J&P-ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	2		2	20
ΕΡΓΟΝΕΤ Α.Ε.	82			
ΕΛΙΞ Α.Ε.			8	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	1.929		22	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.204			496
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε.	200		32	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				254
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	1.490		347	857
SALONICA PARK Α.Ε.	5		7	
POLISPARK Α.Ε.	2		22	
VOLTERRA Α.Ε.	59		14	407
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	235		76	
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε.			1	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			1	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P(O) -J&P-AVAX J/V - QATAR			63	13.119
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
J/V J&P-AVAX - J&PARASKEVAIDES OV.LTD (JORDAN)			8	139
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (UK) LTD LONDON				31
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ (O) LTD				1
LEMESOS MARINA LTD			35	
D S ΙΩΑΝΝΟΥ INVESTMENTS LTD				5.275
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΣ	5.772		41.609	2.980
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		900		313
	29.413	2.654	90.238	31.968

40.Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

Παρακάτω παρουσιάζεται μία σύγκριση ανά κατηγορία των λογιστικών και εύλογων αξιών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας, τα οποία απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου

31.12.2016 (ποσά σε € '000)

Στοιχεία Ενεργητικού	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		Ιεραρχία Εύλογης Αξίας
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία (Οικόπεδα / Κτίρια)	37.592	45.843	25.073	23.986	2
Επενδύσεις σε Ακίνητα	10.071	14.534	709	1.272	2
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Μακροπρόθεσμα)	79.557	106.815	235.629	415.402	3
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (Μακροπρόθεσμα)	44.952	44.952	0	0	3
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Βραχυπρόθεσμα)	24.197	3.572	19.209	1.362	1
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	420.487	420.487	370.513	370.513	2
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	151.514	151.514	125.034	125.034	2
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	5.828	1.769	0	0	1

31.12.2015 (ποσά σε € '000)

Στοιχεία Ενεργητικού	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		Ιεραρχία Εύλογης Αξίας
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία (Οικόπεδα / Κτίρια)	39.417	50.011	26.110	24.379	2
Επενδύσεις σε Ακίνητα	11.779	18.980	725	1.272	2
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Μακροπρόθεσμα)	72.916	134.344	226.890	456.787	3
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (Μακροπρόθεσμα)	18.430	18.430	0	0	3
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Βραχυπρόθεσμα)	22.447	12.102	19.209	11.623	1
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	419.618	419.618	394.610	394.610	2
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	172.446	172.446	119.474	119.474	2
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	6.225	1.848	0	0	1

Η διοίκηση εκτίμησε ότι τα ταμειακά διαθέσιμα και οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, οι πελάτες, οι προμηθευτές και οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προσεγγίζουν τη λογιστική τους αξία, κυρίως λόγω των βραχυπρόθεσμων λήξεών τους.

Ιεραρχία Εύλογης Αξίας

Ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων ανά μέθοδο αποτίμησης:

Επίπεδο 1: με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: με βάση τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες όλα τα δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία είναι ορατά, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ενώ περιλαμβάνει και τεχνικές αποτίμησης με διαπραγματεύσιμες τιμές σε λιγότερο ενεργές αγορές για όμοια ή παρόμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 3: με βάση τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε εμφανή δεδομένα της αγοράς.

Η Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αποτελείται από την αξία στην οποία το μέσο θα μπορούσε να διαπραγματευθεί σε μία τρέχουσα συναλλαγή μεταξύ συναινούντων μερών, διαφορετική από μία αναγκαστική εκκαθάριση ή πώληση. Οι παρακάτω μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των εύλογων αξιών:

Για το 2016, τα ακίνητα προς επένδυση και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία (οικόπεδα / κτίρια) είχαν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως εκτιμήθηκε από τη Διοίκηση. Για το 2015, τα ακίνητα προς επένδυση και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία (οικόπεδα / κτίρια) έχουν αποτιμηθεί στην πλειονότητά τους από ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία (Μακροπρόθεσμα και Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού - Μακροπρόθεσμα) του επιπέδου 3 αφορούν κυρίως επενδύσεις σε εταιρίες παραχώρησης. Η αποτίμηση των πιο σημαντικών εταιριών παραχώρησης πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές. Βασίστηκαν σε στοιχεία από χρηματοοικονομικά μοντέλα, εγκεκριμένων από τις εταιρείες παραχώρησης και τις τράπεζες χρηματοδότησης. Ο συντελεστής προεξόφλησης για το 2016 κυμαίνεται μεταξύ του 6% και του 7.3%, αναλογικά του σταδίου ολοκλήρωσης και του βαθμού ωρίμανσης του εκάστοτε έργου παραχώρησης, και αναλογικά του συνολικού κινδύνου που εκτιμήθηκε σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση μέσω αποτελεσμάτων, η εκτίμηση γίνεται σε τρέχουσες τιμές επειδή είναι εισηγμένα και διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές της Ελλάδος και του εξωτερικού

Ο μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Επιπέδου 2 αξιολογείται από τον Όμιλο και την Εταιρία με βάση παραμέτρους όπως επιτόκια, ειδικούς παράγοντες κινδύνου της χώρας ή τρέχουσες τιμές κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του επιπέδου 2 αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps). Ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους και παραδοχές, οι οποίες βασίζονται στις συνθήκες αγοράς που επικρατούν σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Τα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων επιμετρούνται σε εύλογη αξία χρησιμοποιώντας προθεσμιακά επιτόκια που προέρχονται από παρατηρήσιμες καμπύλες απόδοσης.

41. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι εκτεθειμένες στους ακόλουθους χρηματοοικονομικούς κινδύνους:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Μεταβολής Τιμών
- Επιτοκιακός Κίνδυνος
- Συναλλαγματικός κίνδυνος
- Λοιποί κίνδυνοι από αποτίμηση με τρέχουσες τιμές, και
- Κίνδυνος Ρευστότητας,

Όπως και άλλες επιχειρήσεις, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων. Κατωτέρω περιγράφεται ο στόχος, οι πολιτικές και οι διαδικασίες του Ομίλου για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για να τους επιμετρήσει. Περαιτέρω ποσοτική πληροφόρηση σχετικά με αυτούς τους κινδύνους παρουσιάζεται σε διάφορα σημεία στις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, δεν έχουν επέλθει σημαντικές μεταβολές στην έκθεση του Ομίλου σε κινδύνους από χρηματοοικονομικά εργαλεία, τους στόχους τους Ομίλου, τις πολιτικές του και τις διαδικασίες για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων ή τις μεθόδους επιμέτρησής τους.

(i) Κύρια χρηματοοικονομικά εργαλεία

Τα κύρια χρηματοοικονομικά εργαλεία τα οποία χρησιμοποιεί ο όμιλος, εκ των οποίων προκύπτει χρηματοοικονομικός κίνδυνος, είναι τα εξής:

- Απαιτήσεις από Πελάτες
- Μετρητά και ισοδύναμα
- Επενδύσεις σε εισηγμένες και μη εισηγμένες μετοχικές αξίες
- Υποχρεώσεις προς Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
- Αλληλόχρεοι τραπεζών
- Τραπεζικά Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου
- Τραπεζικά Δάνεια σταθερού επιτοκίου
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων.

(ii) Χρηματοοικονομικά εργαλεία ανά κατηγορία

Για τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις ανά κατηγορία, βλέπε Σημείωση 40.

(iii) Χρηματοοικονομικά εργαλεία μή επιμετρούμενα σε Εύλογη Αξία

Τα χρηματοοικονομικά εργαλεία τα οποία δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους περιλαμβάνουν τα μετρητά και τα ισοδύναμα, τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις προς προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, και τα δάνεια.

Λόγω της βραχυπρόθεσμης φύσης τους, η λογιστική αξία των μετρητών και των ισοδύναμων, των απαιτήσεων από πελάτες και των λοιπών απαιτήσεων, των υποχρεώσεων προς προμηθευτές και των λοιπών υποχρεώσεων, προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

(iv) Χρηματοοικονομικά εργαλεία επιμετρούμενα σε Εύλογη Αξία

Η ιεραρχία της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών εργαλείων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία παρατίθεται στη Σημείωση 40. Σημειώνεται ότι δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ διαφορετικών επιπέδων κατά την τρέχουσα χρήση, και επίσης δεν υπήρξαν μεταβολές στις τεχνικές αποτίμησης κατά την τρέχουσα χρήση.

Για την συμφωνία της εύλογης αξίας στην αρχή και το κλείσιμο της περιόδου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του επιπέδου 3, και για την ανάλυση ευαισθησίας σε μία λογική μεταβολή ($\pm 1\%$) του συντελεστή προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του επιπέδου 3, βλέπε Σημείωση 15.

Γενικοί στόχοι, πολιτικές και διαδικασίες

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** φέρει την συνολική ευθύνη για το προσδιορισμό των στόχων και των πολιτικών της διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου, και έχει εξουσιοδοτήσει την **Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** να σχεδιάζει και να εφαρμόζει τις διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν την αποτελεσματική επίτευξη αυτών των στόχων και των πολιτικών, αν και διατηρεί την απώτερη ευθύνη για αυτά τα ζητήματα. Το **Διοικητικό Συμβούλιο** λαμβάνει μηνιαίες και τριμηνιαίες αναφορές, μέσω των οποίων ελέγχει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, καθώς και την καταλληλότητα και την διαχείριση των στόχων και των πολιτικών που έχει θέσει. Οι **εσωτερικοί ελεγκτές** του **Ομίλου** επίσης επισκοπούν τις πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, και υποβάλλουν τα ευρήματά τους στην **Επιτροπή Ελέγχου**.

Ο ευρύτερος σκοπός του Διοικητικού Συμβουλίου δια μέσου της **Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** είναι να εισάγει πολιτικές οι οποίες επιδιώκουν την μείωση του κινδύνου στο μέγιστο δυνατό βαθμό χωρίς να επηρεάζουν υπερβολικά την ανταγωνιστικότητα και την ευελιξία του Ομίλου. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με αυτές τις πολιτικές παρατίθενται κατωτέρω:

Πιστωτικός Κίνδυνος

Η **Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** έχει υιοθετήσει μία πιστωτική πολιτική σύμφωνα με την οποία κάθε νέος πελάτης εξετάζεται ατομικά ως προς την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προσφέρει επισήμως τους τυποποιημένους όρους και συνθήκες πληρωμής και παράδοσης. Όσον αφορά στα δημόσια έργα, μέχρι να επέλθουν βελτιώσεις στο οικονομικό περιβάλλον, πολιτική του Ομίλου είναι να συμμετάσχει μόνο σε διαγωνισμούς όπου η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μετρητά και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις

Η **Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** δια μέσου της **Χρηματοοικονομικής Λειτουργίας** της παρακολουθεί τις πιστωτικές αξιολογήσεις των αντισυμβαλλομένων της, και έτσι κατά το κλείσιμο χρήσεων δεν αναμένει ζημιές από αθέτηση υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων.

Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τη χρήση έντοκων, διαπραγματεύσιμων και συναλλαγματικών χρηματοοικονομικών εργαλείων από τον Όμιλο. Ο κίνδυνος αυτός αφορά στον ενδεχόμενο διακυμάνσεων της εύλογης αξίας των μελλοντικών ταμειακών εισροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω μεταβολών στα επιτόκια (επιτοκιακός κίνδυνος), στις συναλλαγματικές ισοτιμίες (συναλλαγματικός κίνδυνος) ή σε άλλους παράγοντες της αγοράς (λοιποί κίνδυνοι από αποτίμηση με τρέχουσες τιμές).

Επιτοκιακός Κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε επιτοκιακό κίνδυνο από τον μακροπρόθεσμο δανεισμό με κυμαινόμενα επιτόκια (Euribor). Για την ανάλυση ευαισθησίας σε μία λογική μεταβολή ($\pm 1\%$) του επιτοκίου των δανείων, βλέπε Σημείωση 26.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Βλέπε Σημείωση 9γ.

Λοιποί Κίνδυνοι από Αποτίμηση με Τρέχουσες Τιμές

Ο Όμιλος έχει πραγματοποιήσει μερικές στρατηγικές επενδύσεις στο εξωτερικό μέσω των υποκαταστημάτων του, ή στρατηγικές μετοχικές θέσεις σε άλλες εταιρίες στο εξωτερικό προκειμένου να διευρύνει τις δραστηριότητές του και να διασπείρει τους σχετικούς κινδύνους. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου εκτιμά ότι η έκθεση στον κίνδυνο είναι αποδεκτή με βάση τα δεδομένα του Ομίλου.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Πολιτική του Ομίλου είναι η ανά πάσα χρονική στιγμή εξασφάλιση ταμειακής επάρκειας για την κάλυψη των υποχρεώσεων που προκύπτουν. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρεί επαρκές υπόλοιπο σε μετρητά (ή σε συμφωνηθείσα πιστωτική γραμμή) ώστε να καλύπτει τις αναμενόμενες υποχρεώσεις αναλυτικά για περίοδο ενός μηνός. Η Οικονομική Διεύθυνση ετοιμάζει αναλυτικό μηνιαίο και συνοπτικό 12μηνιο ταμειακό προγραμματισμό, καθώς επίσης και αναθεωρημένο σε τριμηνιαία βάση συνοπτικό 5ετή προϋπολογισμό και κατάσταση ταμειακών ροών.

42. Διακοπείσες δραστηριότητες

Επενδύσεις / Διακοπείσες Δραστηριότητες

Στις 30/6/2016 η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ προέβη στη μεταβίβαση όλων των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος της στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd έναντι τιμήματος ενός δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για την εξυγίανση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, αλλά και του Ομίλου της μητρικής J&P ΑΒΑΞ καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή αποτελούσαν την βασική πηγή ζημιών τα τελευταία χρόνια.

Τα καθαρά αποτελέσματα της θυγατρικής εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ και κατά συνέπεια του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ από διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο 1/1-31/12/2016 και για τη συγκριτική περίοδο 1/1-31/12/2015 αναλύονται ως εξής:

	<u>1/1-31/12/2016</u>	<u>1/1-31/12/2015</u>
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	-	44.086.740
Κόστος πωλήσεων	<u>(34.197.283)</u>	<u>(70.819.589)</u>
Μικτό Κέρδος	(34.197.283)	(26.732.849)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης	43.652.771	(259.272)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	<u>(421.348)</u>	<u>(4.994.269)</u>
Αποτελέσματα προ φόρων, Χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	9.034.140	(31.986.390)
Χρηματοοικονομικό Κόστος	<u>(555.976)</u>	<u>(342.087)</u>
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	8.478.164	(32.328.477)
Φόρος εισοδήματος	<u>-</u>	<u>-</u>
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	8.478.164	(32.328.477)

Το αποτέλεσμα της ως άνω πώλησης ουσιαστικά αφορά στην απαλλαγή από εξόφληση των καθαρών υποχρεώσεων (δηλ.οι υποχρεώσεις υπερβαίνουν το ενεργητικό) του υποκαταστήματος λόγω της ανάληψής τους από τον αγοραστή και ανέρχεται:

(ποσά σε χιλ.ευρώ)

Αποτέλεσμα πώλησης	49.254
Ζημία περιόδου 1/1-30/06/2016	<u>40.776</u>
Καθαρό αποτέλεσμα	8.478

Από τη συγκεκριμένη αγοραπωλησία δεν υπήρξε καμία επίπτωση στη μητρική εταιρία J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.

43. Σημαντικά Γεγονότα

Ανάληψη Νέων Έργων

Στο χαρτοφυλάκιο έργων του Ομίλου προστέθηκαν ορισμένα μεγάλα έργα σε Ελλάδα και εξωτερικό, καθώς και αρκετά έργα χαμηλής αξίας, συμπληρωματικές συμβάσεις και συμφωνίες παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση έργων κατά τη διάρκεια του 2016, το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υπογεγραμμένων έργων του Ομίλου στα τέλη του 2016 ανερχόταν σε €2,0 δις περίπου, σχεδόν αμετάβλητο έναντι της προηγούμενης χρονιάς.

Ενδεικτικά, μερικά από τα μεγάλα έργα που αναλήφθηκαν το 2016 είναι τα εξής

- *Ενεργειακό έργο στο Ιράκ* : Η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση αξίας περίπου \$400 εκατομμυρίων με τον ιδιωτικό όμιλο Mass Global Holdings για τη μελέτη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία ενός σταθμού ενέργειας ισχύος 1.500 MW στα περίχωρα της Βαγδάτης στο Ιράκ. Το έργο είναι στρατηγικής σημασίας και αποτελεί το μεγαλύτερο ενεργειακό έργο που ανατέθηκε ποτέ σε εταιρεία Ελληνικών συμφερόντων. Η συνολική αξία του έργου, μαζί με τον τεχνικό εξοπλισμό που θα αγοραστεί απ' ευθείας από τον ιδιοκτήτη και θα εγκατασταθεί και θα τεθεί σε λειτουργία από την J&P-ΑΒΑΞ, είναι της τάξης του ενός δις δολαρίων.

- *Ανάληψη Κοινοπρακτικής Σύμβασης για τον αγωγό TAP* : Σε κοινοπραξία με την Ιταλική εταιρεία Bonatti SpA, η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την «Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου / Trans Adriatic Pipeline (TAP AG)» για τη μελέτη & κατασκευή (EPC) χερσαίου αγωγού φυσικού αερίου μήκους περίπου 360 χιλιομέτρων στη βόρεια Ελλάδα. Ο αγωγός TAP αποτελεί το Ευρωπαϊκό σκέλος του αποκαλούμενου «Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που περιλαμβάνει τον αγωγό φυσικού αερίου Ανατολίας (TANAP) στην Τουρκία, και τον Αγωγό Νότιου Καυκάσου (SCPX) στο Αζερμπαϊτζάν και τη Γεωργία.

- Αναθεώρηση Εργολαβικού τιμήματος για οδικές παραχωρήσεις : Το Ελληνικό Δημόσιο συμφώνησε με τους παραχωρησιούχους στα μεγάλα οδικά έργα της Ολυμπίας Οδού και του Μορέα στα οποία συμμετέχει ο Όμιλος J&P-ΑΒΑΞ, σχετικά με τον προσδιορισμό νέων χρόνων παράδοσης των έργων εντός του 2017 και την αναθεώρηση του εργολαβικού τιμήματος λόγω πρόσθετων αμοιβών και διευθέτησης οικονομικών εκκρεμοτήτων

Πώληση δραστηριοτήτων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ

Η θυγατρική ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ συμφώνησε με τον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd τη μεταβίβαση από 30.06.2016 όλων των δραστηριοτήτων της στην περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, συμπεριλαμβανομένου όλου του ενεργητικού, παθητικού, καθώς και των έργων υπό εξέλιξη και διεκδίκηση. Το τίμημα καθορίστηκε βάσει αποτίμησης που διενήργησε ελεγκτική εταιρεία για τον καθορισμό του εύλογου τιμήματος των προς μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Η συναλλαγή εξυγίαινε τον ισολογισμό και βελτίωσε σημαντικά τα ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα της J&P-ΑΒΑΞ, καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων αποτελούσαν την βασική πηγή των ζημιών της τα τελευταία χρόνια.

Απομείωση Αξίας Συμμετοχών

Στον ισολογισμό 31.12.2016 της Εταιρείας περιλαμβάνεται απομείωση αξίας συμμετοχών θυγατρικών και λοιπών συμμετοχών συνολικού ύψους €47,6 εκ. Σε επίπεδο Ομίλου, το αντίστοιχο κονδύλι απομείωσης ανέρχεται σε €28,8 εκ

Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ

Στις 28.03.2016 αποφασίσθηκε από την Εκτακτη Γενική Συνέλευση της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ μία σειρά μετοχικών μεταβολών, με σκοπό την ενίσχυση της μετοχικής της διάρθρωσης. Ειδικότερα αποφασίστηκε:

- αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής της Εταιρείας από €0,80 σε €8,00 με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των μετοχών της (reverse split) από 134.652.904 σε 13.465.290, με αναλογία 1 νέας μετοχής για κάθε 10 παλαιές

- μείωση του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από €8,00 σε €0,30 προς απόσβεση λογιστικών ζημιών ύψους €103.682.736

- αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €30 εκατομμύρια με κεφαλαιοποίηση ισόποσων υποχρεώσεων προς τον βασικό πιστωτή και μέτοχο J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ

Εντός του 2016, ολοκληρώθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για τη διαγραφή λογιστικών ζημιών και το reverse split των μετοχών, ενώ το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει επίσης εγκρίνει την αύξηση κεφαλαίου, κατόπιν της οποίας το ποσοστό συμμετοχής της J&P-ΑΒΑΞ στην ΑΘΗΝΑ αυξήθηκε από 92,90% σε 99,16%. Το σχετικό ενημερωτικό δελτίο για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των νέων μετοχών που εκδόθηκαν έχει κατατεθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις αρχές του 2017 και εκκρεμεί η έγκρισή του, με το περιεχόμενό του να τελεί υπό διαμόρφωση σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

44. Μεταγενέστερα Γεγονότα

Αυτεπάγγελτη Έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η J&P-ABAΞ και οι θυγατρικές της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ και ΕΤΕΘ ΑΕ περιελήφθησαν σε αυτεπάγγελτη έρευνα της Επιτροπής σε διαγωνισμούς δημοπράτησης δημοσίων έργων υποδομής, για ενδεχόμενη παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Μάιο 2016 επιδόθηκε στις ανωτέρω εταιρίες του Ομίλου μη δεσμευτική Εισηγητική Έκθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και Κλήση για παράσταση ενώπιον της Ολομέλειας της Επιτροπής. Τον Αύγουστο 2016, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ανακοίνωσε την κίνηση της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών και την υπαγωγή των εταιριών του Ομίλου σ' αυτήν. Η εν λόγω διαδικασία διέπεται από το άρθρο 25α του Νόμου 3959/2011 και την υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η κίνηση της Διαδικασίας καθ' αυτή δεν συνεπάγεται παραδοχή συμμετοχής σε παράβαση και ανάληψη ευθύνης για τέτοια παράβαση, η δε επιτυχής ολοκλήρωσή της συνεπάγεται ευεργετικές διατάξεις οικονομικής και άλλης φύσεως. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω Διαδικασία περιβάλλεται από αυστηρές θεσμικές εγγυήσεις εμπιστευτικότητας, των οποίων η παράβαση μπορεί να επισύρει μέχρι και την ανάκληση της όλης Διαδικασίας.

Η Εταιρεία υπέβαλλε Δήλωση Διευθέτησης Διαφοράς τον Μάρτιο 2017 και κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων 2016 τελεί σε αναμονή της τελικής κρίσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού περί αποδοχής της και έκδοση Απόφασης Διευθέτησης της εν θέματι διαφοράς. Με βάση την εξέλιξη της διαδικασίας, και σε εφαρμογή των οριζόμενων από το ΔΛΠ 37, ο Όμιλος καταχώρησε στις οικονομικές καταστάσεις 31.12.2016 επαρκή πρόβλεψη με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2016. Αν και η τελική έκβαση της Διαδικασίας δεν μπορεί να προεξοφληθεί, εκτιμάται ότι με τα έως σήμερα γνωστά δεδομένα η σχετική επιβάρυνση δεν θα υπερβαίνει το ποσό των €18,3 εκατομμυρίων.

Εξαγορά συμμετοχής της Sorgenia στη Volterra

Στις αρχές του 2017 πραγματοποιήθηκε από την J&P-ABAΞ η εξαγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας Volterra, μερίδιο το οποίο κατείχε ο Όμιλος Sorgenia, ανεβάζοντας έτσι το ποσοστό συμμετοχής της στο 100%.

Έναρξη διαδικασίας απορρόφησης θυγατρικών από την Εταιρεία

Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιριών «J&P-ABAΞ ΑΕ», «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ», εκ των οποίων η δεύτερη και τρίτη είναι 100% θυγατρικές της πρώτης, αποφάσισαν την έναρξη της διαδικασίας συγχώνευσης δι' απορρόφησης των εταιριών «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ» από την εταιρεία «J&P-ABAΞ ΑΕ». Η συγχώνευση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 78 του κ.ν. 2190/1920, το άρθρο 54 του Ν.4172/2013 και το άρθρο 61 του Ν.4438/2016, τελώντας υπό την αίρεση έγκρισης των αρμόδιων αρχών. Ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού ορίσθηκε η 31.12.2016. Η σκοπούμενη συγχώνευση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στα οικονομικά μεγέθη της εισηγμένης Εταιρείας J&P-ABAΞ ΑΕ.

45. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπραξίες που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

(β) Για τις ελεγμένες και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις υπάρχει σχετική σημείωση (Γ1) στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ-ΕΜΠΟΡΙΚΗ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ-ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
Αμαρουσίου-Χαλανδρίου 16 Μαρούσι - Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. 913601000 (Πρώην Αρ.Μ.Α.Ε. 14303/06/Β/86/26)

Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε. και του ΟΜΙΛΟΥ J&P - ΑΒΑΞ. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η Έκθεση Ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Αρμόδια Υπηρεσία: Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης Δ/νση Εταιριών & Γ.Ε.ΜΗ.
Διεύθυνση Διαδικτύου: www.jp-avax.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:
Πρόεδρος: Χρήστος Ιωάννου
Αναπληρωτής Πρόεδρος & Εντεταλμένος Σύμβουλος: Κων/νος Κουβαράς
Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος: Κων/νος Μιτζάλης
Εντεταλμένοι Σύμβουλοι: Κων/νος Λυσσαρίδης, Αθηνά Ηλιάδη
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι: Ευθύβουλος Παρασκευαϊδής, Λεώνη Παρασκευαϊδου-Μαυρονικόλα, Ιωάννης Πιστιόλης
Ανεξάρτητοι και μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι: Αλέξιος Σωτηρακόπουλος, David Watson

Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων 28 Απριλίου 2017

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής: Δημήτριος Β. Σπυράκης - Α.Μ. ΣΟΕΛ 34191
Ελεγκτική Εταιρεία: BDO Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. (Α.Μ. ΣΟΕΛ 173)
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου Ελεγκτών: Γνώμη χωρίς επιφύλαξη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	94.553	98.743	53.555	49.134
Επενδύσεις σε ακίνητα	14.534	18.980	1.272	1.272
Αυλα περιουσιακά στοιχεία	5.574	5.757	111	56
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για πώληση	106.815	134.344	415.402	456.787
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	319.294	273.391	176.370	151.726
Αποθέματα	33.333	36.797	19.241	20.444
Απαιτήσεις από πελάτες	468.978	462.770	389.709	343.441
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	176.184	176.449	202.087	195.902
Ταμειακά διαθέσιμα	85.699	103.795	68.123	76.893
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.304.964	1.311.026	1.325.870	1.295.565
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Όνομαστικό μετοχικό Κεφάλαιο (77.654.850 μχ.των ευρώ 0,58)	45.040	45.040	45.040	45.040
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	146.677	146.677	146.677	146.677
Λοιπά στοιχεία ιδίων Κεφαλαίων	(74.966)	(13.248)	61.318	138.059
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων μετόχων εταιρίας (α)	116.751	178.469	253.035	329.775
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	(976)	(1.056)	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ) = (α)+(β)	115.775	177.413	253.035	329.775
Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές δανειακές υποχρεώσεις	420.487	419.168	370.513	394.610
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	89.559	85.822	102.934	102.934
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	151.514	172.446	125.034	119.474
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	527.630	456.176	460.042	348.773
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	1.189.190	1.133.613	1.072.835	965.790
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ)+(δ)	1.304.964	1.311.026	1.325.870	1.295.565

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Κύκλος εργασιών	541.189	456.198	472.199	380.324
Κόστος Πωλήσεων	(510.687)	(387.927)	(433.876)	(320.035)
Μικτό κέρδος/ (Ζημιά)	30.502	68.271	38.324	60.289
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	(2.685)	1.093	(3.065)	(768)
Κέρδος/ (Απομειώσεις) στοιχείων ενεργητικού/προβλέψεις	(59.266)	(14.801)	(70.076)	(69.287)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(20.550)	(25.708)	(12.831)	(17.812)
Έξοδα διαθέσεως	(4.541)	(6.074)	(3.447)	(4.323)
Μερίδιο κερδών/ ζημιών από συγγενείς εταιρίες	27.392	10.217	22.834	34.592
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	(29.148)	32.998	(28.262)	2.692
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	(29.151)	(32.092)	(24.742)	(28.697)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(58.299)	905	(53.004)	(26.005)
Έξοδα φόρου χρήσης	6.651	(6.213)	6.214	(2.826)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(51.648)	(5.307)	(46.790)	(28.831)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	8.478	(32.328)	-	-
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες (α)	(43.170)	(37.636)	(46.790)	(28.831)
Τα καθαρά κέρδη / (ζημιές) αναλογούν σε:				
- Μετόχους Εταιρίας	(42.587)	(32.748)	(46.790)	(28.831)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(882)	(4.888)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (β)	(43.170)	(37.636)	(46.790)	(28.831)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (α) + (β)	(18.380)	(3.819)	(29.773)	(6.374)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	(61.550)	(41.455)	(76.563)	(35.205)
Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα αναλογούν σε:				
- Μετόχους Εταιρίας	(60.987)	(36.567)	(76.563)	(35.205)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(563)	(4.888)	-	-
- Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους ανά Μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για την περίοδο				
Από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,5484)	(0,4217)	(0,6025)	(0,3713)
Βασικά (σε ευρώ)	-	-	-	-
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,6576)	(0,0054)	(0,6025)	(0,3713)
Βασικά (σε ευρώ)	(0,5484)	(0,4217)	(0,6025)	(0,3713)
- Προσαρμοσμένα (σε ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	46.377	26.448	46.888	77.395

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2015
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (1/1/16 και 1/1/15 αντίστοιχα)	177.413	216.796	329.775	364.980
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(61.550)	(41.455)	(76.563)	(35.205)
Λοιπές κινήσεις	(88)	2.072	(177)	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31/12/16 και 31/12/15 αντίστοιχα)	115.775	177.413	253.035	329.775

Πίνακας συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
α) Έσοδα	3.419	57.068	-	-
β) Έξοδα	59	6.888	-	-
γ) Απαιτήσεις	8.599	58.472	-	-
δ) Υποχρεώσεις	11.257	32.269	-	-
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	2.841	1.081	-	-
στ) Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	21	-	-	-
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	686	182	-	-

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Έχουν τηρηθεί οι Βασικές Λογιστικές Αρχές του Ισολογισμού της 31.12.2015.
- Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση Γ1 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
- Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου. Το ποσό της πρόβλεψης για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις έως την 31.12.2016 ανέρχεται για τον Όμιλο σε ευρώ 596 χιλ. και για την Εταιρία σε ευρώ 353 χιλ. Οι λοιπές προβλέψεις που έχουν σχηματιστεί έως την 31.12.2016 ανέρχονται για τον Όμιλο σε ευρώ 108.924 χιλ. και για την Εταιρία σε ευρώ 71.835 χιλ.
- Οι εταιρίες του Ομίλου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις τους, τα ποσοστά με τα οποία ο Όμιλος συμμετέχει στο μετοχικό τους κεφάλαιο καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσής τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1/1-31/12/2016, παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση Γ1 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
- Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο είναι 1.539 άτομα (έναντι 1.435 στις 31/12/2015) και σε επίπεδο εταιρίας είναι 1.080 (έναντι 863 στις 31/12/2015). Στον αριθμό απασχολούμενου προσωπικού δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό των Κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος και η Εταιρία.
- Τα κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή υπολογίστηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επί του συνόλου των μετοχών.
- Η ημερομηνία έγκρισης των ανωτέρω οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι η 28/04/2017.
- Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.
- Οι αγορές παγίων περιόδου 1/1-31/12/16 ανέρχονται σε: Όμιλος 21,4 εκ. ευρώ, Εταιρία 12,7 εκ. ευρώ.
- Δεν κατέχονται μετοχές της Εταιρίας από την ίδια ή από άλλες εταιρίες του Ομίλου στη λήξη της τρέχουσας περιόδου.
- Επί των ακινήτων της Εταιρίας υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 3.973 χιλ.ευρώ καθώς και επί των ακινήτων του Ομίλου υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 47.127 χιλ.ευρώ προς εξασφάλιση απαιτήσεων Ομολογιούχων Τραπεζών για την έκδοση ομολογιακών δανείων. Επίσης για τον ίδιο λόγο έχουν ενχυρισθεί υφιστάμενες απαιτήσεις κρατήσεων καλής εκτέλεσης, μελλοντικές απαιτήσεις από την εκτέλεση έργων καθώς και επίδικες υφιστάμενες απαιτήσεις.
- Τα λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους για τον Όμιλο και την Εταιρία αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ.ευρώ):

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/16	1/1-31/12/15	1/1-31/12/16	1/1-31/12/15
Ποσά που αναξιμοποιούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Αντιτάθμιση ταμιακών ροών	264	(284)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή θυγατρικών εξωτερικού	(30)	1.060	(3.985)	(3.496)
Αποθεματικά διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων (19.848)	(1.937)	(35.803)	-	(3.508)
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	(76)	(2.409)	-	(658)
Αποθεματικά	-	(1.381)	-	(54)
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπά συνολικά έσοδα	5.701	3.452	10.383	1.208

Ποσά που δεν αναξιμοποιούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/16	1/1-31/12/15	1/1-31/12/16	1/1-31/12/15
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων/ παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(883)	(67)	(517)	187
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπά συνολικά έσοδα	256	19	150	(54)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες μετά από φόρους	(14.615)	(1.546)	(29.773)	(6.374)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	(3.765)	(2.273)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	(18.380)	(3.819)	(29.773)	(6.374)

- Στις 28.03.2016 αποφασίσθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά το ποσό των ευρώ 30 εκ. με κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων προς την μητρική εταιρία J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων. Το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει εγκρίνει την αύξηση κεφαλαίου, κατόπιν της οποίας το ποσοστό συμμετοχής της J&P-ΑΒΑΞ στην ΑΘΗΝΑ αυξήθηκε από 92,90% σε 99,16%.Το σχετικό ενημερωτικό δελτίο για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των νέων μετοχών που εκδόθηκαν, έχει κατατεθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις αρχές του 2017 και εκκρεμεί η έγκρισή του, με το περιεχόμενό του να τελεί υπό διαμόρφωση σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Η θυγατρική ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ συμφώνησε με τον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd τη μεταβίβαση από 30.06.2016 όλων των δραστηριοτήτων της στην περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων έναντι τιμήματος ενός δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για την εξυγίανση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, αλλά και του Ομίλου της μητρικής J&P ΑΒΑΞ καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή αποτελούν την βασική πηγή ζημιών τα τελευταία χρόνια. Κατά συνέπεια τα κονδύλια των προηγούμενων παρουσιαζόμενων περιόδων έχουν αναπροσαρμοσθεί προκειμένου να περιληφθούν μόνο οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των διακοπείσων δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται διακριτά και αναλύονται σε ξεχωριστή σημείωση στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1/1-31/12/2016 (βλ. σημ. 42), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 "Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχομένα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες".

- Τον Απρίλιο του 2016 ιδρύθηκε από την Ιταλική εταιρία «ΒΟΝΑΤΤΙ S.p.A.» και την μητρική J&P-ΑΒΑΞ η εταιρία «ΒΟΝΑΤΤΙ J&P AVAX S.r.l.» με έδρα την Ιταλία, με σκοπό να εκτελέσει τη σύμβαση υπέρ της "Διαδριακτικός Αγωγός Φυσικού Αερίου / Trans Adriatic Pipeline (TAP AG)" για τη μελέτη & κατασκευή (EPC) χερσαίου αγωγού μήκους περίπου 360 χιλιομέτρων στη βόρεια Ελλάδα". Η J&P-ΑΒΑΞ συμμετέχει με 45% στην νέα εταιρία η οποία ενοποιήθηκε στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου την 31/12/2016. Επιπλέον τον Απρίλιο του 2016 συστάθηκε και η εταιρία J&P ΑΒΑΞ INTERNATIONAL LTD (θυγατρική 100%) με έδρα την Κύπρο, η οποία ενοποιήθηκε πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με 31/12/2016.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη/ (Ζημιές) περιόδου προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(58.299)	905	(53.004)	(26.005)
Πλέον/μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	7.780	8.522	5.074	5.416
(Κέρδη)/ Ζημιές εύλογης αξίας ακινήτων	-	1.272	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	99	(161)	(99)	(118)
Προβλέψεις	29.830	10.159	25.297	4.435
Πιστωτικοί Τόκοι	(5.626)	(5.770)	(4.035)	(4.811)
Χρεωστικοί Τόκοι & συναφή έξοδα	34.855	36.224	28.777	33.508
(Κέρδος)/ Ζημιά από χρηματοοικονομικά εργαλεία	27.582	1.783	47.582	64.560
Κέρδη/ (Ζημιές από χρηματοοικονομικά εργαλεία επενδυτικής δραστηριότητας	(79)	(312)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές)	(27.081)	(5.783)	(22.834)	(34.592)
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
Μείωση/ (αύξηση) αποθεμάτων	3.464	2.784	1.202	520
Μείωση/ (αύξηση) απαιτήσεων	(67.130)	44.329	(2.460)	149.936
(Μείωση)/ Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	95.700	(60.469)	46.831	(151.432)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	(38.716)	(27.033)	(32.638)	(23.609)
Καταβληθέντα φόροι	(6.729)	(1.356)	(3.943)	(1.310)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	(4.348)			